

รายงานการพัฒนาการใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษ
เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร

นางทิพาพร ทองแสน
ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

พ.ศ. 2564

A Report on the Develop of Reading English Drill and
Practice Package on Tourist Attractions
in Phosai District for Mattayom Suksa 3 Students
at Phosai Pittayakarn School

Mrs. Tipaporn Thongsaen

Phosai Pittayakarn School
Phosai District, Ubon Rachathani
The Secondary Educational Service Area 29
Office of the Basic Educational Commission
Ministry of Education
2021

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	รายงานการพัฒนาการใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร
ผู้ศึกษาค้นคว้า	นางทิพาพร ทองแสน
โรงเรียน	โพธิ์ไทรพิทยาคาร

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร 3) เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจงแบบแผนการทดลองคือ One Group Pretest – Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน 2) ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร จำนวน 5 ชุด 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบการพูดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.16 ถึง 7.72 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และค่าสถิติ t (Dependent Sample)

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร มีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) ร้อยละ 79.5 และประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ทางการเรียน (E_2) ร้อยละ 81.7 แสดงว่ามีประสิทธิภาพ 79.5/81.7 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ระหว่างก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.553 ซึ่งหมายถึงโดยภาพรวมนักเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.553 หรือคิดเป็นร้อยละ 55.30 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ว่าที่ร้อยตรีหญิง กอบสมุท ศรีตา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และแก้ไขการใช้ภาษา ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ในการทำศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ นางณัฐพร กลิ่นหอม ครูชำนาญการพิเศษ สาขาภาษาอังกฤษ โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำในด้านหลักสูตรและการจัดทำสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ขอกราบขอบพระคุณ นางแว่นแก้ว ผิวขำ ครูชำนาญการพิเศษ สาขาภาษาอังกฤษ โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำในการทำวิจัยและการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้

ขอกราบขอบพระคุณ นางศิริพร ผลศิริ ครูชำนาญการพิเศษ สาขาภาษาอังกฤษ โรงเรียนนารีนุกูล ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาภาษาอังกฤษ

และขอกราบขอบพระคุณ นางสาวลัดดาวัลย์ วรรณธนสุทธิ์ ครูชำนาญการพิเศษ สาขาภาษาอังกฤษ โรงเรียนเชิงในพิทยาคาร ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ การตรวจทานและแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย และให้คำแนะนำในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และ คณะครูโรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ทุกท่าน และขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยในครั้งนี้ คุณคาและประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณพระศรีรัตนตรัย พระคุณบิดามารดา ผู้ให้กำเนิดและอบรมเลี้ยงดู ตลอดจนครูอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา และผู้มีพระคุณ ทุกท่าน ที่สนับสนุนให้ การศึกษาค้นคว้านี้สำเร็จด้วยดี

ทิพาพร ทองแสน

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกปัจจุบันเป็นโลกของยุคโลกาภิวัตน์ ความเจริญก้าวหน้าทางการสื่อสารและการคมนาคมทำให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วและการเดินทางส่งผลให้ประชากรโลกที่ต่างชาติต่างภาษากันมีโอกาสนี้และความจำเป็นต้องติดต่อสื่อสาร ซึ่งประชากรโลกส่วนใหญ่นิยมใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางเพื่อการสื่อสาร ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากสถานการณ์นี้ด้วยส่งผลให้ภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญในสังคมไทย เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อการสื่อสารในทุกด้าน เช่น การประกอบอาชีพ การท่องเที่ยว การพักผ่อนหย่อนใจและส่งผลย้อนกลับไปที่การจัดการศึกษาที่จะต้องให้ความสำคัญกับการศึกษาภาษาอังกฤษ การรู้ภาษาอังกฤษจะช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างชนชาติไทยและชนชาติอื่นมีความได้เปรียบในด้านการสื่อสาร สามารถเข้าใจความรู้สึกนึกคิด ทัศนคติ และวัฒนธรรมของชนชาติอื่น ตลอดจนความก้าวหน้า ทางวิทยาการสมัยใหม่ทันต่อเหตุการณ์ ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของโลกและ สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้น ในการพัฒนาคนจึงต้องพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในยุคโลกาภิวัตน์ เช่น ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์ รวมทั้งความสำคัญของวิทยาการสมัยใหม่ควบคู่กับภูมิปัญญาไทย (รุ่ง แก้วแดง 2542 : 46 - 48) เด็กไทยจะต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาได้มากกว่า 1 ภาษา และสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารระดับสากลได้ด้วย มีความรู้ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม สามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ไทยไปสู่สังคมโลก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนา การเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นครูจึงต้องมีความสามารถในการจัดการเรียน การสอนที่สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกและเทคโนโลยีและสามารถช่วยให้ผู้เรียนพัฒนา ศักยภาพได้อย่างเต็มที่ (รุ่ง แก้วแดง 2541 : 53)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาของชาติไว้ในหมวด 4 มาตรา 22 - 30 ดังนี้

1. การจัดการศึกษาต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองและถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ
2. บูรณาการความรู้ คุณธรรมและกระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

3. เนื้อหาความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์ ด้านคณิตศาสตร์ ด้านภาษาและทักษะในการประกอบอาชีพ

4. แนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคลให้มีการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนและสมดุลกัน ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานหนึ่งใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่กำหนดให้เป็นองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่จะเสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ สำหรับกลุ่มภาษาต่างประเทศกำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษในทุกช่วงชั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ 2545 : 1) การเรียนภาษาต่างประเทศแตกต่างจากการเรียนสาระการเรียนรู้อื่น เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนภาษาเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวัน และการงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้ถูกต้องคล่องแคล่วและเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาที่ดี ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสดำฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุด ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของภาษา การจัดการเรียนการสอนภาษาจึงควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษา และกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ (Learner-Independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ทั้งด้านการใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ รวมทั้งเพื่อการศึกษาต่อ และในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้ (กรมวิชาการ 2545 :2) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ อัญชลี แจ่มเจริญ และจินตนา สุขมาก (2532 : 4) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษว่าภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ใช้กันแพร่หลายทั่วโลก เป็นกุญแจแห่งคลังความรู้และเป็นสื่อสำคัญในการติดต่อกับต่างประเทศ ภาษาอังกฤษมีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่น การซื้อ-ขาย สินค้าจะมีหลากหลายภาษาถ้าหากไม่รู้ด้วย ภาษาอังกฤษช่วยให้พื้นฐานในการศึกษาต่อ และช่วยในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมในวิชาอื่น ๆ ทุกวันนี้ตำราวิชาการทั้งหลายที่มีคุณค่าอันสว่นใหญ่เขียนเป็นภาษาอังกฤษ ผู้รู้ภาษาอังกฤษย่อมได้เปรียบในการศึกษาค้นคว้า เช่นเดียวกับ อรพิน พจนานนท์ (2537 :3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษไว้ว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล

สามารถใช้ได้กับคนเกือบทุกชนชาติ ภาษาอังกฤษเป็นบันไดสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนความรู้หรือวิทยาการใด ๆ ย่อมต้องอาศัยภาษาอังกฤษ ภาษาอังกฤษมีประโยชน์ ในชีวิตประจำวัน สินค้าจากต่างประเทศของทุกประเทศ คำแนะนำในการใช้สินค้าต่าง ๆ จะมี ภาษาอังกฤษควบคู่อยู่กับภาษาอื่นเสมอ ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือไปสู่ตลาดแรงงานในต่างประเทศ คนไทยที่ต้องการไปทำงานในต่างประเทศ จะต้องมีความรู้ภาษาอังกฤษพอที่จะสื่อสารได้ภายในชุมชน และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communication) หมายถึง การใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อทำความเข้าใจแลกเปลี่ยน นำเสนอข้อมูลข่าวสาร แสดงความคิดเห็น เจตคติ อารมณ์ และความรู้สึก ในเรื่องต่าง ๆ ทั้งที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม (Cultures) หมายถึง ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิต ความเป็นอยู่ พฤติกรรมทางสังคม ค่านิยม และความเชื่อที่แสดงออกทางภาษา

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (Connections) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในการแสวงหาความรู้ที่สัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก (Communities) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศภายในชุมชน เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการตระหนัก ถึงความจำเป็น และเห็นความสำคัญในการปรับปรุง การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียน ให้มีทักษะในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อใช้ในการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ได้ถูกต้องตามสถานการณ์ที่ใช้ (Cognitive Linguistic Function) การเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรม (Socio Culture Function) ให้ความเข้าใจวัฒนธรรมอันหลากหลาย เพื่อการเข้าสู่สังคมของเจ้าของ ภาษาได้อย่างเหมาะสม และสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมไทยสู่สังคมโลกได้

ดังนั้น หลักสูตรจะต้องยืดหยุ่นให้ท้องถิ่นได้พัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพผู้เรียน และ สถานภาพความต้องการของท้องถิ่น เช่นเดียวกับที่ ดอล (Doll. 1992 : 22 , อ้างถึงใน ประเทือง แมลงกู. 2537 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า แนวโน้มการจัดหลักสูตรในระดับมัธยมศึกษาของประเทศ สหรัฐอเมริกา ในศตวรรษที่ 21 นั้นเป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้โรงเรียนจัดโปรแกรมการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น โดยให้ครูผู้สอนมีโอกาส ปรับปรุงและเลือกแนวการสอนได้ด้วยตนเองเพื่อช่วยให้นักเรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาสูงสุด และ บรรลุวัตถุประสงค์ทางการเรียนการสอนตามที่หลักสูตรกำหนดมากที่สุด

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้นั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน คือ

1. ความสามารถในการใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามหลักภาษาศาสตร์ (Linguistic or Grammatical Competence)
2. ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Competence)
3. ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ (Discourse Competence)
4. ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Pragmatic or Strategic Competence)

วิธีสอนที่นิยมใช้ในปัจจุบันได้แก่วิธีสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) โดยที่บทเรียนและสื่อการเรียนภาษาอังกฤษ ควรมีเนื้อหาของภาษาที่มีความใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน (Authentic text) และนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อฝึกฝนประสบการณ์ทางภาษาในการสื่อสารภายใต้สถานการณ์จริง เน้นการใช้ภาษามากกว่าการเข้าใจภาษา คืออะไรและเป็นอย่างไร แนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การใช้ภาษา เพื่อนำไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน เนื่องจากการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นการใช้ภาษาระหว่างผู้รับสารและผู้ส่งสาร เพื่อให้การสื่อสารถูกต้องเหมาะสมเป็นที่ยอมรับในสังคม อาจกล่าวได้ว่าแนวความคิดเกี่ยวกับความสามารถในการสื่อสารนี้พัฒนามาจากความคิดของชอมสกี (Chomsky. 1965 : 4, อ้างถึงใน ทันทิวิภา สุรวัตร. 2540 : 3) ที่ว่าทุกคนมีความสามารถที่จะเข้าใจภาษา (Competence) และ ความสามารถในการแสดงออกทางภาษา (Performance)

แนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในปัจจุบัน มีจุดเน้นที่การส่งเสริมให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการสื่อสารในสถานการณ์จริงได้ ผู้สอนจึงควรต้องใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนให้มากที่สุด เพื่อเป็นแบบอย่างแก่นักเรียน สเวน (Swain. 1984 : 7 – 18, อ้างถึงใน ทันทิวิภา สุรวัตร. 2540 : 4) ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความสามารถในการใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามหลักภาษาศาสตร์ (Linguistic or Grammatical Competence) คือการใช้ภาษาครบทุกทักษะ โดยมีองค์ประกอบทางภาษาได้แก่ เสียง คำพยางค์และไวยากรณ์ เป็นแกนในการสื่อสาร ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Competence) คือความสามารถ ที่จะใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามระเบียบปฏิบัติของสังคม ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ (Discourse Competence) คือมีความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีของความสัมพันธ์ระหว่างประโยคและความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Pragmatic or Strategic Competence) คือความรู้เกี่ยวกับการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ตลอดจนการใช้กิริยาท่าทาง สีหน้า ท่าทางและน้ำเสียงในการสื่อความหมายซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวการสอนนั้น แบบเรียนและ

สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้นจึงมีการนำเนื้อหาของภาษา ที่มีความใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันของผู้เรียน มาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อฝึกฝนประสบการณ์ทางภาษา ในการสื่อสารภายใต้สถานการณ์จริง (Finocchiaro and Brumfit. 1983 : 90)

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ทักษะการพูดมีความสำคัญมาก นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้องแล้ว ยังเป็นพื้นฐานที่นำไปสู่การอ่านและการเขียนอีกด้วย นอกจากนี้การสื่อความหมายด้วยคำพูดเป็นการสื่อความหมาย ที่สะดวกและใช้กันมากที่สุด นั่นคือสามารถแปลงเสียงออกมาได้อย่างรวดเร็วและสามารถแสดงสีหน้าหรือ ท่าทาง ประกอบได้และยังได้ข้อมูลย้อนกลับจากผู้ฟังในทันที (อรุณี วิริยะจิตรา. 2532 :155) ซึ่ง เออร์ (UR. 1968 : 120, อ้างถึงใน ชูลีพร เพียรช่าง. 2544 : 2) ได้กล่าวไว้ในบรรดาทักษะทั้ง 4 ได้แก่ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ทักษะพูดเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง เนื่องจากว่าเป็นทักษะที่แสดงให้เห็นว่าผู้พูดมีความรู้ในภาษานั้นได้อย่างชัดเจน แครอล (Caroll. 1977 : 1) กล่าวว่า ความสามารถที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาที่สองมากที่สุดคือ ความสามารถในการพูดได้อย่างคล่องแคล่ว และความสามารถในการเข้าใจภาษาที่พูดโดยเจ้าของภาษา

ขอเพชร เสียงสมวงศ์ (2529 : 100) ได้สรุปผลจากการวิจัยเรื่องปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เรื่องที่มีปัญหามากคือ การฝึกทักษะการพูด การส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสดูภาษาอังกฤษ และจากผลสำรวจของหน่วยสันติภาพอเมริกา ประจำประเทศไทย (EFL Conference Research Manual 1991 : 3, อ้างถึงใน เยาวภา ลอยทะเล. 2544 : 3) ที่สำรวจจากอาสาสมัครหน่วยสันติภาพอเมริกา ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั่วประเทศพบว่า ทักษะการพูด เป็นทักษะที่อ่อนที่สุดของนักเรียนไทย โดยมีสาเหตุจาก ห้องเรียนที่ใหญ่ และจำนวนนักเรียนมาก ทำให้โอกาสในการฝึกพูดมีไม่ทั่วถึง ครูไม่พูดภาษาอังกฤษในชั้นเรียน อีกทั้งวัฒนธรรมไทยบางประการมีข้อจำกัด ให้ผู้เรียนไม่กล้าแสดงออกอย่างอิสระ

จากจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาคนไทย (ข้อ 2) ให้มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต (ข้อ 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (ข้อ 5) มีมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริให้มีการส่งเสริมให้เยาวชนได้เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตน ด้วยวิธีการสืบค้น รวบรวมอย่างเป็นระบบและนำมาประยุกต์ใช้ในสังคมปัจจุบัน การเรียนรู้เรื่องราวในท้องถิ่นของตนนั้นเป็นหนทางหนึ่ง ที่จะปลูกนิสัยรักถิ่นให้เกิดขึ้นในจิตใจมนุษย์ มีความรักและศรัทธาในท้องถิ่นของตน และช่วยกันพัฒนาท้องถิ่นของตนให้มีความเจริญก้าวหน้าและน่าอยู่สำหรับทุกคน ท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นนั้นต่างก็มีตำนาน มีความเป็นมา มีภูมิปัญญา มีศิลปวัฒนธรรม ประเพณีเป็นของตนเอง มีความแตกต่างกันไปตามสภาพภูมิศาสตร์ในแต่ละภาค สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่น่าเรียนรู้ทั้งสิ้น

อำเภอโพธิ์ไทร เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี ที่มีแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งและหลากหลายประเภท ได้แก่ สามพันโบก หาดสลิ้ง หาดหงส์ เสาเฉลียง ผาชัน ผาสามหมื่นรู ผาหมาวัว ถ้ำมืด ภูสมุย วนอุทยานภูป้อม ฯลฯ เป็นต้น

การบูรณาการสาระความรู้ต่าง ๆ เป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง จากความสำคัญของการอนุรักษ์ เผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น จากจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและปัญหาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนพิจารณาเห็นว่า การที่จะแก้ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับสังคมปัจจุบันก็คือการแก้ไขด้วยการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนอย่างใหม่ และจะต้องพยายามแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาใช้เพื่อช่วยแก้ปัญหา ปรับปรุง และส่งเสริมการจัดการศึกษาให้สนองตอบต่อความต้องการและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (ทิศนา ชวนะ 2526 : 9) เนื่องจากเป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งควรจะต้องได้รับความสนใจ เอาใจใส่มากยิ่งขึ้น จากการศึกษาความคิดเห็นของนักการศึกษา นักวิชาการ และผลจากการวิจัยพบว่าการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ประกอบการเรียนการสอน เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถนำมาใช้แก้ปัญหาดังกล่าว ได้ตามแนวคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับคุณค่าหรือประโยชน์ของชุดฝึกทักษะ จอห์น ดีวอี้ (John Dewey. 1970:46) ได้ให้ทัศนะในเรื่องการเรียนการสอนไว้ว่าบุคคลจะเจริญงอกงามทุกด้านต้องสอนให้เรียนรู้ด้วยการกระทำ (Learning by doing) การสอนควรคำนึงถึงหลักการสำคัญ คือการให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำหรือผู้ปฏิบัติซ้ำ ๆ ใหม่มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ (กิ่งดาว พุทธิพันธ์. 2534 : 14) ซึ่งสอดคล้องกับ ศศิธร สุทธิแพทย์ (อ้างถึงใน ประสงค์ วิทยานสุข. 2532 : 52) กล่าวว่า สิ่งหนึ่งที่จะช่วยการสอนของครูให้ประสบผลสำเร็จ คือ แบบฝึกหัด ยุกพา ยัมพงษ์ (2532 : 15) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะ
2. ช่วยเสริมทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้น แต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยการส่งเสริม และความเอาใจใส่ของครูผู้สอนด้วย
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล

4. การฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน ลักษณะการฝึกที่จะช่วยให้เกิดผลนี้

ได้แก่

4.1 ฝึกทันทีหลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้ในเรื่องนั้น

4.2 ฝึกซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง

4.3 เน้นเฉพาะในเรื่องที่ฝึก

5. การให้นักเรียนทำแบบฝึกจะช่วยให้ครูมองเห็นจุดเด่นหรือจุดบกพร่องของเด็กได้

6. แบบฝึกหัดที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้ว จะช่วยให้ครูประหยัดแรงงาน และเวลาในการเตรียม สร้างแบบฝึก รัชณี ศรีไพรวรรณ (2527 : 189) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทางภาษาว่า

1. ทำให้เขาใจบทเรียนดีขึ้น
2. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน
3. ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลงานของตนเองได้
4. ฝึกให้เด็กทำงาน มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย

กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ (2535 : 3) กล่าวว่า “แบบฝึกหัดมีไว้ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อช่วยเสริมให้เกิดทักษะและความแตกฉานในบทเรียน” การฝึกทักษะทางภาษานั้นจะอาศัยเฉพาะแบบเรียนและแบบฝึกหัดในแบบเรียนเพียงอย่างเดียวไม่น่าจะเพียงพอเกินไป การสร้างแบบฝึกหัดมีประโยชน์ต่อผู้สอนและผู้เรียนหลายด้าน ดังนี้

1. เป็นอุปกรณ์ช่วยลดภาระในการผลิตสื่อใช้เองของครูได้มากระดับหนึ่ง
2. ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะในการใช้ภาษาให้ดีขึ้น
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในทาง

จิตใจมากขึ้น

4. ช่วยเสริมทักษะทางภาษาให้คงทน
5. เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจบบทเรียนแล้ว
6. ช่วยให้นักเรียนสามารถทบทวนได้ด้วยตนเอง
7. ช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนได้ชัดเจน
8. ช่วยให้นักเรียนพักผ่อนได้เต็มที่ นอกเหนือจากที่เรียนในเวลาเรียน
9. ช่วยประหยัดแรงงานและเวลาของครู 10) ช่วยให้นักเรียนเห็นความก้าวหน้า

ของตนเอง วนิดา สุขวนิช (2536 : 36) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึก ไว้ดังนี้

1. แบบฝึกเป็นสิ่งที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระเบียบ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลด

ภาระของครูได้มาก

2. แบบฝึกช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากนักเรียนมี

ความสามารถทางด้านภาษาแตกต่างกัน การให้นักเรียนทำแบบฝึกที่เหมาะสม กับความสามารถ ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในดานจิตใจมากขึ้น

3. แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน โดยมีการฝึกซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง
4. แบบฝึกเป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะในการใช้ภาษาให้ดีขึ้น
5. แบบฝึกช่วยเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากจบบทเรียนแต่ละครั้ง
6. แบบฝึกช่วยให้นักเรียนสามารถทบทวนได้ด้วยตนเอง
7. การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน ได้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้น ๆ ได้ทันเวลาที่
8. แบบฝึกที่จัดทำขึ้นนอกเหนือจากที่มีอยู่ในหนังสือจะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนอย่างเต็มที่

9. แบบฝึกที่จัดพิมพ์ไว้เรียบร้อยแล้ว จะช่วยให้ครูประหยัดเวลา ในการที่ต้องเตรียมแบบฝึกหัดอยู่ตลอดเวลาในดานผู้เรียนไม่ต้องเสียเวลาลอกแบบฝึกหัดจากตำราหรือกระดานดำ ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนทักษะต่าง ๆ มากขึ้นและแบบฝึกทำให้ผู้เรียนสามารถมองเห็นความก้าวหน้าของตนเอง

ยุภาภรณ์ ขาวเซียงขาว (2537 : 16) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกวแบบฝึกเป็นสวนเพิ่มหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครูได้มากเพราะแบบฝึกเป็นสิ่งที่จัดทำขึ้นอย่างมีระบบระเบียบ แบบฝึกช่วยเสริมทักษะทางการใช้ภาษา เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เด็กฝึกทักษะการใช้ภาษาได้ดีขึ้น ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล แบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถจะช่วยให้เด็กประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทนโดยฝึกทันทีหลังจากที่เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ ฝึกซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง และเน้นเฉพาะเรื่องที่ต้องการฝึก

อดุลย์ ภูปลื้ม (2539 : 24 – 25) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดฝึกหัดไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น
2. ช่วยให้ผู้เรียนจำเนื้อหาบทเรียนได้คงทน
3. ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน
4. ทำให้นักเรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง
5. สามารถนำชุดฝึกหัดมาทบทวนเนื้อหาเดิมได้ด้วยตนเอง
6. ทำให้ผู้สอนสามารถทราบความบกพร่องของนักเรียน

จากแนวคิดของนักวิชาการและประโยชน์ของแบบฝึก ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาการใช้ชุดฝึก การพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร เพื่อเป็นการตอบสนองต่อหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านการ อนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนและเพื่อให้นักเรียนมีการเรียนรู้ แบบบูรณาการและที่สำคัญคือ เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษด้านการพูด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร
3. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษ เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทร พิทยาคาร
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร

สมมติฐานการวิจัย

1. ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้านการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษ เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความก้าวหน้าสูงกว่า ร้อยละ 50
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุด ฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร อยู่ในระดับมาก

ขอบเขตการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 180 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน

3. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา

เนื้อหาที่นำมาพัฒนาเป็นชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร คือเนื้อหาเรื่อง Phosai Attractions ประกอบด้วย ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษ จำนวน 5 เรื่อง ดังนี้

3.1 เรื่องที่ 1 Going to Had Salueng

3.2 เรื่องที่ 2 Let's go to Sam Phan Bok "The Grand canyon of Thailand"

3.3 เรื่องที่ 3 Let's see the giant rock pillars
"Sao Chaliang"

3.4 เรื่องที่ 4 Visiting Pha Sam Meun Ru

3.5 เรื่องที่ 5 Camping at Phu Samui

4. ระยะเวลาในการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ระหว่างวันที่ 4 เดือนมกราคม พ.ศ. 2565 ถึงวันที่ 5 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 โดยใช้เวลาในการทดลอง สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง จำนวน 5 สัปดาห์ รวมระยะเวลา 10 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นรูปแบบหรือเพื่อใช้ฝึกให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะตามลำดับขั้นตอนด้วยตนเอง เพื่อความชำนาญ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ได้อย่างถูกต้อง โดยจัดทำทั้งหมด 5 เรื่อง ได้แก่

1.1 เรื่องที่ 1 Going to Had Salueng

1.2 เรื่องที่ 2 Let's go to Sam Phan Bok "The Grand canyon of Thailand"

1.3 เรื่องที่ 3 Let's see the giant rock pillars
"Sao Chaliang"

1.4 เรื่องที่ 4 Visiting Pha Sam Meun Ru

1.5 เรื่องที่ 5 Camping at Phu Samui

2. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง Phosai Attractions จำนวน 5 แผน 10 ชั่วโมง เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อประกอบการใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่จะพัฒนานักเรียนให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามความสามารถที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ

3. ประสิทธิภาพของชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร หมายถึง คุณภาพชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผ่านการพัฒนาและทดลองใช้ มีประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 75/75 โดยคิดจากคะแนน 2 ส่วน ดังนี้

75 ตัวแรก (E_1) หมายถึง ร้อยละคะแนนของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการประเมินพฤติกรรมการประเมินผลงานและคะแนนที่สอบย่อยท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระหว่างดำเนินการทดลอง ได้ร้อยละ 75

75 ตัวหลัง (E_2) หมายถึง ร้อยละคะแนนของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการได้รับความรู้ความเข้าใจ จากการใช้ชุดฝึกในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง หลังการใช้ชุดฝึกร้อยละ 75

4. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ค่าเฉลี่ยที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียนโดยเปรียบเทียบคะแนนทดสอบหลังเรียนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนนการทดสอบก่อนเรียน กับความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนกับคะแนนเต็ม

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการพูด หมายถึง คะแนนผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้จากการทดสอบการพูดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ของนักเรียน สามารถสนทนาได้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวอยู่ที่ไหน มีความสำคัญอย่างไร การเดินทางไปใดทางใดบ้าง ซึ่งวัดโดยใช้แบบทดสอบ

6. ความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดในทางที่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ซึ่งวัดโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

7. นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 180 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ได้ชุดฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป
2. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนในการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้อย่างมั่นใจสำหรับครูผู้สอน
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียนและผู้สนใจในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยชุดฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ โดยเรียงตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
2. ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ
3. แบบฝึก
4. แผนการจัดการเรียนรู้
5. ความพึงพอใจ
6. แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดในการศึกษา

การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันได้มุ่งเน้นเพื่อการสื่อสารเป็นสำคัญ ซึ่งวิธีสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร เป็นวิธีสอนที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้จริง ได้มีนักการศึกษาและนักภาษาศาสตร์ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

เทเลอร์ (Tayler. 1979 : 70) กล่าวว่า แนวการสอนเพื่อการสื่อสารคือ การสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับภาษาที่จะเรียน กล่าวคือเรียนรู้อาษาด้วยการใช้ภาษามากกว่าเรียนด้วยการศึกษาโครงสร้างทางภาษา

อรุณี วิริยะจิตรา (2532 : 48) ให้ความหมายว่า เป็นการสอนภาษาที่เน้นหน้าที่ของภาษาโดยเอาภาษามาแยกแยะว่าทำหน้าที่อะไรบ้างแล้วจึงสอนการใช้ภาษาแบบนั้น ๆ แก่ผู้เรียน เป็นการนำเอาภาพรวมของภาษามาให้ผู้เรียนได้รับรู้

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2540 : 34) ให้ความหมายว่า เป็นการเรียนการสอนที่ไม่ได้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เฉพาะรูปแบบหรือโครงสร้างของภาษาเท่านั้น แต่เป็นการเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริงในสถานการณ์ต่าง ๆ

นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารดังนี้

ซูลิพร เพียรซาง (2544 : 10) กล่าวว่าในการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสาร ความคล่องในการใช้ภาษา (Fluency) จะสำคัญกว่าความถูกต้องของภาษา (Accuracy)

อลไรท (Alwright. 1978 : 167) กล่าวว่าถ้าความสามารถในการสื่อสารคือจุดมุ่งหมายสำคัญในการเรียนการสอนภาษาแล้ว ผู้เรียนควรมีโอกาสได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารแบบต่าง ๆ ในช่วงการเรียนภาษาดวย

ลิตเติลวูด (Littlewood. 1990 : 35) ได้ให้ความเห็นว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative approach) เน้นเรื่องหน้าที่ของภาษามากกว่ารูปแบบของภาษา การเรียนภาษาไม่ได้เรียนแต่เฉพาะกฎไวยากรณ์เท่านั้น แต่ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการที่จะสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจและยังได้แนะนำให้มีการบูรณาการการสอนภาษาอังกฤษแบบเก่าและแบบใหม่เข้าด้วยกัน การเรียนการสอนแบบเก่าเน้นในเรื่องระบบไวยากรณ์ ซึ่งเรายังคงต้องสอนก่อน หลังจากนั้น เราควรจะสอนให้ผู้เรียนสามารถนำเอาความรู้เรื่องไวยากรณ์มาใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างถูกต้องเหมาะสมด้วย

ดี เอช ไฮม์ส (D.H. Hymes. 1981 : 13 – 14) ได้เผยแพร่คำว่า ความสามารถในการสื่อสาร (Communicative competence) ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการใช้หรือการตีความภาษาที่เกิดขึ้นในการสนทนาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ตลอดจนมีความสามารถที่จะใช้ภาษาได้อย่างถูกกาลเทศะ กล่าวคือ รู้ว่าเมื่อไรควรพูด เมื่อไรควรนิ่งฟัง และควรพูดอะไร กับใคร เมื่อไร ณ สถานที่ใด และอย่างไร

ครัมช ซี (Kramsch C. 1986 : 366 – 372) กล่าวถึง การใช้ภาษาเพื่อสื่อสารว่าเป็นปฏิสัมพันธ์ที่ประกอบด้วย การปรับท่าที เพื่อให้การสื่อความหมายที่ต้องการบรรลุผล เช่น การปรับเปลี่ยนคำพูด เพื่อให้คำพูดนั้นมีผลต่อผู้ฟังตามเจตนาของผู้พูด จึงต้องมีการคาดเดาคำตอบของผู้ฟัง อีกทั้งความเข้าใจผิดต่าง ๆ อันอาจเกิดขึ้นได้ นอกจากนั้นผู้พูดต้องแสดงเจตนาของตนให้ชัดเจน และมีความพยายามที่จะสื่อความหมายโดยมีพื้นฐานมาจากความเข้าใจที่เกี่ยวกับเจตนา การรับรู้ และสิ่งที่ผู้พูดคาดการณ์ไวล่วงหน้า

จากความหมายของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สรุปได้ว่า เปนการเรียนการสอนที่ไม่ได้เรียนแต่เฉพาะโครงสร้างของภาษาเท่านั้น แต่เปนการเรียนนำเอาโครงสร้างของภาษามาใช้ในการสื่อสารได้จริง และมุ่งเน้นให้นักเรียนมีโอกาสได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมด้วยความคล่องแคล่ว ตลอดจนมีความสามารถในการใช้หรือตีความภาษาในการสนทนาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ใช้ภาษาได้อย่างถูกกาลเทศะ.

ลักษณะของกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร

กิจกรรมนั้นเป็นกุญแจสำคัญในการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสาร เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษา ซึ่งมีผู้รู้ได้เสนอแนะลักษณะของกิจกรรมเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

ฮาร์เมอร์ (Harmer. 1983 : 44 – 46) และ ซาวิยอง (Savignon. 1991 : 32) ได้สรุปลักษณะสำคัญของกิจกรรมเพื่อการสื่อสารไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. ความต้องการในการสื่อสาร (Desire to Communicate) กิจกรรมที่จะให้ผู้เรียนกระทำเพื่อฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารต้องสร้างความต้องการที่จะสื่อสารให้กับผู้เรียน ถึงแม้ผู้เรียนจะถูกบังคับให้สื่อสารแต่ผู้เรียนต้องมีความรู้สึก หรือเห็นความจำเป็นในการสื่อสาร

2. จุดประสงค์ของการสื่อสาร (Communicative Purpose) กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนทำต้องให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเพื่อจุดประสงค์ของการสื่อสารที่แท้จริง มากกว่าจะให้ฝึกใช้ตัวภาษา และกิจกรรมนั้นควรมีช่องว่าง (Gap) ซึ่งอาจเป็นช่องว่างของข้อมูล (Information Gap) หรือช่องว่างของความคิดเห็น (Opinion Gap) เพื่อให้ผู้เรียนพยายามเชื่อมช่องว่างดังกล่าวในขณะที่กำลังสื่อสาร

3. เนื้อหาไม่ใช้รูปแบบของภาษา (Content not Form) ขณะผู้เรียนกำลังทำกิจกรรมความสนใจของผู้เรียนต้องอยู่ที่สิ่งที่เขาพูด (What to say) ไม่ใช่อยู่ที่ว่าเขาจะพูดอย่างไร (How to say) ผู้เรียนต้องมีข้อมูล (Message) ที่ต้องการจะสื่อสารเสมอ

4. ความหลากหลายของภาษา (Variety of Language) กิจกรรมนั้นต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาหลายรูปแบบไม่ใช่เฉพาะรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ผู้เรียนควรมีความรู้สึกในการใช้ภาษา ที่ไม่มีการเตรียมตัวมาก่อน (Improvise) และใช้แหล่งข้อมูลใดก็ได้ที่ผู้เรียนเป็นผู้เลือก

5. ไม่มีการแทรกแซงจากผู้สอน (No Teacher Intervention) กิจกรรมนั้นผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์กันเองระหว่างผู้เรียนมากกว่ากับผู้สอน ผู้สอนไม่ไปเกี่ยวข้องกับงานจะเป็นการแก้ไขข้อผิดพลาดหรือการประเมินการรวมกิจกรรมของผู้เรียน ผู้สอนควรจะประเมินผลสุดท้ายของกิจกรรมเมื่อกิจกรรมนั้นเสร็จสิ้นลง การประเมินต้องดูที่การบรรลุจุดประสงค์ของการสื่อสารไม่ใช่การใช้ภาษาที่ถูกต้อง

6. ปราศจากการควบคุมโดยสื่อ เอกสารหรือวัสดุที่จะฝึก (No Materials Control) กิจกรรมที่จัดต้องไม่กำหนดภาษาที่ผู้เรียนต้องใช้ ผู้เรียนควรมีโอกาสที่จะเลือกที่จะสื่อสารอะไรและอย่างไรด้วยตนเอง

จอห์นสัน (Johnson. 1982 : 163 –172) ได้กล่าวถึงลักษณะกิจกรรมเพื่อการสื่อสารไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. หลักการถ่ายโอนข้อมูล (The Information Transfer Principle)

ในชีวิตประจำวันของคนเรานั้นมักจะต้องมีการถ่ายโอนข้อมูลอยู่เสมอ เช่น ฟังข้อความแล้วจดบันทึก อ่านจดหมายแล้วเขียนแผนที่หรือดูแผนที่แล้วพูดอธิบายทิศทางได้ เป็นต้น ดังนั้นในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจึงควรให้ความสำคัญในการฝึกกิจกรรม โดยยึดหลักของความเข้าใจข้อมูลและรู้จักถ่ายทอดข้อมูลเหล่านั้น จากทักษะหนึ่งไปสู่อีกทักษะหนึ่งได้ การที่ผู้เรียนจะมีความสามารถในการถ่ายโอนข้อมูลได้ถูกต้องนั้นจะต้องมีความเข้าใจในเนื้อหา และได้รับการฝึกอยู่เป็นประจำ วิธีหนึ่งที่จะฝึกและทดสอบความสามารถนี้ทำได้โดยการทำแบบฝึกการถ่ายโอนข้อมูล เช่น สมมุติว่านักเรียนเป็นเลขานุการของสโมสรแห่งหนึ่ง ได้อ่านจดหมายสมัครเป็นสมาชิกของคนคนหนึ่งแล้ว จะต้องนำข้อมูลที่อยู่ในจดหมายมากรอกในใบสมัครแทนผู้สมัคร เป็นต้น หรือหลักการนี้จะนำไปใช้ฝึกในการฟังก็ได้ เช่น ให้นักเรียนฟังบทสนทนาของตำรวจกับนักทองเที่ยวที่กำลังถามว่าสถานที่ที่กำลังจะไปอยู่ที่ใด แล้วให้นักเรียนกรอกชื่อ สถานที่ต่างๆ ที่ตำรวจพูดถึง ลงในแผนภูมิหรือจะนำหลักการนี้ไปใช้ในการฝึกพูดโดยให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติก็ได้ ส่วนการเขียนนั้นอาจจะใช้หลักการถ่ายโอนข้อมูลจากตาราง ไปสู่การเขียนข้อความหรือเขียนเป็นจดหมายก็ได้เช่นกัน

2. หลักการเกิดช่องว่างทางด้านข้อมูล (The Information Gap Principle)

หลักการของการเกิดช่องว่างทางด้านข้อมูลนี้ เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง ในชีวิตจริงนั้นการติดต่อสื่อสารกันระหว่างบุคคลจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ทราบข้อมูล แต่ถ้าผู้พูดรู้ล่วงหน้าถึงสิ่งที่จะพูดในบริบทหนึ่ง ๆ คำพูดนั้นจะไม่ถือเป็นข้อมูลที่มีความจำเป็นในการสื่อสารความหมายเลย ดังนั้นเราจึงสามารถนำหลักการนี้มาใช้ในการสอนภาษาคือในการจัดกิจกรรมต้องให้ข้อมูลกับผู้เรียน 2 คน ไม่เหมือนกันและให้ผู้เรียน 2 คน พยายามแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือข่าวสารซึ่งกันและกัน เพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วง

การที่มีการเอาการเกิดช่องว่างทางด้านข้อมูลมาใช้ในการกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น จะช่วยให้การสื่อสารเป็นไปอย่างมีเหตุผล เพราะว่าการที่ผู้พูดส่งผ่านข้อมูลหรือความคิดเห็นที่ดีไปยังผู้ฟังทำให้เป็นการปิดช่องว่าง (To Bridge the Gap) ผู้ฟังก็จะบรรลุจุดประสงค์ ในการฟัง ได้ข้อมูลตรงกับความต้องการของตน เมื่อเป็นเช่นนี้การสื่อสารก็จะสมจริง นอกจากนั้นการฝึกภาษาจะเกิดขึ้นโดยปราศจากการรู้สึกถูกบังคับ เพราะนักเรียนไม่ต้องตอบตามสิ่งที่ ครู บังคับให้ตอบ หลักการนี้มีประโยชน์ในการพัฒนาความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) เนื่องจากว่าเป็นการสร้างเงื่อนไขที่ไม่ได้คาดหวังคือ นักเรียนคนที่ 2 จะไม่ทราบวาคนที่ 1 จะพูดอะไร ซึ่งหลังจากที่ได้ยินแล้วจะต้องโต้ตอบทันที อาจจะเป็นการโต้ตอบด้านการพูดหรือการเขียนก็ได้ ซึ่งความสำเร็จของสิ่งที่พูด หรืองานที่เขียน จะวัดได้จากความสามารถในการรับข่าวสาร

ในขณะที่ทั้งสองฝ่ายแลกเปลี่ยนข้อมูลกันนั้น ผู้เรียนจะสื่อสารกันโดยใช้ภาษาตั้งแต่ไม่เป็นทางการ หรืออาจจะไม่ถูกต้องตามกฎไวยากรณ์ จนกระทั่งถึงภาษาที่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ระเบียบของสังคมได้

3. หลักการเติมข้อมูลให้สมบูรณ์ (The Jigsaw Principle)

หลักการเติมข้อมูลให้สมบูรณ์ เป็นหลักการที่ผสมผสานกันระหว่างหลักการถ่ายโอนข้อมูล (Information Transfer) และหลักการเกิดช่องว่างระหว่างข้อมูล (Information Gap) โดยกิจกรรมที่นักเรียนทำจะแตกต่างกัน ในการฝึกทักษะ แต่มีเนื้อหาเดียวกัน ผู้เรียนจะแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ เช่นสมมุติให้นักเรียน ก. รับโทรศัพท์สมัครงาน สอนนักเรียน ข. อ่านแบบฟอร์มสมัครงาน แล้วนำ ข้อมูลจากแบบฟอร์มไปพูดทางโทรศัพท์เพื่อสมัครงาน ทำสลับกันไปโดยทุกคนต้องได้ทำกิจกรรมที่เหมือนกันหมด

4. หลักการพึ่งพาอาศัยข้อมูลซึ่งกันและกัน (The Task Dependency Principle)

หลักการขื่อนี้หมายความว่า ในขณะที่นักเรียนทำกิจกรรม นักเรียนจะต้องใช้ประโยชน์จากข้อมูลต่าง ๆ เพื่อทำในงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ตามปกติแล้วในชีวิตประจำวันของคนเรานั้น บางครั้งข้อมูลที่เรามีอยู่ก็ไม่เพียงพอ เราอาจจะต้องมีการติดต่อสื่อสารพึ่งพาอาศัย ข้อมูลซึ่งกันและกัน เพื่อที่จะช่วยในงานที่ได้รับมอบหมายประสบความสำเร็จ หลักการนี้สามารถนำมาใช้กับนักเรียน โดยการให้นักเรียนทำงานของตนให้สำเร็จไปขั้นหนึ่งแล้วต่อมาให้นักเรียน 2 คน พึ่งพาอาศัยแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันเพื่อที่จะทำงานในขั้นตอนต่อไป ซึ่งถ้าในขั้นแรก แต่ละฝ่ายทำงานไม่ถูกต้อง งานในขั้นตอนต่อไปก็จะล้มเหลว ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักเรียนจะต้องตั้งใจทำงานของตนเองให้สมบูรณ์ เพื่อที่จะได้นำข้อมูลเหล่านั้นไปให้นักเรียนอีกคนหนึ่งใช้ในการทำงานต่อไป

ความแตกต่างของบรรยากาศภายในห้องเรียนกับสภาพที่เป็นจริงนั้นแตกต่างกัน ตรงที่ว่าในกรณีที่เป็นชีวิตจริง สมมุติว่ามีคนถามทิศทางแล้วบอกข้อมูลผิดไปพลทีตามมาก็คือบุคคลผู้นั้นอาจหลงทางก็ได้ ซึ่งผิดกับสถานการณ์ในห้องเรียนที่ว่าถ้าสื่อสารผิดพลาดที่เกิดขึ้นก็เพียงแต่ครู มาแก้ไขให้ใหม่ เท่านั้น ดังนั้นความสำคัญของกิจกรรมนี้อยู่ที่การเน้นให้นักเรียนสามารถใช้ภาษา ในการสื่อสารได้ อย่างถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อจะลดความผิดพลาดในการใช้ภาษาในชีวิตจริง

5. หลักการแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้องตามเนื้อหา (The Correction for Content Principle)

หลักการนี้จะต้องมีอยู่ในทุก ๆ หลักการตามที่ได้อธิบายมาแล้ว หมายความว่าหลังจากนักเรียนทำกิจกรรมประเภทต่างๆไปแล้วจะต้องมีการตรวจสอบว่าผู้รับข้อมูลสามารถรับการถ่ายทอดเนื้อหาของข้อมูลได้ถูกต้องหรือไม่ โดยผู้ตรวจสอบอาจจะเป็นครูหรือตัวนักเรียนเองก็ได้ แต่การตรวจสอบของครูไม่ใช่การตรวจแก้ไวยากรณ์ ครูจะตรวจแก้ก็ต่อเมื่อขอבקพรองนั้นเสียความหมายในการสื่อสารไปเท่านั้น

สรุปได้ว่าลักษณะของกิจกรรมเพื่อการสื่อสารนั้น ควรเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีความต้องการและมีเป้าหมายในการสื่อสาร รวมทั้งสามารถใช้ภาษาได้หลายรูปแบบ โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะหรือให้คำปรึกษาเท่านั้น กิจกรรมนั้นควรเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน หรือใช้หลักการมีช่องว่างระหว่างข้อมูล เพื่อให้มีการสื่อสารเกิดขึ้นระหว่างผู้ส่งและผู้รับสาร ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการสื่อสาร และควรมีการตรวจสอบและแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้องตามความหมายของการสื่อสารด้วย

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีสิ่ง值得คำนึง คือ การจัดการกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย ได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์จริง เป้าหมายของการสอนพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการสื่อสารได้ ซึ่งมีผู้รู้ได้เสนอแนะหลักในการจัดการเรียน การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

มอร์โรว (Morrow 1981 : 59 –66) ได้เสนอแนะหลักการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้เพื่อให้ครูผู้สอนเลือกไปปรับใช้เป็นหลักการของตนเอง ดังต่อไปนี้

1. ผู้สอนควรมีการวางแผนการสอนโดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนในแต่ละคาบเรียน กล่าวคือ มีการกำหนดว่าเมื่อผู้เรียนผ่านการเรียนรู้ในแต่ละคาบไปแล้ว ผู้เรียนจะสามารถทำกิจกรรมในการใช้ภาษาสื่อสารอะไรได้ เช่น ในการฝึกทักษะการพูดอาจมีจุดหมายเพื่อถามทิศทาง เป็นต้น

2. ผู้สอนควรตระหนักว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการที่ไม่หยุดนิ่ง และไม่สามารถแยกเป็นส่วน ๆ ได้โดยไม่ทำลายธรรมชาติของกระบวนการสื่อสาร แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจึงเกี่ยวข้องกับภาษาในระดับที่สูงกว่าระดับประโยค และเกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาในสถานการณ์ที่แท้จริง

3. กระบวนการในการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับรูปแบบภาษา โดยกิจกรรมการฝึกฝนทางภาษาจะมีลักษณะเพื่อการสื่อสารมากขึ้น หากมีปัจจัย 3 ประการ คือ

3.1 ช่องว่างของข้อมูล (Information gap) เป็นการเติมช่องว่างของข้อมูลเพื่อให้เกิดการสื่อสาร

3.2 การเลือกสิ่งที่ต้องการจะพูด (Choice) ผู้มีส่วนร่วมในการสนทนาควรมีโอกาสเลือกเรื่องที่จะพูด และวิธีการพูดด้วยตนเอง โดยผู้พูดจะเลือกทั้งความคิดที่ต้องการสื่อสารและรูปแบบภาษาที่เหมาะสม ผู้สนทนาจึงไม่มีโอกาสทราบล่วงหน้าว่าผู้พูดจะพูดอะไร ในขณะที่กิจกรรม

ที่มีการควบคุม การแสดงออกทางภาษาของผู้พูดและผู้ฟัง จะเป็นกิจกรรมที่ไม่เป็นการสื่อสารที่แท้จริง

3.3 การได้รับข้อมูลป้อนกลับจากผู้ฟัง (Feedback) ตามปกติผู้สื่อความหมายควรได้ข้อมูลป้อนกลับจากอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งจะทำให้ผู้ส่งสารรู้ว่าการสื่อความหมายของตนได้ผลหรือไม่ เช่น ถ้าอีกฝ่ายแสดงท่าไม่เข้าใจ ผู้ส่งสารจะทราบได้ทันทีว่าการสื่อความหมายของตนยังไม่ดีเท่าที่ควร จึงจะต้องหาวิธีการอื่นมาสื่อความหมาย เช่น อาจพูดซ้ำ หรือพูดโดยเปลี่ยนรูปแบบภาษา อธิบายเพิ่มเติม หรือใช้ทางทางประกอบ ถ้าได้ข้อมูลป้อนกลับว่าเรื่องที่ตนพูดเป็นที่เข้าใจด้วย

4. ผู้เรียนควรเรียนด้วยการกระทำโดยผู้สอนควรมีบทบาทเป็นผู้คอยช่วยเหลือ แนะนำและจัดสภาพแวดล้อม ตลอดจนกิจกรรมที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีการกระทำกิจกรรม กิจกรรมที่จัดขึ้นควรมีลักษณะเป็นการสื่อสารที่แท้จริง

5. มีผู้วิจารณ์ว่าการสอนเพื่อการสื่อสารนั้น ละเลยต่อข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ของผู้เรียน แต่กระนั้นข้อผิดพลาดดังกล่าวก็ไม่ถือว่าเป็นความผิดเสมอไปเพราะอาจเกิดจากผู้เรียนไม่ได้เตรียมตัวมา ในขณะที่การสอนแบบเดิมพยายามหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดเหล่านี้ด้วยการควบคุมสิ่งที่นักเรียนพูด ซึ่งเป็นวิธีที่ไม่ให้อีกฝ่ายได้ทดลองใช้ความรู้ภาษาที่เรียน จึงเป็นธรรมดาที่ผู้เรียนที่มีอิสระในการใช้ความรู้ทางภาษา ตามแนวทางการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจะมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นได้บ้าง จึงถือว่าวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีความยืดหยุ่นมากกว่า จึงให้ผลดีต่อผู้เรียนมากกว่า

ฟนอคคิโอโรและโบโนมี (Finocchiaro and Bonome. 1973 : 24 –25) ได้กล่าวถึงหลักในการจัดการเรียน ตามแนวการสอนภาษาพอสรุปได้ดังนี้

1. ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนความรู้ด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารตั้งแต่เริ่มเรียน ผู้สอนควรแสดงให้เห็นว่ารูปแบบภาษาที่สอนจะใช้ในสถานการณ์ที่มีความหมาย และสามารถนำความรู้เหล่านี้ไปใช้ได้จริง ๆ ซึ่งจะมีการกระตุ้นและแรงเร้าให้ผู้เรียน สนใจบทเรียนมากขึ้น

2. ความรู้ด้านความสามารถทางการสื่อสาร ซึ่งรวมทั้งกฎเกณฑ์ไวยากรณ์และกฎของภาษาที่ไ ช่อยูจริง ควรจะได้รับการจัดให้พอเหมาะที่ผู้เรียนจะสามารถนำภาษานั้นไปสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

3. ผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ การฝึกฝน รวมทั้งได้รับประสบการณ์โดยตรงกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ผู้สอนอาจใช้ภาษาแม่ ในการอธิบายกฎเกณฑ์ของไวยากรณ์ หน้าที่ของรูปแบบภาษาแต่ละแบบ ตลอดจนอธิบายถึงความเหมาะสมที่จะใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ใด และควรอธิบายถึงวัฒนธรรมประเพณีของผู้ใช้ภาษานั้น ๆ ด้วย

4. ในการสอน ผู้สอนต้องเน้นการฝึกให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ทางไวยากรณ์ไปใช้ในการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องด้วย นอกเหนือจากต้องมีความรู้ด้านกฎเกณฑ์ของภาษาที่ใช้กันในแต่ละกลุ่มสังคม แต่ละสถานการณ์

5. ความต้องการของผู้เรียนจะต้องอยู่ในกรอบของความรู้ทางไวยากรณ์ และความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ของภาษาที่ใช้อยู่ในแต่ละกลุ่มสังคม

6. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ (Learner centered) ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการใช้ภาษา ซึ่งอาจจะจัดอยู่ในรูปของกิจกรรมคู่ (Pair work) หรือกิจกรรมกลุ่ม (Group work)

7. การเรียนภาษาเกิดจากการรวมกิจกรรมที่ครูจัดให้ กิจกรรมทางภาษาจะต้องจัดให้นักเรียนทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งมีสภาพใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด และเป็นกิจกรรมที่มีความหมาย

8. กิจกรรมหรือแบบฝึกจะมีลักษณะเป็นการหาข้อมูลเพิ่มเติม โดยการจัดกิจกรรมให้มีของวางเพื่อสื่อสาร เพื่อกระตุ้นและเร้าใจให้มีการสื่อสาร

9. การทดสอบจะต้องเป็นการสอบการใช้ภาษาจริง มิใช่เป็นการทดสอบความรู้เกี่ยวกับภาษา

นอกจากนี้ กาญจนา ปราบพาล (2527 : 1- 17) ได้เสนอแนวทางและเทคนิคการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1. ให้โอกาสผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งอาจทำได้โดยถามคำถามที่ผู้เรียนจะพบจริง ๆ ไม่ใช่คำถามเกี่ยวกับภาษา เวลาสอนให้เน้นที่ความหมาย หรือเนื้อเรื่องที่อ่านหรือฟังในกรณีที่ผู้เรียนยังไม่พร้อมที่จะใช้ภาษาที่สอง อนุญาตให้ผู้เรียนใช้ภาษาทางได้ และผู้สอนต้องไม่คาดหวังว่าผู้เรียนจะต้องทำอะไรได้เกินความสามารถของเขา

2. ถ้าสอนในระยะเริ่มต้นต้องให้โอกาสผู้เรียนปรับตัวก่อน เทคนิคในการสอนอาจทำได้โดยไม่ต้องให้ผู้เรียนตอบเป็นภาษาที่สองให้ใช้ภาษาแรกได้และถ้าผู้เรียนไม่ยอมตอบ ผู้สอนไม่ควรโกรธ

3. ถ้าภาษาที่สอนยากเกินระดับของผู้เรียน ผู้สอนควรช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจโดยใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างอื่นหรือกิจกรรมทางภาษาเช่น ถ้าเป็นเด็ก ผู้สอนอาจใช้อุปกรณ์ช่วยสอน เช่น หุ่น หรือของเล่น ถ้าเป็นผู้ใหญ่กิจกรรมควรออกมาในรูปของการทดลอง หรือการสาธิตอย่างอื่น

4. ผู้สอนควรมีวิธีการทำให้ผู้เรียนไม่เครียดในระหว่างที่เรียนและไม่ทำให้ผู้เรียนเสียหน้า เทคนิคที่ผู้สอนใช้กัน ได้แก่ เปลี่ยนชื่อหรือสมมุติให้เป็นคนอื่น และเวลาที่ผู้เรียนตอบผิดผู้สอนควรให้ความสำคัญกับความหมายมากกว่ามุ่งที่จะแก้ความผิดทางไวยากรณ์ทุกตัว ในกรณีที่ความผิดทำให้ความหมายเปลี่ยนผู้สอนควรจะแก้ แต่เทคนิคในการแก้ควรเน้นการพูดประโยคที่ถูกให้ฟัง ไม่ใช่

เนนาว่าผู้เรียนตอบผิด สำหรับการทำให้ผู้เรียนไม่เครียด ผู้สอนอาจใช้ดนตรีและเพลงช่วย

5. สำหรับการสอนผู้ใหญ่ ควรมีกิจกรรมเน้นไวยากรณ์บาง เทคนิคในการสอนไวยากรณ์ ควรสอนเฉพาะกฎที่ค่อนข้างจะตายตัวและเวลาที่ให้ไม่ควรมากเกินไป

6. ผู้สอนควรเรียนรู้ความสนใจของผู้เรียน เพื่อแทรกความสนใจของผู้เรียนไว้ในบทเรียน ซึ่งสามารถทำได้โดยสังเกตกลุ่มผู้เรียน หรือให้ผู้เรียนเขียนบันทึกประจำวันส่ง เพื่อให้รู้ความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน

7. สร้างบรรยากาศความเป็นกันเองในห้องเรียน เพื่อนักเรียนจะได้ไม่อายเมื่อตอบผิดผู้สอนอาจทำได้โดยให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ และเมื่อนักเรียนพูดผิด ไม่ควรแสดงความรำคาญให้นักเรียนเห็น

8. ในการสอนบทสนทนา ควรให้ผู้เรียนสนทนาในสิ่งที่เขาจะพบจริง ๆ ไม่ใช่ของบทสนทนาในห้องเรียน เมื่อออกนอกห้องเรียนแล้วก็ใช้ไม่ได้ เพราะเจ้าของภาษาจะพูดอีกแบบหนึ่ง เทคนิคการสอนทำได้โดยการสนทนาที่เป็นจริง (Common Social Interactions)

9. การวิจัยเกี่ยวกับการจัดลำดับตามธรรมชาติให้ขอคิดว่า มีบางโครงสร้างที่ผู้เรียนจะเรียนได้เร็วกว่าโครงสร้างอื่น เพราะฉะนั้นผู้สอนไม่ควรหวังว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ทุกอย่างได้หมดในเวลาเดียวกัน แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าจะไม่ให้ผู้เรียนเห็นโครงสร้างอื่น ๆ และควรแทรกไว้ในบทเรียน

10. ไม่พยายามนำภาษาแรกมาเกี่ยวข้องกับการเรียนภาษาอื่น ๆ โดยหลีกเลี่ยงการเปรียบเทียบทางไวยากรณ์ระหว่างภาษาแรกและภาษาที่จะเรียน ไม่ควรใช้การแปลในการสอนควรใช้การแปลก็ต่อเมื่อมีความจำเป็นในการอธิบายความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้นเท่านั้น

จากหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผู้สอนควรมีการวางแผนการสอน เรียนรู้ความสนใจของผู้เรียน สร้างบรรยากาศความเป็นกันเองในห้องเรียน โดยเนนาผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนควรมีความรู้รูปแบบของภาษา แล้วสามารถนำไปใช้ในการสื่อสารในสถานการณ์จริงได้อย่างมีความหมายและเหมาะสม ซึ่งเนื้อหาควรสอดคล้องกับชีวิตประจำวันหรือใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากที่สุด และเป็นที่น่าสนใจของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาโดยการปฏิบัติจริง เรียนด้วยความสนุกสนาน การทดสอบต้องเป็นการสอบการใช้ภาษาจริงไม่ใช่ทดสอบความรู้เกี่ยวกับภาษา ซึ่งจะช่วยให้เรียนรู้ภาษาได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การจัดชั้นเรียนในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนั้นการจัดห้องเรียนรูปแบบของการจัดนักเรียนในการทำกิจกรรมนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะจะช่วยสร้างบรรยากาศในการทำกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร และทำให้การสื่อสารนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นโดย สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (ม.ป.ป.) ได้เสนอแนวทางในการจัด ดังนี้

1. การสอนเป็นกลุ่มทั้งชั้นเป็นการทำกิจกรรมเดียวกันก่อน แล้วจึงแยกย้ายกันทำกิจกรรมต่าง ๆ กันออกไปเช่น กลุ่มที่หนึ่งฝึกประโยค กลุ่มที่สองฝึกพูด และกลุ่มที่สามตอบคำถาม เป็นต้น การให้ลอกเลียนแบบเมื่อเริ่มสอนเรื่องใหม่ ควรเป็นกลุ่มใหญ่ทั้งชั้นก่อนแล้วจึงเรียกเป็นบางแถว หรือบางคน ภายหลัง

2. การแบ่งกลุ่มย่อยเป็นการแบ่งครึ่งชั้นเรียนเพื่อจัดเกมหรือแข่งขันกัน ทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมในบทเรียน ซึ่งจำนวนนักเรียนอาจจะยังมากเกินไปก็อาจแบ่งให้เล็กลงไปอีก ดังนี้

2.1 การแบ่งตามความสามารถ เมื่อครูสอนไประยะหนึ่งอาจเห็นได้ชัดว่าความสามารถของนักเรียนแต่ละคนเป็นอย่างๆ ได้ อาจจัดกลุ่มเพื่อฝึกทักษะโดยไม่ให้กระทบกระเทือนใจนักเรียน เช่น กลุ่ม 1 ฝึกเขียนเรียงความ กลุ่ม 2 ฝึกตอบคำถาม กลุ่ม 3 ฝึกทำแบบฝึกหัดเติมคำให้สมบูรณ์ เป็นต้น

2.2 การแบ่งตามความสนใจ

2.3 การแบ่งตามเกณฑ์ที่ครูกำหนด อาจแบ่งตามเดือนเกิด หรือวันเกิด

3. การจับคู่ ครูอาจจัดให้มีการฝึกปากเปล่า แบบเขมชน 5 นาที ครูฟังและแก้ไขข้อผิดพลาด คู่ใดฝึกได้คล่องก่อนก็เลือกมาพูดก่อนได้

4. การจัดกิจกรรมอิสระครูอาจให้ทำงานเกี่ยวกับการอ่านและเขียน ทำในสมุดแบบฝึกหัด ไซโปรแกรมการเรียนรู้ ไซเทป ซึ่งจะเป็การทำงานแบบรายบุคคล

5. การจัดกลุ่มผสมนักเรียนในห้องเรียนเดียวกัน อาจทำกิจกรรมคนละอย่างครึ่งหนึ่ง อาจทำกิจกรรมอย่างหนึ่ง อีกครึ่งหนึ่งอาจทำการซ่อมเสริม เป็นต้น

เบิร์น (Byrne. 1976 : 6 –16) ได้เสนอแนะการจัดชั้นเรียนในการทำกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1. การฝึกพร้อมกันทั้งชั้นโดยมีครูเป็นผู้ควบคุมการฝึกอย่างถูกต้อง เป็นการฝึกโครงสร้างไวยากรณ์ การออกเสียง ไตแก การฝึกโดยวิธีเทียบแทน การฝึกถาม - ตอบ เป็นต้น

2. การฝึกเป็นคู่และเป็นกลุ่ม เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างอิสระ โดยอาศัยกิจกรรม ครูมีบทบาทเป็นผู้จัดการคอยกระตุ้นให้นักเรียนใช้ภาษาที่เรียนและตรวจสอบความถูกต้อง

การจัดกลุ่มนักเรียนเวลาทำกิจกรรม ควรจัดแบ่งนักเรียนอย่างง่าย และสะดวก รวดเร็ว การจัดหรือจัดกลุ่มไม่จำเป็นต้องมีจำนวนเท่ากันในแต่ละกลุ่มควรจัดตามสภาพการณ์ของ ห้องเรียน กลุ่มใดมีจำนวนนักเรียน 3 คน ในเวลาทำกิจกรรมอาจให้สลับกันฝึกภายในกลุ่มนั้น การจัดให้นักเรียนนั่งในรูปเกือกมาหรือตัวยู ช่วยให้นักเรียนเคลื่อนย้ายได้สะดวกถ้าจำนวนนักเรียนในชั้น มีมากอาจจัดเป็นรูปเกือกมาซ้อนกัน 2 แถวหรืออาจจัดเป็นรูปโค้ง การจัดให้นักเรียนนั่งแบบนี้ช่วยให้นักเรียนมองเห็นทุกคน และสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวกเวลาแบ่งกลุ่มย่อย

สรุปได้ว่าการจัดชั้นเรียนในการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสารนั้น สามารถทำได้หลายรูปแบบ อาจอยู่ในรูปของการทำทั้งชั้น การทำเป็นกลุ่ม หรือการทำเป็นคู่ แต่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันเวลาทำกิจกรรม โดยเวลาฝึกให้นักเรียนใช้ภาษานั้นควรฝึกนักเรียนเป็นกลุ่มใหญ่เพื่อให้นักเรียนมีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาเสียก่อน แล้วค่อยแบ่งนักเรียนเป็นคู่หรือกลุ่มย่อย ในการทำกิจกรรมต่อไป ซึ่งอาจแบ่งได้ตามความสามารถ หรือตามความสนใจหรือตามเงื่อนไขที่ผู้สอนเป็นผู้กำหนดให้

แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ความหมาย

การสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) เป็นการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของ ผู้เรียน จัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการ ใช้ความคิดของผู้เรียน เริ่มจากการฟังไปสู่ การพูด การอ่าน

การจัดปัจจัยสำคัญทำความเข้าใจจดจำแลวนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้

ความสำคัญ

กลุ่มนักจิตวิทยาการเรียนรู้ เชื่อว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดในการเรียนผู้เรียนจะสามารถเรียนได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความเข้าใจเป็นสำคัญ เขาจะเรียนได้ดีถ้าเขาใจจุดประสงค์ของการเรียน เห็นประโยชน์ในการนำสิ่งที่เรียนไปใช้ โดยสามารถเชื่อมโยง สิ่งที่เรียนไปแล้วให้เข้ากับ สิ่งที่กำลังเรียนอยู่ และสิ่งที่จะช่วยให้เรียนภาษาต่างประเทศได้ดี นอกเหนือจากสองเรื่องที่กำลังกล่าวมาแล้วก็ต้องเข้าใจหลักภาษาที่ใช้ในการวางรูปประโยคด้วย

การสอนภาษาต่างประเทศในปัจจุบัน ได้หันมายึดแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มากขึ้นมีการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมายได้ฝึกใช้ภาษาใน สถานการณ์ที่มีโอกาสพบได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยยังคงให้ความสำคัญกับโครงสร้างไวยากรณ์ ตามที่ปรากฏอยู่ในเนื้อหาที่ใช้สื่อความหมาย ดังที่ ลิทเติลวูด (Littlewood. 1983 : 13) กล่าวไว้ว่า

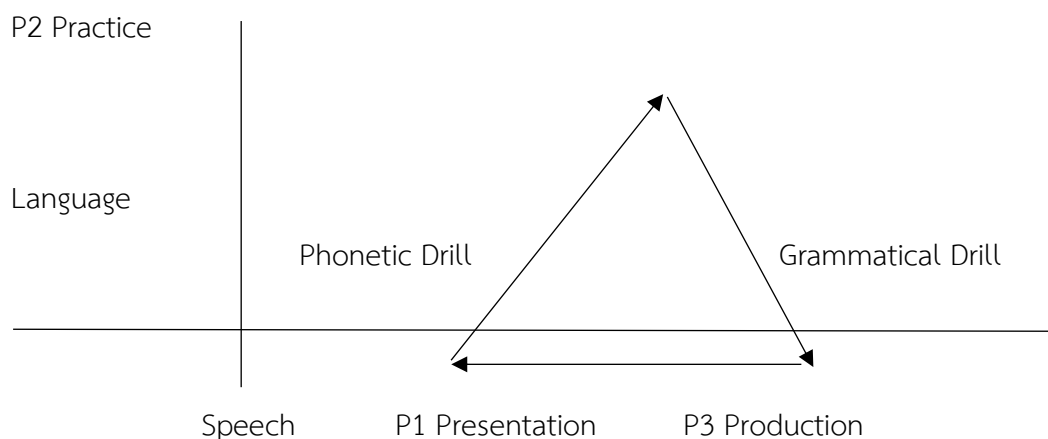
แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวการสอนที่ไม่จำกัดความสามารถของผู้เรียนไว้เพียงแต่ความรู้ด้านโครงสร้างไวยากรณ์เท่านั้น แต่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาทุกทักษะ โดยสัมพันธ์ความสามารถทางไวยากรณ์เข้ากับยุทธศาสตร์การสื่อสารด้วยวิธีการถูกต้องและเหมาะสมกับกาลเทศะ ในชีวิตจริงผู้เรียนต้องสัมผัสกับการสื่อสารซึ่งเป็นการใช้ภาษาในรูปแบบต่าง ๆ มากมาย ดังนั้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ควรสอนให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน และนำภาษาที่คุ้นเคยนั้นไปใช้ได้ คำกลาวนี้สอดคล้องกับความเห็นของ วิดโดสัน (Widdowson. 1979 : 6) ที่ว่า ความสามารถในการเรียบเรียงประโยคมิใช่เป็นความสามารถในการสื่อสาร การสื่อสารจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเราสามารถใช้อย่างใดหลายชนิดในโอกาส ต่าง ๆ กัน เช่น การอธิบาย การแนะนำ การถาม - ตอบ การขอร้อง การออกคำสั่ง เป็นต้น ความรู้ในการแต่งประโยคเป็นสิ่งที่เราเรียกว่า ความรู้ความเข้าใจภาษาเท่านั้น ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์อยู่บ้าง แต่อาจจะให้เกิดประโยชน์มากที่สุดก็ต้องสามารถนำความรู้ในการใช้ประโยคไปใช้ให้เป็นปกติวิสัยได้ตามโอกาสต่าง ๆ ของการสื่อสาร

แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ตามคำจำกัดความที่ ดักลาส บราวน์ (Douglas H. Brown. 1993) เสนอไว้ มีลักษณะ 4 ประการ ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันดังนี้

1. เป้าหมายของการสอนเน้นไปที่องค์ประกอบทั้งหมดของทักษะการสื่อสาร และไม่จำกัดอยู่ภายในกรอบของเนื้อหาภาษาหรือไวยากรณ์
2. เทคนิคทางภาษาได้รับการออกแบบมา เพื่อนำผู้เรียนไปสู่การใช้ภาษาอย่างแท้จริงตามหน้าที่ภาษา ปฏิบัติจริงโดยมีจุดมุ่งหมายในการพูด รูปแบบโครงสร้างภาษา มิใช่เป้าหมายหลักแต่ตัวรูปแบบเฉพาะของภาษาต่างหากที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารจนสำเร็จตามเป้าหมาย
3. ความคล่องแคล่ว ความถูกต้อง เป็นหลักการเสริมที่อยู่ภายใต้เทคนิค การสื่อสาร มีหลายครั้งที่ความคล่องแคล่วอาจจะมีค่าสำคัญมากกว่าความถูกต้อง เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ได้อย่างมีความหมาย
4. ในการเรียนการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ในตอนท้ายสุด ผู้เรียนต้องใช้ภาษาอย่างเข้าใจและสร้างสรรค์ ภายในบริบทที่ไม่เคยฝึกมาก่อน

จากแนวการสอนต่าง ๆ ดังกล่าว ทำให้เกิดแนวคิดในการสอนภาษาว่า ควรนำเสนอภาษาใหม่ในรูปแบบภาษาที่พบในสถานการณ์จริง เพื่อนำไปสู่การสอนคำศัพท์ โครงสร้างการออกเสียง มีการฝึกฝนจนเกิดความเข้าใจในเนื้อหา โครงสร้างสามารถใช้ได้ถูกต้องแล้วจึงนำความรู้ที่ได้ไปฝึกใช้ในสถานการณ์จริง แนวคิดนี้จึงกลายเป็นขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ตามผ้งดังนี้

ผังขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Teaching Stages)

ขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

จากแนวคิดในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารแบบนี้เอง ทำให้เกิดขั้นตอนการสอนต่าง ๆ 3 ขั้นตอน ที่ใช้จัดการสอนกันทั่วไปในขณะนี้ขึ้น และขั้นตอนการสอนนี้ มีผลเชื่อมโยงต่อไปถึงสถานการณ์การสอน เทคนิคการสอน สื่ออุปกรณ์ และหน่วยการสอนด้วย ครูผู้สอนจึงควรทำความเข้าใจให้ชัดเจน เพื่อจะได้จัดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขั้นตอนการสอนทั้ง 3 ขั้นนี้ พบว่ามีปรากฏอยู่ในวิธีการนำเสนอเนื้อหาในแบบเรียนต่าง ๆ ที่ผู้เขียนแบบเรียนมีความรู้ด้านภาษาศาสตร์ และแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นอย่างดี และปรากฏอยู่ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างชัดเจน ทั้ง 3 ขั้นตอน วิธีดำเนินการในแต่ละขั้นตอนมีดังต่อไปนี้

1. ขั้นการนำเสนอเนื้อหา (Presentation)

ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ การนำเสนอเนื้อหาใหม่ จัดเป็นขั้นตอนการสอน ที่สำคัญขั้นหนึ่ง ในขั้นนี้ครูจะให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียนซึ่งนับเป็นการเริ่มต้นการเรียนรู้ มีการนำเสนอเนื้อหาใหม่ โดยจะมุ่งเน้นการให้ผู้เรียนได้รับรู้และทำความเข้าใจ เกี่ยวกับความหมาย และ รูปแบบภาษาที่ใช้กันจริง โดยทั่วไปรวมทั้งวิธีการใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นด้านการออกเสียง ความหมาย คำศัพท์ และโครงสร้างไวยากรณ์ที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์

2. ขั้นการฝึกปฏิบัติ (Practice)

ขั้นการฝึกปฏิบัติเป็นขั้นตอนที่ใหญ่ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งจะเรียนรู้ใหม่จากขั้นการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะของการฝึกแบบควบคุมหรือชี้แนะ (Controlled Practice/ Directed Activities) โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการฝึกไปสู่การฝึกแบบค่อยๆ ปล่อยให้ทำเองมากขึ้นเป็นแบบถึง

ควบคุม (Semi –Controlled) การฝึกในขั้นนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวิธีการใช้รูปแบบนั้น ๆ ด้วยเช่นกัน ในการฝึกนั้น ครูผู้สอนจะเริ่มจากการฝึกปากเปล่า (Oral) ซึ่งเป็นการพูดตามแบบง่าย ๆ ก่อนจนได้รูปแบบภาษา แล้วค่อยเปลี่ยนสถานการณ์ไป สถานการณ์ เหล่านี้จะเป็นสถานการณ์ที่สร้างขึ้นภายในห้องเรียน เพื่อฝึกการใช้โครงสร้างประโยคตามบทเรียน ทั้งนี้ครูผู้สอนต้องให้ข้อมูลป้อนกลับด้วย เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าตนใช้ภาษาได้ถูกต้องหรือไม่ นอกจากนี้ อาจตรวจสอบความเข้าใจด้านความหมายได้ (ไม่ควรใช้เวลามากนัก) ต่อจากนั้นจึงให้ฝึกด้วยการเขียน (Write) เพื่อเป็นการฝึกความแม่นยำในการใช้

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production)

ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร นับเป็นขั้นที่สำคัญที่สุดขั้นหนึ่ง เพราะการฝึกใช้ ภาษาเพื่อการสื่อสาร เปรียบเสมือนการถ่ายโอนการเรียนรู้ภาษาจากสถานการณ์ในชั้นเรียนไปสู่การ นำภาษา ไปใช้จริงนอกห้องเรียน การฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยทั่วไป มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้ลองใช้ ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จำลองจากสถานการณ์จริง หรือที่เป็นสถานการณ์จริง ด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทางเท่านั้น การฝึกใช้ภาษาในลักษณะนี้มีประโยชน์ในแง่ที่ช่วยให้ ทั้งครูผู้สอนและผู้เรียนได้รู้ว่า ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไปแล้วมากน้อยเพียงใดสามารถนำไป ปรับใช้ตามความต้องการของตนเองแค่ไหน ซึ่งการที่จะถือว่า ผู้เรียนได้เรียนรู้แล้วอย่างแท้จริงก็คือ การที่ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เอง โดยอิสระ ภายใต้อาณัติสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะพบใน ชีวิตจริง นอกจากนี้ผู้เรียนจะได้มีโอกาสนำความรู้ทางภาษาที่เคยเรียนแล้วมาใช้เป็นประโยชน์อย่าง เต็มที่ในการฝึกในขั้นตอนนี้อีกด้วย เพราะผู้เรียนไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาตามรูปแบบที่กำหนดมาให้ เหมือนดังการฝึกในขั้นการฝึก และการได้เลือกใช้ภาษาเองนี้จะช่วยสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษา เพื่อการสื่อสารให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี วิธีการฝึกมักฝึกในรูปของการทำกิจกรรมแบบต่าง ๆ โดยครู เป็นเพียงผู้กำหนดภาระงาน หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ให้

บทบาทของครูในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

การสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนั้น บทบาทของครูย่อมเปลี่ยนไป นักเรียน จะเป็นผู้ที่รับผิดชอบโดยตรงในการทำกิจกรรม แต่ครูก็ยังคงมีบทบาทสำคัญอยู่ในการดำเนินการเรียน การสอน ซึ่งมีผู้เสนอแนะบทบาทของครูในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารดังนี้

มิลเลอร์ (Miller. 1987 : 6) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูภาษาอังกฤษ ที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความกระตือรือร้นในการสอน ปัจจัยสำคัญที่สุดของการสอน คือ ตัวครู และ วิธีการสอนของครู อันจะทำให้ให้นักเรียนมีปฏิริยาโต้ตอบโดยใช้ภาษาอังกฤษ และเพื่อประสบ

ความสำเร็จในการเรียนรู้

2. มีความคิดสร้างสรรค์ การสอนจะต้องมีมากกว่าการใช้หนังสือ ทำแบบฝึกหัดและปฏิบัติตามคู่มือครูที่เขียนโดยคนอื่น นักเรียนจะรู้สึกเบื่อที่จะต้องทำแบบฝึกหัดที่เขาไม่สนใจครูควรหากิจกรรมมาช่วยให้นักเรียนสนใจทำแบบฝึกหัด มีวิธีการมากมายที่ครูจะนำไปใช้ได้ เช่น เกม เพลง กิจกรรมการแก้ปัญหา หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่ทำให้นักเรียนได้ใช้ทักษะที่เขาได้เรียนรู้มาแล้ว

3. มีอารมณ์ขัน อารมณ์ขันของครูจะช่วยให้ผ่อนคลายความตึงเครียด และลดความกังวลใจให้กับนักเรียน ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์กันเพิ่มขึ้นเพราะได้หัวเราะด้วยกัน นักเรียนเรียนด้วยความสนุก การเรียนการสอนก้าวหน้ายิ่งขึ้นเพราะนักเรียนไม่กลัวที่จะตอบผิดหรือพูดน้อย

4. ทักทายนักเรียน การพูดภาษาอังกฤษกับนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนจะทำให้ นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และทำให้ให้นักเรียนได้ตอบด้วยภาษาอังกฤษเช่นกัน เนื่องจากการใช้ภาษาดูดี

5. การเขียนการบ้านติดไวบนกระดานด้านซ้ายมือก่อนทำการสอนในแต่ละคาบ เพื่อว่าครูจะได้ไม่ต้องรีบร้อนให้การบ้านเมื่อได้ยินสัญญาณหมดเวลา

6. ไม่ให้การบ้านมาก เมื่อนักเรียนมีวันหยุด หรือไม่ควรให้การบ้านเมื่อทราบว่า นักเรียนจะมีการทดสอบวิชาใดก็ตามในวันถัดไป

7. ทักทายนักเรียนด้วยอารมณ์แจ่มใส

8. ให้อาหารนักเรียนแก่นักเรียนหลังการทักทายประจำวัน เพื่อสังเกตว่านักเรียนแต่ละคนมีอะไรเปลี่ยนไปบ้าง เช่น ตัดผมใหม่ สวมเสื้อใหม่ หรืออื่น ๆ

9. ควรมีการทดสอบการเขียนทุกวัน

10. จัดระเบียบในการแจกจ่ายและรวบรวมกระดาษคำตอบ

11. ให้นักเรียนออกมาหาห้องและตั้งคำถามเพื่อน ๆ

12. คืนกระดาษคำตอบแก่นักเรียน โดยให้นักเรียนบันทึกคะแนนของตัวเองลงในสมุดเพื่อนนักเรียนจะได้ทราบความก้าวหน้าของตนเองก่อนการสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ทิพย์วัลย์ มาแสง (2532 : 39) ได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ของครูในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร สรุปได้ดังนี้

1. ครูจะต้องไม่เป็นผู้สอนแต่จะต้องเป็นผู้หนึ่งที่รวมในกิจกรรมของกลุ่ม
2. ครูจะเป็นพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือให้กระบวนการของกลุ่มและการสื่อสารเป็นไปด้วยดี

3. ครูจะต้องเป็นผู้รวบรวมเสนอแนะแหล่งวิทยาการต่าง ๆ ให้นักเรียนหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนา และรับรู้เป็นประสบการณ์ต่อไป

4. สังเกตจดจำสิ่งต่าง ๆ ที่ได้จากชั้นเรียน รวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้น และหาทาง

แก้ปัญหา

สรุปได้ว่าในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารนั้น บทบาทของครูยังเป็นสิ่งสำคัญอยู่ เพราะจะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี ลักษณะของครู นั้น ควรเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน ไม่ใช่ผู้สอน มีความกระตือรือร้น และมีความคิดสร้างสรรค์ในการหากิจกรรมต่าง ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน ให้นักเรียนเรียนภาษาด้วยความสนุกสนานนอกจากนี้ยังต้องพัฒนาการสอนของตนเองอยู่ตลอดเวลาด้วย

ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ

แนวคิดเกี่ยวกับการพูดเพื่อการสื่อสาร

ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญ ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนจะต้องใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาในปัจจุบันจึงได้มุ่งเน้นการพูดเพื่อการสื่อสารเป็นสำคัญ โดยครูผู้สอนพยายามสอนให้นักเรียนมีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผู้รู้ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการสอนพูดเพื่อการสื่อสารดังนี้

ไบเกท (Bygate. 1991 : 5 - 6) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการสอนพูดเพื่อการสื่อสารไว้ 2 ประการคือประการแรก สอนทักษะที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจได้แก่ การสอนทักษะต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความเข้าใจ เช่น การจำ การพูดเสียงที่ถูกต้องเหมือนกับเจ้าของภาษา การผันกริยา ที่เหมาะสมกับกาลเวลา (Tense) และการพูดประโยคให้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาและไวยากรณ์เพื่อสื่อความหมายที่ผู้พูดต้องการ และประการที่สอง เพิ่มทักษะการปฏิสัมพันธ์คือการสอนโดยให้สถานการณ์ที่คล้ายกับเหตุการณ์ในชีวิตจริงให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพูดแสดงความรู้สึกของตนเองว่า ในสถานการณ์ที่เผชิญอยู่นั้นควรพูดอะไร พูดอย่างไรจึงจะตรงกับจุดประสงค์ที่ตนเองต้องการจะสื่อสาร อีกทั้งสอนให้คำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้ฟัง โดยอาศัยความรู้ที่ได้รับจากการเรียนทักษะการพูด ช่วยให้เกิดความเข้าใจซึ่งก็หมายความว่าควรให้ความรู้ผู้เรียนก่อนที่จะให้ทำกิจกรรมที่มีการปฏิสัมพันธ์ นั่นคือการนำแนวคิดการสอนแบบตรง (Direct method) คือการสอนที่ให้ผู้เรียนได้รับการฝึกให้เชื่อมโยงคำและวลี เข้ากับความหมาย โดยใช้ของจริงหรือการกระทำเป็นสื่อเสนอความหมาย โดยใช้ภาษาที่ต้องการเรียนเป็นสื่อในการสอนมาผสมผสานกับแนวคิดการสอนแบบอ้อม (Indirect method) เป็นการสอนโดยการจัดกิจกรรมสนทนาแบบมีปฏิสัมพันธ์ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้การพูดด้วยตนเอง ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการพูด โดยมีความถูกต้องของการใช้ภาษาและความคล่องในการสื่อสารปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

บราวน์ และยูล (Brown and Yule. 1983 : 27) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการสอนทักษะการพูดว่าเป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเป้าหมายซึ่งในที่นี้คือภาษาอังกฤษ โดยให้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษตามหน้าที่ต่าง ๆ อันเป็นหน้าที่ของภาษาพื้นฐานที่มีอยู่ในชีวิตประจำวันเช่นการกล่าวทักทาย การกล่าวขอบคุณ การขอโทษซึ่งแต่ละหน้าที่ของภาษาจะมีรูปแบบหรือสำนวนในการใช้ภาษาต่าง ๆ กันไป

นอกจากนี้ลินท (Lynch. 1996 : 121) กล่าวว่าครูควรสอนให้เด็กมีการพูดแบบปฏิสมพันธ ที่มีต่อบทบาทในการพูดของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ความคิดริเริ่มได้อย่างมีขอบเขตที่กว้างขึ้น สิ่งสำคัญคือผู้เรียนควรมีโอกาสได้ฝึกแสดงความคิดเห็นจากการที่ได้ฝึกกลวิธีต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจำ เป็นต้องใช้ในการแก้ปัญหาในการสื่อสารในชีวิตจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ในการวิเคราะห์และได้รับข้อมูลย้อนกลับในสิ่งที่เกิดขึ้นว่า อะไรควรปรับปรุงแก้ไขในการพูดสถานการณ์นั้น ๆ

สรุปได้ว่า การสอนทักษะการพูดนั้น ควรเน้นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีการปฏิสมพันธซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ สามารถสื่อสารได้ในสถานการณ์จริง

ขั้นตอนการสอนพูดเพื่อการสื่อสาร

มีผู้รู้ใคร่เสนอแนะขั้นตอนการสอนพูดเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

สกอตต์ (Scott. 1981 : 70) ได้เสนอขั้นตอนการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารดังนี้

1. ขั้นบอกวัตถุประสงค์ ผู้สอนควรบอกให้ผู้เรียนได้รู้ถึงสิ่งที่เรียน
2. ขั้นเสนอเนื้อหา การเสนอเนื้อหาควรอยู่ในรูปบริบท ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนสังเกตลักษณะของภาษา ความหมายของข้อความที่จะพูด ซึ่งจะต้องขึ้นอยู่กับบริบท เช่นผู้พูดเป็นใคร ต้องการจะสื่อสารอะไรกับคู่สนทนา ผู้สนทนาพยายามจะบอกอะไร สิ่งที่ถูกพูด สถานที่พูดและเนื้อหาที่พูดมีอะไรบ้าง
3. ขั้นการฝึก และการถ่ายโอน การฝึกจะกระทำทันทีหลังจากเสนอเนื้อหาอาจจะฝึกพร้อม ๆ กันทั้งชั้น หรือเป็นคู่ ผู้สอนควรให้ผู้ฟังได้ฟังสำนวนภาษาหลาย ๆ แบบและเป็นสำนวนภาษาที่เจ้าของภาษาใช้จริงและควรส่งเสริมผู้เรียนให้ได้ใช้ภาษาอย่างอิสระใกล้เคียงกับสถานการณ์ที่เป็นจริง

เบริน (Byrne. 1986 : 9) เสนอขั้นตอนการพูดไว้ 3 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอ (The Presentation Stage) เป็นขั้นที่ครูสอนเนื้อหาใหม่เพื่อให้นักเรียนเข้าใจจำได้ และนำไปใช้ในการฝึกขั้นต่อไปครูผู้สอนจะมีบทบาทมากในฐานะ “ผู้ให้ความรู้” อย่างไรก็ตามครูควรใช้เวลาในขั้นนี้ให้น้อยแต่มีประสิทธิภาพ เนื้อหาที่นำเสนอควรเป็นบทสนทนา

เป็นหลัก หรืออาจจะเป็นบทเขียนร้อยแก้ว (Prose Passage) ก็ได้ ซึ่งแนวในการจัดกิจกรรมในขั้นนี้มี 2 ทาง คือ

1. กิจกรรมที่มีโครงสร้างที่แน่นอน (Structured Activities) หมายถึงกิจกรรมที่ได้มีการวางแผนไว้อย่างดีเป็นการสอนโครงสร้างไวยากรณ์ที่นักเรียนจะต้องพบในเนื้อเรื่อง เช่น สอนการใช้ “can” โดยมีรูปภาพ หรือท่าทางเป็นสื่อในการสอน หลังจากนั้นจึงให้พูดเกี่ยวกับตนเองโดยใช้ “can” วิธีนี้ถูกตำหนิว่าไม่เป็นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร แต่มิข้อดีคือเมื่อต้องการความรวดเร็วและอธิบายจุดที่คลุมเครือในเนื้อเรื่อง

2. กิจกรรมที่มีโครงสร้างไม่แน่นอน (Unstructured Activities) หมายถึงกิจกรรมที่ไม่ได้มีการวางแผนในการทำกิจกรรมไว้อย่างตายตัว กิจกรรมนี้เหมาะสำหรับนักเรียนระดับสูงกว่าขั้นต้น (Post - Elementary Level) เพราะนักเรียนรู้ภาษามากพอที่จะใช้ในการติดต่อสื่อสาร กิจกรรมนี้ช่วยพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสาร เช่น การให้นักเรียนเดาเรื่องหรือบอกความรู้เดิมที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกปฏิบัติ (The Practice Stage) เป็นขั้นที่เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกพูดโดยใช้ความรู้ที่ได้จากขั้นนำเสนอ (The Presentation Stage) ให้ถูกต้อง นักเรียนมีบทบาทมากกว่าครูซึ่งทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ควบคุม (Conductor) ให้การฝึกนั้นถูกต้อง สื่อที่จะนำมาใช้ในการฝึกมี 2 ประเภทคือ

1. แบบฝึก (Drills)
2. เนื้อเรื่อง (Texts)

ขั้นที่ 3 ขั้นผลิตภาษา (The Production Stage) ขั้นนี้ครูปล่อยให้ นักเรียนใช้ภาษาที่รับรู้และฝึกในขั้นที่ 2 มาอย่างเต็มที่ตามที่นักเรียนต้องการ ไม่ใช่ตามแนวที่ครูกำหนด ครูจึงมีบทบาทน้อยที่สุด และทำหน้าที่เป็น “ผู้จัดการ” (Manager) ให้การเรียนการสอนดำเนินต่อไปได้ เน้นให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่วมากกว่าเพื่อความถูกต้องทางไวยากรณ์ เป็นการเตรียมให้นักเรียนพร้อมที่จะใช้ภาษาได้จริงนอกห้องเรียน กิจกรรมที่ใช้อย่างเป็นงานคู่ หรืองานกลุ่มก็ได้

จากทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นสรุปขั้นตอนการสอนพูดเพื่อการสื่อสาร คือ ขั้นบอกวัตถุประสงค์ขั้นนำเสนอ ขั้นฝึก และขั้นผลิตภาษาหรือการถายโอน ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนเพื่อการสื่อสารนั้น มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสาร

ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้น กิจกรรมถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการสื่อสารยังช่วยให้การเรียนภาษาเป็นไปอย่างธรรมชาติ เพราะผู้เรียนจะเกิดแรงจูงใจในการเรียนภาษา เพราะเป็นการทำกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร ทำให้ผู้เรียนรู้ว่าภาษานั้นสามารถนำไปใช้จริงได้ โดยมีผู้รู้ได้เสนอแนะกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

ลิตเติลวูด (Littlewood. 1990 : 22 - 64) ได้ให้รูปแบบของกิจกรรมเพื่อการสื่อสารซึ่งแบ่ง ออกเป็น กิจกรรมเพื่อการสื่อสารตามหน้าที่ทางภาษา และกิจกรรมเพื่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. กิจกรรมเพื่อการสื่อสารตามหน้าที่ทางภาษา แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1.1 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลในวงจำกัด (Sharing Information with Restricted Cooperation) ได้แก่

1.1.1 กิจกรรมการเลือกรูปภาพ (Identifying Pictures) จากชุดรูปภาพที่กำหนดให้ กิจกรรมนี้แบ่งผู้เรียนเป็น A และ B จะมีชุดรูปภาพแต่ B จะมีเพียง 1 รูปภาพ ซึ่ง A จะต้องค้นหาภาพที่ B ถือนั้นเป็นภาพใด

1.1.2 กิจกรรมการจับคู่ (Discovering Identical Pairs) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมกลุ่ม แต่ละกลุ่มมีสมาชิก 5 คน สมาชิกคน 4 คน ในกลุ่มจะได้รับภาพคนละ 1 ใบ ยกเว้นสมาชิกคนที่ 5 จะมีภาพที่เหมือนกับสมาชิกคนหนึ่งใน 4 คน สมาชิกคนที่ 5 จะต้องพยายามถามเพื่อนคนอื่น จนกระทั่งทราบว่าใครมีภาพที่เหมือนกับภาพของตนทุกประการ

1.1.3 กิจกรรมการหาลำดับที่และตำแหน่งที่ตั้ง (Discovering Sequences or Locations) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ A จะมีรูปภาพที่จัดลำดับไว้แล้วอย่างถูกต้อง ส่วน B มีรูปภาพชุดเดียวกันแต่ไม่ได้ลำดับไว้ B จะต้องถาม A เพื่อให้ A บอกตำแหน่งที่ตั้ง จนกระทั่งสามารถจัดลำดับภาพได้ถูกต้องให้เหมือนภาพของ A

1.1.4 กิจกรรมการหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Discovering Missing Information) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ นักเรียน 2 คน ได้รับตารางข้อมูลที่ยังไม่สมบูรณ์คนละ 1 ชุด ต่างฝ่ายต่างถามตอบกันเพื่อหาข้อมูลที่ขาดหายไป และเขียนเติมให้ครบลงในตารางของตน

1.1.5 กิจกรรมการค้นหาความลับ (Discovering Secrets) กิจกรรมนี้จัดได้หลายแบบ เช่น เกม 20 คำถาม หรือการทายอาชีวะ ซึ่งนักเรียนคนหนึ่งมีข้อมูลที่ถือว่าเป็นความลับ และนักเรียนคนอื่น ๆ ในชั้นเรียนหรือในกลุ่มพยายามถามคำถามเพื่อค้นหาความลับ

1.2 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลในวงกว้าง (Sharing Information with Unrestricted Cooperation) ได้แก่

1.2.1 กิจกรรมการสื่อสารเกี่ยวกับรูปแบบหรือรูปภาพ (Communicating Patterns and Picture) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ A ได้รับวัสดุแล้วนำมาวางให้เป็นรูปแบบอย่างใดอย่างหนึ่ง B ได้รับวัสดุอีกชุดหนึ่งซึ่งเหมือนกับของ A จากนั้น A และ B จะต้องสื่อสารกันให้เขาใจจนกระทั่ง B สามารถจัดวางวัสดุเหล่านั้นได้ในรูปแบบเดียวกันกับ A

1.2.2 กิจกรรมการสื่อสารเกี่ยวกับแบบจำลอง (Communicating Models) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่หรือกลุ่มก็ได้ A สร้างแบบจำลองของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ไขว้ของเล่น Lego ส่วน B มีชิ้นส่วนของแบบจำลองนั้นเช่นเดียวกับ B ต้องพยายามไขชิ้นส่วนนั้นมาสร้างเป็นแบบจำลองให้เหมือนของ A โดยพยายามทำตามคำแนะนำของ A

1.2.3 กิจกรรมการค้นคว้าหาความแตกต่าง (Discovering Differences) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ A และ B จะได้รับรูปภาพคนละ 1 รูป ซึ่งรูปของแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ทั้ง A และ B จะต้องสนทนากันเพื่อหาจำนวนของความแตกต่างในภาพและบอกความแตกต่างกันอย่างไร

1.2.4 กิจกรรมการไปตามทิศทางที่บอก (Following Directions) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ A ได้รับแผนที่ซึ่งมีตำแหน่งที่ตั้งอาคารสถานที่ ส่วน B มีแผนที่ซึ่งไม่ไดระบุอะไรไว้ A จะต้องสื่อสารกับ B เพื่อบอกทางให้ B ไปยังตำแหน่งที่ตั้งของอาคารสถานที่นั้นได้

1.3 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลและหาข้อสรุปจากข้อมูล (Sharing and Processing Information) ไต่แก

1.3.1 กิจกรรมการลำดับเรื่องราว (Reconstructing Story Sequence) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะมีรูปภาพคนละ 1 รูป และสมาชิกแต่ละคนจะต้องผลิตกันเล่าเรื่องตามรูปภาพของตน โดยปราศจากการดูรูปภาพของผู้อื่น หลังจากนั้นสมาชิกทุกคนต้องช่วยกันเรียงลำดับเรื่องราวที่ได้ฟังให้ถูกต้อง

1.3.2 กิจกรรมการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา (Pooling Information to Solve a Problem) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ A มีข้อมูลบางส่วนซึ่งอาจเป็นข้อมูลของตารางกำหนดเวลาของขบวนรถไฟสายต่าง ๆ ที่เดินทางจากสถานที่ X ไปยังสถานที่ Y และ B จะมีข้อมูลของตารางรถไฟที่กำหนดเวลาจาก Y ไป Z ทั้ง A และ B ต้องสนทนากันเพื่อหาทางแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางระหว่าง 2 สถานที่นี้ เช่น หาสายรถไฟที่เดินทางจาก X ไป Z โดยใช้เวลาน้อยที่สุด

1.4 กิจกรรมการหาข้อสรุปจากข้อมูล (Processing Information) ไต่แกกิจกรรมการแก้ปัญหา (Problem Solving) เช่น ให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสร้างแผนการเดินทางในลอนดอนเป็นเวลา 1 วัน โดยคำนึงถึงความสนใจของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม หรือสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการซื้อของขวัญให้กับเพื่อนในชั้นเรียน โดยคำนึงถึงความชอบและจำนวน

เงินที่สมาชิกในกลุ่มมี กิจกรรมประเภtnี้จัดเป็นกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ที่ผู้เรียนทุกคนจะได้รับข้อมูลที่เหมือนกัน จึงไม่จำเป็นต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน ดังเช่นกิจกรรมที่ผ่านมา แต่ผู้เรียนจะต้องรวมกันอภิปรายและประเมินเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับ เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจหรือหาทางแก้ไขปัญหา

2. กิจกรรมเพื่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Social Interaction Activities) กิจกรรมประเภtnี้มีจุดประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกภาษาตามหน้าที่ทางภาษาเช่นเดียวกับกิจกรรมประเภทที่ 1 แต่กิจกรรมนี้ยังให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาให้ถูกต้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทของการใช้ภาษาในการจัดกิจกรรมประเภtnี้ ครูสามารถกระทำไดดังนี้

2.1 การใช้ห้องเรียนเป็นบริบททางสังคมมีแนวทางในการจัดดังนี้

2.1.1 ครูควรใช้ภาษาต่างประเทศในการจัดการในชั้นเรียน

2.1.2 ครูควรใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อกลางในการสอน

2.1.3 ครูควรจัดบทเรียนการสนทนาหรืออภิปรายความคิดเห็นเป็นภาษา

ต่างประเทศ

2.1.4 ครูควรจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกพูดบทสนทนาหรือแสดงบทบาทสมมติ

โดยหัวข้อเรื่องควรเป็นเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียน

2.2 การใช้สถานการณ์จำลอง (Stimulation) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) สามารถให้ผู้เรียนทำกิจกรรมดังต่อไปนี้

2.2.1 การแสดงบทบาทสมมติ ตามตัวชี้แนะที่เป็นบทสนทนา

(Role Playing Controlled through Cues Dialogues) การแสดงบทบาทสมมติประเภtnี้ผู้เรียนจะผลัดเปลี่ยนกันพูดตามตัวชี้แนะที่เป็นบทสนทนาตามบัตร ที่กำหนดบทบาทที่ตนได้รับ

2.2.2 การแสดงบทบาทสมมติตามตัวชี้แนะที่เป็นข้อมูล (Role Playing Controlled through Cues and Information) การแสดงบทบาทสมมติประเภtnี้ผู้เรียนจะได้รับบัตร ที่กำหนดบทบาท โดยในบัตรนั้นจะกำหนดจุดมุ่งหมาย และตัวชี้แนะที่เป็นข้อมูลสั้น ๆ ในสิ่งที่ต้องพูด เช่น ตารางข้อมูลต่าง ๆ จากนั้นผู้เรียนจะแสดงบทบาทสมมติตามบัตรบทบาทนั้น ๆ

2.2.3 การแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์ และเป้าหมายที่กำหนด (Role Playing Controlled through Situation and Goals) การแสดงบทบาทสมมติประเภtnั้นผู้เรียนจะได้รับบัตรที่กำหนดบทบาท โดยในบัตรนั้นจะเป็นสถานการณ์และเป้าหมายในการสนทนาซึ่งกำหนดอย่างกว้าง ๆ ผู้เรียนมีโอกาสนี้จะใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์ได้มากขึ้น

2.2.4 การแสดงบทบาทสมมติ ในรูปของการโต้วาที หรือการอภิปราย (Role Playing in the Form of Debate or Discussion) การแสดงบทบาทสมมติประเภtnั้นผู้เรียนจะได้รับบัตรที่กำหนดบทบาท โดยในบัตรนั้นจะเป็นสถานการณ์ที่ผู้เรียนจะต้องโต้วาที หรืออภิปรายและกำหนดข้อมูลที่จำเป็นต่อการอภิปราย ผู้เรียนจะต้องตัดสินใจหรือหาข้อสรุปโดยการ

ลงคะแนนเสียง

2.2.5 สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้สถานการณ์ที่จำลองขึ้นให้เหมือน หรือใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด และเป็นการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนมีใจแสดงตามบทบาทที่กำหนดเท่านั้น แต่ผู้เรียนต้องใช้ประสบการณ์ของตนเองมีการตัดสินใจและแก้ปัญหาตามสถานการณ์ต่างๆ

2.2.6 การแสดงสด (Improvisation) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนแสดงละครจากเรื่องที่ไม่มีการเขียนบทละคร โดยที่ครูสร้างสถานการณ์ที่เป็นตัวกระตุ้นให้แปลความ และแสดงความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน อย่างไรก็ตามครูผู้สอนอาจกำหนดบุคลิกภาพ และลักษณะของผู้เรียนแต่ละคน แต่ไม่มีเป้าหมายในการสื่อสารที่แน่นอน

ฮาร์เมอร์ (Harmer. 1992 : 92 - 152) ได้เสนอแนะกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารดังนี้

1. การเจรจาหาข้อตกลง (Reaching a Consensus) กิจกรรมประเภทนี้จะให้ผู้เรียนมีการอภิปราย และหาข้อตกลงร่วมกันในกลุ่ม กิจกรรมนี้ช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างอิสระและโดยทันทีที่ไม่มีการวางแผนล่วงหน้า ตัวอย่างกิจกรรมประเภทนี้ได้แก่ การอภิปรายเพื่อเลือกวัตถุ 10 ชิ้น เพื่อใช้ในการเดินทาง การโต้เถียงเกี่ยวกับปัญหาทางคุณธรรม เป็นต้น

2. การถ่ายทอดคำแนะนำต่อ (Relaying Instruction) กิจกรรมประเภทนี้ผู้เรียนจะต้องให้คำแนะนำในการทำกิจกรรมซึ่งกันและกัน และความสำเร็จของงานจึงขึ้นอยู่กับความเข้าใจคำแนะนำ ตัวอย่าง เช่น ผู้เรียนที่เรียนการเต้นรำ หรือสร้างแบบจำลอง เช่น Lego จะต้องไปสอนเพื่อนคนอื่น โดยไม่ดูคำแนะนำที่เป็นต้นฉบับ

3. เกมเพื่อการสื่อสาร (Communicative Game) กิจกรรมประเภทนี้ใช้หลักการเดียวกับกิจกรรมการเติมข้อมูลที่ขาดหาย ตัวอย่างของกิจกรรมประเภทนี้ได้แก่

3.1 การหาความแตกต่าง (Find the Differences) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ โดยที่ A และ B จะได้รับรูปภาพคนละ 1 รูป ที่คล้ายกัน แต่จะแตกต่างกันในบางส่วน และทั้ง A และ B จะต้องอธิบายเพื่อหาความแตกต่างของภาพนั้น แต่ไม่ดูภาพของกันและกัน

3.2 การบรรยายและจัดเรียงลำดับภาพ (Describe and Arrange) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ โดยที่ A จะได้รับรูปภาพที่เรียงลำดับไว้อย่างถูกต้อง แต่ A ต้องไม่ให้ B เห็นภาพ ในขณะที่ B จะได้รับภาพที่เรียงลำดับไม่ถูกต้อง จากนั้น B จะต้องจัดเรียงรูปภาพให้ถูกต้องตามคำสั่งของ A

3.3 การเรียงลำดับภาพใหม่ (Story Reconstruction) กิจกรรมนี้จัดเป็นกิจกรรมกลุ่ม โดยที่ครูจะแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม และแต่ละกลุ่มจะได้รับรูปภาพ 1 รูป ซึ่งไม่เหมือนกันเพื่อทำการศึกษา จากนั้นครูจะนำรูปภาพคืน และครูจะให้ผู้เรียนจัดกลุ่มใหม่ โดยที่แต่ละกลุ่มจะ

ประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากกลุ่มอื่น จากนั้นผู้เรียนในแต่ละกลุ่มในกลุ่มใหม่จะต้องพยายามเรียงลำดับเรื่องราวจากการที่สมาชิกแต่ละคนพูดบรรยายภาพที่ตนเองเห็น หลังจากนั้นครูแต่ละกลุ่มช่วยกันเล่าเนื้อเรื่องของตนเอง

4. การแก้ปัญหา (Problem Solving) กิจกรรมนี้ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนพูดเพื่อหาทางแก้ปัญหาในงานที่กำหนด โดยที่ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจะได้รับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาตัวอย่าง เช่น ให้ผู้เรียนสมมติว่า ไดรอตชีวิตจากเครื่องบินที่ตกกลางทะเลทราย และให้แต่ละกลุ่มตัดสินใจหาทางแก้ปัญหาเพื่อการอยู่รอด โดยให้เลือกอุปกรณ์ที่จะนำออกจากเครื่องบิน และอภิปรายถึงความจำเป็นที่จะใช้ในทะเลทราย

5. การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบุคคล (Interpersonal Exchange) ครูอาจให้ผู้เรียนทำกิจกรรมนี้เป็นคู่หรือกลุ่มก็ได้ และให้แลกเปลี่ยนกันถามข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ถามเกี่ยวกับครอบครัว ความสนใจ กีฬา เป็นต้น ตัวอย่างของกิจกรรมนี้ ได้แก่ กิจกรรมที่ต้องการการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันเช่น กิจกรรม Ice Breaker.

6. สถานการณ์จำลอง (Simulation) กิจกรรมนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้สร้างสถานการณ์จริงให้เกิดขึ้นในชั้นเรียน โดยที่ผู้เรียนจะต้องคิดว่าตนเองเป็นตัวละครที่กำหนดในสถานการณ์จำลอง ไม่ใช่เป็นผู้เรียนภาษา และผู้เรียนจะต้องได้รับข้อมูลเพื่อใช้ในการแสดงในสถานการณ์จำลอง

พอลสตัน บรูเดอร์ (Paulston Bruder. 1976 : 60 - 67) ได้เสนอกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ 4 ประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในสังคม (Social Formulas and Dialogues) คือ การจัดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาตามหน้าที่ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในสังคม เช่น การทักทาย การแนะนำตัว การกล่าวชมเชย เป็นต้น ผู้สอนจะต้องสอนให้ผู้เรียนรู้จักการวางตัวให้เหมาะสมด้วย ในการสอนผู้สอนจะต้องนำเสนอภาษาใหม่ อธิบายความหมาย ทำเนียบภาษา สถานการณ์ ตลอดจนการเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสม กิจกรรมบทบาทสมมติ จะเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมที่สุด

2. ภาระงานชุมชนสัมพันธ์ (Community Oriented Tasks) ภาระงานนี้เป็นกิจกรรมที่บังคับให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเจ้าของภาษานอกห้องเรียน โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเผชิญกับสถานการณ์จริงและเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ เช่น การให้ผู้เรียนไปธนาคารเพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีประเภทต่างๆ การบริการต่าง ๆ ของธนาคาร เป็นต้น

3. กิจกรรมการแก้ปัญหา (Problem Solving Activities) เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดปัญหาและวิธีการต่างๆในการแก้ปัญหาได้ กิจกรรมประเภทนี้มักเป็นกิจกรรมกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มจะต้องช่วยกันเลือกวิธีแก้ปัญหา ดังนั้นผู้เรียนจะต้องปรึกษาร่วมกัน ในการปฏิบัติกิจกรรมนี้

ผู้เรียนจะช่วยกันสอน และแก้ไขการใช้ภาษาของกันและกัน

4. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมตามบทบาทที่ตนได้รับกิจกรรมนี้อาจจะต้องมีการควบคุมบ้างหรือไม่ต้องมีเลยก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียน กิจกรรมนี้มีส่วนประกอบที่สำคัญ 3 ส่วนคือ

1. สถานการณ์ (Simulation)
2. บทบาท (Role) และ
3. สำนวนหรือคำพูดที่ใช้ (Useful Expressions)

ส่วนความรู้เดิมก็มีความสำคัญในการปฏิบัติกิจกรรมนี้ด้วย เพราะการแสดงบทบาทสมมติจะไม่ประสบผลสำเร็จและเกิดประโยชน์ ถ้าผู้เรียนไม่มีความรู้ ประสบการณ์ หรือข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทที่ได้รับ

ชาวียอง (Savignon. 1997 : 85) ได้เสนอแนะกิจกรรมและวิธีการที่มีประโยชน์ต่อการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้มากหลายประการคือการให้แสดงบทบาทสมมติ

1. การให้หัวข้ออภิปราย และการเล่นเกมต่าง ๆ ในตอนแรก ๆ ของการทำกิจกรรมเหล่านี้ นักเรียนอาจจะอายซึ่งครูช่วยได้โดยไม่ตำหนิ หรือวิจารณ์ความพยายามของนักเรียนช่วยให้เกิดความมั่นใจเอง ครูต้องไม่สนใจไวยากรณ์หรือประโยคที่สมบูรณ์มากนัก ถ้าครูฟังนักเรียนไม่เข้าใจให้ถามนักเรียนคนอื่นให้อธิบาย หรือครูอาจทำเป็นเข้าใจเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจ ครูต้องให้ความช่วยเหลืออย่างจริงใจ ไม่ทำร้ายความรู้สึกของผู้เรียน เมื่อนักเรียนอยากพูดเกี่ยวกับสิ่งที่ยังไม่ได้เรียน ครูควรส่งเสริมให้กำลังใจให้นักเรียนถามเกี่ยวกับคำที่เขาต้องการใช้ เพราะการเรียนรู้คำใหม่ที่ได้ผลดีที่สุดคือ ครูอาจจะสอนวิธีใช้คำพูดเพื่อประวิงเวลาในการคิด เช่น What do you call it ? หรือ Could you please repeat ? เป็นต้น นอกจากนี้อาจจะฝึกนักเรียนให้ใช้ทางประกอบเพราะทำให้เขาใจได้ง่ายขึ้น เช่น การโบกมือ ทำสัญญาณต่าง ๆ ซึ่งนักเรียนจะเรียนอย่างสนุกสนาน

2. การให้โอกาสนักเรียนได้พบปะผู้ที่ใช้ภาษานั้น ๆ และให้นักเรียนที่มีความรู้ทางภาษาอยู่ในระดับที่แตกต่างกันมาร่วมกันทำกิจกรรม เช่น เล่นเกม นักเรียนที่มีความสามารถสูงกว่าจะช่วยให้เขาภูมิใจในการที่ได้อธิบายให้คนอื่นฟังในขณะเดียวกันเขาได้ช่วยพออนแรงครูด้วย

3. การใช้สื่อสารมวลชน เช่น รายการวิทยุ และโทรทัศน์ที่ใช้ภาษาต่างประเทศที่กำลังเรียน ครูควรใช้ประโยชน์จากสิ่งเหล่านี้ ในการสอนไม่ควรให้นักเรียนกังวลกับข้อผิดพลาดในการใช้ภาษามากจนเกินไป ควรคำนึงถึงความคล่องและความไม่ขาดช่วงในการพูดมากกว่า ครูควรใช้เวลาตนชั่วโมงอย่างน้อย 5 นาที เพื่อพูดคุยเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนสนใจโดยใช้ภาษาต่างประเทศ

4. การรู้จักนักเรียนแต่ละคนให้ดี นอกเหนือไปจากที่ครูรู้จักในห้องเรียน ครูต้องรูว่ นักเรียนสนใจอะไรบ้าง อาจจะเป็นเรื่องดนตรี หรือสิ่งอื่นๆ ที่เขาถนัดเพื่อการจัดกิจกรรมจะได้มีความหมายต่อนักเรียนทุกคน

แครอล (Carrol. 1964 : 53) ได้เสนอแนะกิจกรรมที่จะนำไปสู่ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเข้าสังคม เช่น การเข้าร่วมสนทนาในขณะรับประทานอาหาร หรือการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไป
2. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ที่น่าสนใจ เช่น การถามทิศทาง และที่ตั้งของสถานที่ หรือการจอง และการซื้อบัตรผ่านประตูสำหรับเข้าชมสถานที่ต่าง ๆ
3. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง เช่น การอ่านแผนที่หรือแผนภูมิ หรือการติดต่อเพื่อเข้าพักในโรงแรม
4. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการรักษาเยียวยา เช่น การนัดแพทย์เพื่อรับการรักษา หรือซักถามเมื่อไม่เข้าใจคำแนะนำในการรักษาเยียวยา
5. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน เช่น การอ่านตารางและพงประกาศของวิทยุ และโทรทัศน์ หรือการติดตามรายการภาพยนตร์ และละครทางโทรทัศน์
6. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตามความสนใจ เช่น การเข้าร่วมในบทเรียนภาษาต่างประเทศ หรือการอภิปรายถึงประสบการณ์และความสนใจเกี่ยวกับอาชีพของตน

จากทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร จะเห็นได้ว่าการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น มีกิจกรรมหลากหลาย ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจริง ๆ ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และเน้นการสอนด้วยการเรียบเรียงความคิดในการใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสถานการณ์ เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนมีโอกาสปฏิบัติจริง และใช้สถานการณ์ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีโอกาสใช้ทักษะทางภาษาเพื่อการสื่อสารจริง ๆ รวมทั้งยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนในการใช้ภาษา ทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ครูผู้สอนควรมีเทคนิควิธีในการนำกิจกรรมมาใช้ในห้องเรียน ซึ่งครูควรคำนึงถึงลักษณะของกิจกรรมเพื่อการสื่อสารด้วยเพราะกิจกรรมนั้นเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้การสื่อสารนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การจัดกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสาร

การจัดกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารนั้นเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งในการเรียนภาษาเพราะทำให้กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความราบรื่น และมีประสิทธิภาพ ได้มีผู้รู้เสนอแนะการจัดกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

สคริเวนเนอร์ (Scrivener. 1994 : 29 - 30) ได้เสนอแนะหลักการจัดกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารดังนี้

1. ผู้สอนควรทำความเข้าใจกับกิจกรรม และสื่อที่ใช้ในกิจกรรม โดยทดลองการใช้กิจกรรมนั้นก่อนและคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ มีขั้นตอนในการทำกิจกรรมกี่ขั้นตอน ใช้เวลาในการทำกิจกรรมเท่าใด ผู้สอนควรมีบทบาทอะไร ความผิดพลาดอะไรที่อาจจะเกิดขึ้น รวมทั้งคำนึงถึงคำสั่งใดบางที่ใช้ในการทำกิจกรรม

2. ควรให้ผู้เรียนได้มีการเตรียมตัวในการทำกิจกรรมโดยมีการนำเข้าสู่ตัวกิจกรรม (Lead-in) ซึ่งจะช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน โดยอาจใช้คำถาม หรือรูปภาพ หลังจากนั้น ผู้สอนอาจใช้การกำหนดสถานการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุดซึ่ง ฮาร์เมอร์ (Harmer. 1983 : 52 - 53) ได้เสนอรูปแบบของสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาออกเป็น 3 ประเภทดังนี้

- 2.1 สถานการณ์ในห้องเรียน ผู้สอนอาจจะใช้สิ่งที่มีอยู่รอบ ๆ ตัวนักเรียน หรือแม้แต่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเอง

- 2.2 สถานการณ์ที่สร้างขึ้นมา ผู้สอนสร้างสถานการณ์ขึ้นมาเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเช่นสถานการณ์ในการกล่าวคำขอโทษ เชื้อเชิญหรือแนะนำ เป็นต้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบคือ แบบที่ 1 สถานการณ์ที่ผู้สอนสร้างขึ้น และแบบที่ 2 สถานการณ์ที่ผู้สอนเลียนแบบชีวิตจริง

- 2.3 สถานการณ์ที่ใช้เอกสารจริงหรือเหมือนจริงเช่นใบตาราง แผนภูมิหรือกราฟต่าง ๆ

3. การจัดกิจกรรม (Setting up activity) เป็นขั้นตอนที่จัดให้นักเรียนทำกิจกรรมซึ่งประกอบไปด้วย

- 3.1 การจัดที่นั่งในการทำกิจกรรมพูด

เบิร์น (Byrne. 1987 :53 -54) ได้เสนอแนะการนั่งทำงานเป็นคู่ในกิจกรรมการพูดคือ

- 3.1.1 กำหนดคู่ตายตัว (Fixed pairs) ผู้เรียนจะทำกิจกรรมคู่ของตนเอง คนเดิม จนกระทั่งกิจกรรมสำเร็จ

3.1.2 คู่มือกำหนดตายตัว (Flexible pairs) ผู้เรียนจะสลับผลัดเปลี่ยนคู่ไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะทำกิจกรรมนั้นสำเร็จ ซึ่งการจับคู่แบบนี้มักเป็นกิจกรรมที่ต้องการให้นักเรียนมีการเคลื่อนไหวไปรอบ ๆ ห้อง การจับคู่แบบนี้จะเป็นปัญหามากสำหรับห้องเรียนที่มีนักเรียนเป็นจำนวนมาก

3.2 การให้คำสั่งในการทำกิจกรรม

สคริเวนเนอร์ (Scrivener. 1994 : 98) ได้แนะนำการให้คำสั่งในกิจกรรมการพูดดังนี้

3.2.1 ผู้สอนควรทดลองการใช้คำสั่งนั้นก่อน หรืออาจลองพูดใส่ในเทปแล้วฟังดูว่า คำสั่งนั้นชัดเจนหรือไม่

3.2.2 ควรมีการเตรียมการใช้คำสั่งก่อน โดยใช้ภาษาที่ชัดเจน ง่าย และกระชับ มีการเรียงลำดับคำสั่งว่าอันไหนควรใช้ก่อนหรือหลัง

3.2.3 แยกคำสั่งจากการเล่าเรื่องหรือการพูดคุยกับผู้เรียนให้ชัดเจน สบตากับผู้เรียน (Eye - contact) ให้มากที่สุดที่เป็นไปได้ และต้องแน่ใจว่าผู้เรียนกำลังฟังอยู่ ก่อนที่ผู้สอนจะให้คำสั่ง

3.2.4 ควรมีการสาธิตหรือใช้สัญลักษณ์ช่วยในการให้คำสั่ง มากกว่าการให้คำอธิบายที่ยาว

3.2.5 ควรมีการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนว่า ผู้เรียนทราบไหมว่ากำลังจะทำอะไร

4. การดำเนินกิจกรรม (Run the activity) ถ้าผู้สอนมีการเตรียมสื่อการสอนและคำสั่งที่ชัดเจนแล้ว การดำเนินกิจกรรมจะเป็นไปด้วยดี ให้ผู้เรียนมีโอกาสทำกิจกรรมโดยไม่มีการแทรกแซงจากผู้สอน ผู้สอนจะเป็นผู้คอยสังเกตการณ์ และคอยช่วยเหลือผู้เรียนเมื่อจำเป็นเท่านั้น

5. การจบการทำกิจกรรม (Close the activity) ไม่ควรจบกิจกรรมในขณะที่ผู้เรียนทำกิจกรรมยังไม่สมบูรณ์ ถ้าเป็นกิจกรรมกลุ่ม ให้ผู้เรียนกลับมานั่งที่ตามปกติก่อนและผู้สอนทำการตัดสินหรือสรุปกิจกรรมนั้น ๆ ควรมีการเตือนโดยการบอกเวลาที่เหลือในการทำกิจกรรม

6. หลังการจัดกิจกรรม (Post activity) ควรมีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เช่น มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำกิจกรรม การตรวจคำตอบ พูดคุยเกี่ยวกับปัญหาหรือจุดประสงค์ของการทำกิจกรรม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพูด

นอกจากนี้ ลิตเติลวูด (Littlewood. 1990 : 18 - 19) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการทำกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

ก่อนเริ่มทำกิจกรรมครูมีบทบาทเป็นผู้วางแผน และจัดดำเนินการเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในชั้นเริ่มต้นให้ ครูจะต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงลักษณะของกิจกรรม วิธีทำกิจกรรม ตลอดจนให้ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการทำกิจกรรมนั้น ในขั้นตอนนี้ครูอาจใช้ภาษาแม่ในการอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าจะต้องทำอะไรและทำอย่างไร และถ้าจำเป็นครูอาจสาธิตการทำกิจกรรมให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างครึ่งหนึ่งก่อน จากนั้นจึงให้นักเรียนทำกิจกรรมเอง โดยทั่วไปการทำกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมักให้นักเรียนทำงานคู่ (Pair Work) หรือทำงานกลุ่ม (Group Work) ในการทำงานคู่ ครูอาจจัดคู่ให้นักเรียนได้หลายแบบ เช่น ให้นักเรียนที่นั่งใกล้กันทำกิจกรรมคู่กัน หรือให้นักเรียนเก่งจับคู่กับนักเรียนอ่อน เพื่อให้นักเรียนเก่งช่วยเหลือนักเรียนอ่อนหรือให้นักเรียนจับคู่โดยเรียงไปตามลำดับเลขที่ หรือลำดับตัวอักษรชื่อของนักเรียน เพื่อให้ทุกคนได้หมุนเวียนทำกิจกรรมคู่กับนักเรียนคนอื่นทั้งชั้นเรียน สำหรับงานกลุ่มโดยทั่วไปควรมีกลุ่มละไม่เกิน 7 คน มิฉะนั้นนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มจะไม่ได้มีโอกาสรวมกิจกรรมอย่างเต็มที่ สำหรับวิธีการจัดกลุ่มก็เช่นเดียวกับกิจกรรมคู่ คือครูอาจจัดกลุ่มละห้านักเรียนทั้งนักเรียนเก่งและนักเรียนอ่อนอยู่ในกลุ่มเดียวกัน เพื่อให้ทุกคนได้ฝึกทำงานและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยที่นักเรียนอ่อนจะได้เรียนรู้จากนักเรียนเก่งบ้าง หรืออาจจะจัดกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถทางภาษาบ้างในบางครั้ง โดยกำหนดงานให้แต่ละกลุ่มแตกต่างกันไปตามระดับความสามารถ

แบบฝึกทักษะ

ความหมายของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะ หมายถึง แบบฝึกหัดหรือชุดการสอนที่เป็นแบบฝึกที่ใช้เป็นตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ (ราชบัณฑิตยสถาน 2526 : 483)

พจนานุกรมอเมริกันเฮริเทจ (The American Heritage Dictionary 1992 : 641) ได้ให้ความหมายของคำว่าแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกเป็นเครื่องมือทางการเรียนขึ้นหนึ่งสำหรับนักเรียนโดยในแบบฝึกจะประกอบด้วยข้อคำถามหรือกิจกรรมและมีช่องว่างให้นักเรียนเขียนคำตอบหรือฝึกทำบทเรียนในชั้นเรียน

สวัสดี สุวรรณอักษร (2531 : 107) กล่าวว่า แบบฝึก หมายถึง แบบฝึกเสริมทักษะเพิ่มเติมภาคปฏิบัติ เมื่อครูได้อธิบายภาคทฤษฎี หรือให้ความรู้ด้านเนื้อหาไปแล้ว โดยมุ่งให้นักเรียนฝึกทำด้วยตนเอง เพื่อจะได้มีทักษะหรือความชำนาญเพิ่มขึ้น

พรสวรรค์ คำบุญ (2534 : 17) ได้ให้ความหมายว่า แบบฝึกเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่ทำให้ผู้เรียนมีความชำนาญ แขนงในบทเรียนนั้น ๆ และก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีแล้วยังช่วยให้ผู้ฝึกเกิดความคล่องแคล่ว สามารถทำได้ดียังทำให้จำได้แม่นยำ รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้ด้วย

ชัยยงค พรหมวงศ (2537 : 490) ให้ความหมายของแบบฝึกปฏิบัติว่า หมายถึงคู่มือนักเรียน ที่นักเรียนต้องใช้ควบคู่ไปกับการเรียนการสอนจากชุดการสอน เป็นส่วนที่นักเรียนบันทึกสาระสำคัญและทำแบบฝึกหัดด้วย มีลักษณะคล้ายกับ “แบบฝึกหัด” แต่ครอบคลุมกิจกรรมที่ผู้เรียนพึงกระทำมากกว่าแบบฝึกหัด อาจกำหนดแยกเป็นแต่ละหน่วยเรียกว่า “Worksheet” หรือ “กระดาษคำตอบ” ซึ่งผู้เรียนต้องถือติดตัวตลอดเวลาประกอบกิจกรรมต่าง ๆ หรืออาจรวมเป็นเล่มเรียกว่า “Workbook” โดยเย็บรวมเรียงตามลำดับตั้งแต่หน่วยที่ 1 ขึ้นไป แบบฝึกปฏิบัติเป็นสมบัติส่วนตัวของผู้เรียน แต่ต้องเก็บไว้ที่ชุดการสอนเป็นตัวอย่าง 1 ชุดเสมอ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537 : 147) ให้ความหมายว่าแบบฝึก หรือแบบฝึกหัด หรือแบบฝึกเสริมทักษะ เป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่ง สำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และทักษะเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่หนังสือเรียนจะมีแบบฝึกหัดอยู่ท้ายบทเรียน ในบางวิชาแบบฝึกหัดจะมีลักษณะเป็นแบบฝึกปฏิบัติ

อารีย์ บัวคุ้มภัย (2540 :18) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกว่า เป็นการสร้างแบบฝึกในรูปแบบที่หลากหลาย โดยมีจุดประสงค์เพื่อเสริมทักษะต่าง ๆ ให้เกิดแก่ผู้เรียนในขณะที่เรียนหรือหลังจากเรียนจบแล้ว

ซีลและกลาสโกลว (Seel and Glasgow. 1990 : 4) กล่าวถึงความหมายของการสร้างแบบฝึกว่า เป็นวิทยาศาสตร์ในการสร้างสรรค์รายละเอียดปลีกย่อยต่าง ๆ ที่ชี้เฉพาะ เพื่อการพัฒนาการประเมินผลตามสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ต้องการ ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวก ใหกับการเรียนรู้ในหน่วยของเนื้อหาวิชาทั้งหน่วยย่อยเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ง่ายขึ้น

กันเทอร์และคณะ (Gunter et al. 1990 : 80) กล่าวว่า แบบฝึกมักใช้ในการให้นักเรียนฝึกเรียนด้วยตนเอง และแบบฝึกควรจะมีการให้คำแนะนำในการทำแก่นักเรียน โดยการให้ครูแสดงตัวอย่างแก่นักเรียนก่อน เช่น ครูให้นักเรียนทั้งชั้นช่วยกันตอบคำถามข้อแรก และครูช่วยให้คำแนะนำ จากนั้นจึงให้นักเรียนทำด้วยตนเอง และหลังจากนักเรียนทำแบบฝึกเสร็จ ครูและนักเรียนควรอภิปรายตรวจสอบและซักถามข้อสงสัยในข้อคำถามและคำตอบของแบบฝึกพร้อมกัน

สรุปได้ว่าแบบฝึกคือ สื่อการเรียน เครื่องมือทางการเรียนอย่างหนึ่งของนักเรียนที่มุ่งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นแบบฝึกหัดหรือชุดการสอน เป็นกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนมีความชำนาญเพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้เรียนรู้ในภาคทฤษฎีหรือด้านเนื้อหาแล้วและในแบบฝึกควรประกอบไปด้วยคำแนะนำในการทำข้อคำถามหรือกิจกรรมและช่องว่างให้นักเรียนตอบคำถาม

ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

ชิน โพธิ์ออน (2526 : 117) และมาสิมิล รักบ้านเกิด (2526 : 124) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกดังนี้

1. เป็นอุปกรณ์ช่วยลดภาระครู
2. ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการใช้ภาษาได้ดีขึ้น
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในทางจิตใจมากขึ้น

4. ช่วยเสริมทักษะของภาษาให้คงทน
 5. เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากเรียนบทเรียนแล้ว
 6. ช่วยให้เด็กสามารถทบทวนได้ด้วยตนเอง
 7. ช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนได้ชัดเจน
- รัชณี ศรีไพรวรรณ (2527 : 12) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้
1. ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้มากขึ้น
 2. ให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน
 3. ช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงเนื้อหาวิธีสอน และกิจกรรมในแต่ละบทเรียน
 4. ช่วยเด็กให้เรียนได้ดีตามความสามารถของเด็ก
 5. ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลงานของตนเองได้
 6. ฝึกให้เด็กทำงานตามลำดับโดยมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย

สนอง คำศรี (2532 : 24) กล่าวว่า แบบฝึกเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน ดังนั้นแบบฝึกจึงควรมีลักษณะที่ก่อให้เกิดความสนุกสนาน ความพอใจในการเรียนให้กับนักเรียน

ชั้นชัย มหาโพธิ์ (2535 : 25) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกสะกดคำไว้ว่าช่วยในการฝึกหรือเสริมทักษะทางภาษา และการใช้ภาษาของผู้เรียน สามารถนำมาฝึกซ้ำ ๆ ทบทวนบทเรียน นอกจากนี้ผู้เรียนสามารถนำไปทบทวนด้วยตนเองได้ ทำให้จดจำเนื้อหาได้คงทน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนทำให้ผู้เรียนรู้ค่าศัพท์ ความหมายของศัพท์ได้กว้างขวางยิ่งขึ้นสามารถนำไปใช้แก้ปัญหา การอ่าน การเขียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มได้ดี สามารถนำมาทดสอบความรู้ได้เป็นอย่างดี ทำให้ครูทราบปัญหาความบกพร่องของผู้เรียนได้ถูกต้อง ผู้เรียนสามารถทราบความก้าวหน้าของตนเอง ครูประหยัดเวลาและลดภาระได้มาก

ประทีป แสงเปี่ยมสุข (2538 : 53) กล่าวว่าแบบฝึกมีประโยชน์ต่อการเรียนดังนี้

1. เป็นอุปกรณ์ช่วยภาระของครู
2. ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการใช้ภาษาได้ดีขึ้น
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในทาง

จิตใจมาก

4. ช่วยเสริมทักษะทางภาษาให้คงทน
5. เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากเรียนบทเรียนแล้ว
6. ช่วยให้เด็กสามารถทบทวนได้ด้วยตนเอง
7. ช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนได้ชัดเจน
8. ช่วยให้นักเรียนฝึกฝนได้เต็มที่ นอกเหนือจากที่เรียนในบทเรียน
9. ช่วยให้ผู้เรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเอง
10. ช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

อดุลย์ ภูปลื้ม (2539 : 24 - 25) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น
2. ช่วยให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาของบทเรียน และคำศัพท์ต่าง ๆ ได้คงทน
3. ทำให้เกิดความสนุกสนาน
4. ทำให้นักเรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง
5. สามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้
6. ทำให้ครูผู้สอนทราบความบกพร่องของนักเรียน
7. ทำให้ประหยัดเวลา
8. ทำให้นักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรีน และวอลเตอร์ (Green and Walter. 1971 : 496) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของ

แบบฝึกไว้ดังนี้

1. แบบฝึกเป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครูได้มาก
2. ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะในการใช้ภาษาให้ดีขึ้น
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้ประสบผลสำเร็จในทางจิตใจมาก

ขึ้น

4. ช่วยเสริมทักษะทางภาษาให้คงทน โดยมีการฝึกซ้ำหลาย ๆ ครั้ง
5. ช่วยเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากเรียนจบบทเรียนแล้ว
6. ช่วยให้นักเรียนสามารถทบทวนได้ด้วยตัวเอง
7. ช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนได้ชัดเจนขึ้น

8. ช่วยให้นักเรียนฝึกฝนได้เต็มที่ นอกเหนือจากที่เรียนในหนังสือเรียน

9. ช่วยประหยัดแรงงานและเวลาของครู

10. ช่วยให้ผู้เรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเอง

จากประโยชน์ของแบบฝึกหัดที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แบบฝึกหัดมีความสำคัญและจำเป็นเพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาบทเรียนได้คงทน ทำให้เกิดความสนุกสนานในขณะเรียน ทราบความก้าวหน้าของตนเอง สามารถนำแบบฝึกหัดมาทบทวนเนื้อหาเดิมได้ด้วยตนเอง นำมาวัดผลการเรียนหลังจากที่เรียนแล้ว ตลอดจนสามารถทราบขอบกพร่องของนักเรียนและนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันทางที่ ซึ่งจะช่วยให้ครูประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายและลดภาระของครูได้มาก ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ

ในการสร้างชุดฝึกต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทั้งในด้านเนื้อหา หลักจิตวิทยาการเรียนรู้ การสอน กิจกรรมและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการเสริมบทเรียน ดังนี้

เกสร รอดเดช (2522 : 36 – 37) ได้เสนอแนวทางในการสร้างแบบฝึก ไว้ดังนี้

1. สร้างแบบฝึกให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน คือไม่ง่ายและไม่ยากจนเกินไป
2. เรียงลำดับแบบฝึกจากง่ายไปหายาก
3. แบบฝึกบางแบบควรใช้ภาพประกอบ เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการฝึก และจะช่วยย่นย่อให้ติดตามต่อไปตามหลักของการจูงใจ
4. เพื่อป้องกันความเบื่อหน่าย แบบฝึกต้องมีลักษณะต่าง ๆ เช่น เล่นกับบัตรภาพ เต็มคำลงในช่องว่าง และใช้เกมต่าง ๆ ประกอบ

นอกจากนี้ พรณี ชูทัย (2522 : 39) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ในการสร้างชุดฝึกควรคำนึงถึงด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. คำนึงถึงหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็ก คือ
 - 1.1 ความใกล้ชิด หมายถึง กรณีที่ว่า ถ้าใช้สิ่งเร้าและการตอบสนองเกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียง จะสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียนเป็นอย่างมาก
 - 1.2 การฝึกหัดเป็นการทำให้ผู้เรียนได้ทำซ้ำ ๆ จะช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจที่แม่นยำ
 - 1.3 กฎแห่งผล เป็นการเน้นให้ผู้เรียนได้ทราบผลทันที ด้วยการเฉลยคำตอบ ทำให้ทราบขอบกพร่อง และผู้เรียนพอใจที่จะทำการแก้ไขปรับปรุงต่อไป
 - 1.4 การจูงใจ ได้แก่ การจัดแบบฝึกหัดตามลำดับจากง่ายและสั้น ไปหายากและ

ยาวขึ้น นอกจากนี้ชุดฝึกควรมีสื่อผสมอื่นๆ ช่วย เป็นต้นว่า ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เพลง เกม ละคร บทบาทสมมติ เทปเสียงและอื่น ๆ

2. ยึดหลักการเรียนรู้ที่ได้ผล คือ

2.1 การเร้าอย่างต่อเนื่อง (Contiguity) โดยยึดหลักที่ว่า การเรียนรู้จะเกิดเมื่อผู้เรียนได้มีโอกาสตอบสนองสิ่งเร้าที่นำมาเสนออย่างต่อเนื่อง หลังจากที่ถูกสอนแล้วควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือกระทำหรือตอบสนองทันที ไม่ควรปล่อยให้วางใจไป เพราะอาจจะไปเรียนสิ่งที่ผิดได้

2.2 การฝึกซ้ำ (Repetition) เป็นการฝึกซ้ำเพื่อให้การเรียนรู้คงทน (Retention) เพราะสิ่งเร้า การตอบสนอง จะก่อให้เกิดประสบการณ์โดยเฉพาะเมื่อผู้เรียนได้มีโอกาสกระทำบ่อย ๆ ก็จะทำให้เขาได้ฝึกหัดแก้ปัญหาและเกิดความชำนาญขึ้น จำได้นานรวมทั้งเกิดรอยประทับใจ (Impression) ในบางประสบการณ์ด้วย

2.3 การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นการเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในผลการปฏิบัติ ครูอาจจะทำได้หลายลักษณะ เช่น ใช้กิริยาภาษาทางกายของชมเชย ใ้รางวัลการเสริมแรงนี้ครูควรกระทำให้ถูกที่ไม่ปฏิบัติบ่อยครั้งจนเกินไปเพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดเงื่อนไขที่ไม่พึงปรารถนาตามมา เช่น ถ้าไม่ได้อาหารรางวัลก็จะไม่ทำ เป็นต้น

3. ยึดความมุ่งหมายของการเรียน ในการคัดเลือกเนื้อหา รูปแบบ สื่อและกิจกรรม

4. ยึดจุดประสงค์ของบทเรียนและเนื้อหาในหลักสูตร เป็นหลักในการสร้างชุดฝึกประจำเนื้อหานั้น ๆ

5. ยึดขั้นตอนการสอน ที่ระบุไว้ในชุดฝึก

รชนี ศรีไพรวรรณ (2527 : 42-43) ได้เสนอแนะดังนี้

1. ต้องสอดคล้องกับจิตวิทยาและพัฒนาการของเด็ก ลำดับขั้นการเรียนรู้ต้องเป็นไปตามความยากง่ายของเนื้อหาที่นำมาสร้างชุดฝึกนั้น ๆ

1. ให้มีจุดมุ่งหมายว่าจะฝึกด้านใด แล้วจัดเนื้อหาให้ต้องตรงกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้

2. ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของเด็กแต่ละคน ถ้าสามารถแบ่งหรือจัดกลุ่มเด็กได้ตามความสามารถและสร้างชุดฝึกเพื่อเสริมให้เด็กแต่ละคนได้ยิ่งดี

3. ในแต่ละชุดฝึก ต้องมีคำสั่งหรือคำชี้แจงง่าย ๆ สั้น ๆ เพื่อให้เด็กเข้าใจทำตามคำสั่งได้

4. แบบฝึกหัดต้องมีความถูกต้อง ครูต้องตรวจพิจารณาให้ถี่ถ้วนอย่าให้ผิดพลาด

5. แบบฝึกหัดแต่ละครั้งต้องเหมาะสมกับเวลาและความสนใจของเด็ก

6. แบบฝึกหัดต้องมีหลายแบบ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวางและส่งเสริมความคิด

อารีย์ บัวคุ้มภัย (2540 : 21 –22) กล่าวว่า การสร้างแบบฝึกควรมีหลักในการสร้างดังนี้

1. ยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้และพัฒนาการของนักเรียนในแต่ละวัย
2. ต้องตั้งจุดประสงค์ที่แน่นอนว่าจะฝึกทักษะด้านใดเพื่อจัดเนื้อหาให้ตรงกับ

จุดประสงค์

3. ต้องมีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของนักเรียนและเรียงลำดับ

จากง่ายไปหายาก

4. ต้องมีคำชี้แจงที่เข้าใจง่ายและควรมีตัวอย่างเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น
5. ต้องมีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้กว้างขวาง ส่งเสริมความคิด

สร้างสรรค์และไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย

6. ต้องมีความถูกต้องตามเนื้อหา ซึ่งทำได้โดยการตรวจสอบหรือทดลองใช้ก่อนที่จะ

นำไปใช้จริง

7. ต้องมีรูปภาพประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน
8. ต้องให้นักเรียนทราบความก้าวหน้า ในการทำแบบฝึกทักษะของตนเพื่อเป็น

การจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ในโอกาสต่อไป

บิลโล (Billow. 1962 : 65) ให้ความเห็นว่า การสร้างชุดฝึกนั้น ครูต้องสร้างเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อใช้ฝึกเด็กโดยเฉพาะไม่ควรปะปนกัน ทั้งนี้จะช่วยให้ผู้เรียนกระตือรือร้นและสนใจที่จะทำ ครูควรใช้ภาษาให้เหมาะสมกับวัย วัฒนธรรมประเพณี และภูมิหลังทางภาษาของเด็ก

บัทส (Buts. 1974 : 85) ได้เสนอหลักการสร้างแบบฝึกดังนี้

1. ก่อนที่จะสร้างแบบฝึกจะต้องกำหนดโครงร่างคร่าว ๆ ก่อนว่าจะเขียนแบบฝึกเกี่ยวกับเรื่องอะไร มีจุดประสงค์อย่างไร

2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะใช้สร้างแบบฝึก

3. เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเนื้อหาให้สอดคล้องกัน

4. แจกจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมออกเป็นกิจกรรมย่อย โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียน และเรียงกิจกรรมหรืองานที่นักเรียนต้องปฏิบัติจากง่ายไปยาก

5. กำหนดอุปกรณ์ที่จะใช้ในแต่ละตอนให้เหมาะสมกับแบบฝึก

6. กำหนดเวลาที่จะใช้ในแบบฝึกแต่ละตอนให้เหมาะสม

7. ควรประเมินผลก่อนและหลังเรียน

สำหรับขั้นตอนในการฝึกนั้นจะเริ่มด้วยการทดสอบก่อนเรียน แล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกเมื่อจบแบบฝึกแล้วจึงทำการทดสอบหลังเรียน

นอกจากนี้ บ็อค (Bock. 1993 : 3) ได้ให้ข้อพิจารณาในการสร้างแบบฝึกดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ให้ชัดเจน เพื่อช่วยให้นักเรียนได้ทราบถึงจุดมุ่งหมายของแบบฝึก
2. ให้อยู่ละเอียดย่างต่าง ๆ เช่น คำแนะนำในการทำแบบฝึก หรือขั้นตอนในการทำอย่างละเอียด
3. สร้างแบบฝึกให้มีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับนักเรียนมากที่สุด เช่น แบบฝึกอาจใช้รูปแบบต่าง ๆ โดยเริ่มจากการให้นักเรียนตอบคำถามในลักษณะถูกผิดจนถึงการให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
4. แบบฝึกควรสร้างความเข้าใจให้กับนักเรียน เช่น การให้นักเรียนเขียนเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นลงในตารางหรือแผนภูมิที่กำหนดให้

สรุปได้ว่า หลักในการสร้างสร้างแบบฝึก กำหนดจุดประสงค์ให้ชัดเจนว่าต้องการฝึกในเรื่องใด ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะสร้างแบบฝึก เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กำหนดวิธีการสอนและสื่อที่จะนำมาสร้างแบบฝึก และลงมือผลิตและพัฒนาคุณภาพของแบบฝึกก่อนที่จะนำแบบฝึกไปใช้จริงหรือเผยแพร่

การสร้างชุดฝึกหรือแบบฝึกทักษะ

การสร้างชุดฝึกหรือแบบฝึกสำหรับวิชาต่าง ๆ ย่อมไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับระดับชั้นและเนื้อหา อย่างไรก็ตามการสร้างชุดฝึกหรือแบบฝึก มีวิธีการพอสรุปได้ดังนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2537 : 490)

1. ควรมีคำชี้แจงการใช้ที่มีการกำหนดทิศทางไว้เด่นชัด เช่น เมื่อให้ผู้เรียนอ่านข้อความใดข้อความหนึ่งแล้ว ก็จะเขียนว่า “โปรดอ่านเรื่อง....หนา” หรือ “ โปรดพลิกไปหนา ... เรื่อง”
2. ควรมีตารางการปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนวางแผนตัวเอง ซึ่งเรียกว่า “ใบแนะทาง” หรือ “Guidesheet”
3. ไม่ว่าจะเป็นแบบแผนหรือเป็นเล่มควรมี “แผนการสอน” โดยสังเขปไว้ด้วย โดยเฉพาะมโนคติ วัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอนและประเมินผลเพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบทิศทางเป้าหมายและบทบาทของตนเอง
4. ในกรณีที่มิมีกิจกรรมให้นักเรียนตอบ เต็มคำเขียนภาพ ฯลฯ ก็ต้องเตรียม เนื้อที่ไว้ในแบบฝึกให้ตรงกัน โดยใช้หมายเลข และรหัสไว้เด่นชัดพอที่ผู้เรียนจะตอบได้ตรงตามที่ครูกำหนดไว้ และควรมี “บัตรเฉลย” ไว้ให้แต่ไม่เด่นชัดจนเกินไปเพื่อป้องกันการดูเฉลยก่อนทำกิจกรรมการมีเฉลยไว้จะช่วยให้แบ่งเบาภาระของครูเพราะนักเรียนช่วยกันตรวจเอง และส่งเสริมการเรียนรู้รายบุคคล

ได้ด้วย “บัตรเฉลย” อาจอยู่ในแบบฝึกปฏิบัติหรือแยกต่างหาก

5. ควรออกแบบให้สะดวกตา นานาน ใช้งานที่เพนกันเอง และมีการทวนประกอบเนื้อหาที่น่าสนใจ

6. เนื้อหาในชุดฝึกปฏิบัติ ในส่วนที่เกี่ยวกับหัวเรื่องต่าง ๆ ควรให้ตรงกับเนื้อหาหรือประสบการณ์อื่นใดที่ครูกำหนด

แบบฝึกปฏิบัติไม่มีรูปแบบที่ตายตัว ขึ้นอยู่กับจินตนาการของผู้เขียนหากเป็น “กระดาษคำตอบ” ก็ไม่มีอะไรสลับซับซ้อนและอาจไม่ต้องมีแผนการสอนไว้ ถ้าผู้เรียนยังอยู่ระดับต่ำเกินไป เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 เป็นต้น

ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537 : 145-146) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะไว้ดังนี้คือ

1. ศึกษาปัญหาและความต้องการ โดยศึกษาจากการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากเป็นไปได้ควรศึกษาความต่อเนื่องของปัญหาในทุก ๆ ระดับชั้น

2. วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหา ออกเป็นเนื้อหาหรือทักษะย่อย ๆ เพื่อใช้ในการสร้างแบบทดสอบและแบบฝึกหัด

3. พิจารณาวัตถุประสงค์ รูปแบบและขั้นตอนการใช้แบบฝึก เช่น จะนำแบบฝึกไปใช้อย่างไร ในแต่ละชุดจะประกอบด้วยอะไรบ้าง

4. สร้างแบบทดสอบ ซึ่งอาจมีทดสอบเชิงสำรวจแบบทดสอบเพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่อง แบบทดสอบความก้าวหน้าเฉพาะเรื่องเฉพาะตอน แบบทดสอบที่สร้างจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาหรือทักษะที่วิเคราะห์ไว้ในตอนที่ 2

5. สร้างบัตรฝึกหัด เพื่อใช้พัฒนาทักษะย่อยแต่ละทักษะ ในแต่ละบัตรจะมีคำถามให้นักเรียนตอบ การกำหนดรูปแบบขนาดของบัตร พิจารณาตามความเหมาะสม

6. สร้างบัตรอ้างอิงเพื่อใช้อธิบายคำตอบหรือแนวทางในการตอบแต่ละเรื่องการสร้างบัตรอ้างอิงนี้ อาจทำเพิ่มเติมเมื่อนำบัตรฝึกหัดไปทดลองใช้แล้ว

7. สร้างแบบบันทึกความก้าวหน้า เพื่อใช้บันทึกผลการทดสอบหรือผลการเรียน โดยจัดทำเป็นตอน เป็นเรื่อง เพื่อให้เห็นความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ สอดคล้องกับแบบทดสอบความก้าวหน้า

8. นำแบบฝึกไปทดลองใช้ เพื่อหาข้อบกพร่อง คุณภาพของแบบฝึกและคุณภาพของแบบทดสอบ

9. ปรับปรุงแก้ไข

10. รวบรวมเป็นชุดจัดทำคำชี้แจง คู่มือการใช้ สารบัญ เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป
กาญจนา คุณารักษ์ (2539 : 11) กล่าวถึงขั้นตอนการออกแบบการสอนหรือการ
สร้างแบบฝึกหัด มีขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ (Analysis) ซึ่งเป็นกระบวนการระบุว่าจะรู้คือสิ่งที่ต้องเรียน
2. การออกแบบ (Design) ซึ่งเป็นกระบวนการของการระบุว่าจะเรียนอย่างไร
3. การพัฒนา (Development) เป็นกระบวนการของการจัดการและผลิตวัสดุ

อุปกรณ์

4. การนำไปใช้ (Implementation) เป็นกระบวนการของการกำหนดโครงการใน
บริบทของโลกแห่งความเป็นจริง

5. การประเมินผล (Evaluation) เป็นกระบวนการตัดสินตกลงใจต่อความเพียงพอ
ของการสอน

ลักษณะและองค์ประกอบของชุดฝึก

สมชัย ไชยสกุล (2526 : 14 – 15) กล่าวว่า ลักษณะแบบฝึกที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. แบบฝึกควรสร้างขึ้นเพื่อฝึกสิ่งที่จะสอนมิใช่ทดสอบว่านักเรียนรู้อะไรบ้าง
2. แบบฝึกหนึ่ง ๆ ควรเกี่ยวกับโครงสร้างเฉพาะสิ่งที่จะสอนเพียงอย่างเดียว
3. สิ่งสำคัญที่จะฝึกควรเป็นสิ่งที่นักเรียนพบเห็นอยู่แล้ว
4. ขอความที่นำมาฝึกในแต่ละแบบฝึกควรสั้น เพื่อมิให้นักเรียนเกิดความยุ่งยากใจ
5. แบบฝึกควรเป็นแบบที่กระตุ้นให้เด็กเกิดการตอบสนองที่พึงปรารถนาเท่านั้น

ศศิธร วิสุทธิแพทย์ (2528 : 72) ได้อธิบายลักษณะของชุดฝึกที่ดี ไว้ดังนี้

1. เนื้อหาต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียน
2. กิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยหรือความสามารถของผู้เรียน
3. มีคำชี้แจงสั้น ๆ ใสำนวนง่าย ๆ นักเรียนเข้าใจ
4. ใช้เวลาที่เหมาะสม ไม่นานจนเกินไปเพราะจะทำให้ให้นักเรียนเบื่อ
5. เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายความสามารถ
6. ให้ความหมายต่อชีวิต
7. ฝึกให้คิดได้เร็วและสนุก
8. ปลูกความสนใจ
9. เหมาะสมกับวัยและความสามารถ
10. สามารถศึกษาด้วยตนเองได้

สายใจ อุณนันท (2529 : 28) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดี มีดังนี้

1. ควรมีขอแนะนำในการใช้
2. มีให้เลือกทั้งแบบตอบอย่างจำกัด และตอบอย่างเสรี
3. คำสั่งหรือตัวอย่างที่ยกมาเป็นแบบฝึกไม่ควรยาวเกินไป และไม่ควรยากแก่การ

เข้าใจ

4. ถ้าเป็นแบบฝึกที่ต้องการให้ผู้ทำศึกษาด้วยตนเอง แบบฝึกนั้นควรมีหลายรูปแบบ และให้ความหมายแก่ผู้ฝึกทำด้วย

ชั้นรัชย์ มหาโพธิ์ (2535 : 20) กล่าวว่า ลักษณะของแบบฝึกที่ดีควรประกอบด้วย

1. มีเนื้อหาที่ตรงกับจุดประสงค์
2. กิจกรรมเหมาะสมกับระดับวัยหรือความสามารถของนักเรียน
3. มีภาพประกอบ มีการวางฟอร์มที่ดี
4. มีที่ว่างเหมาะสมสำหรับฝึกเขียน
5. ใช้เวลาที่เหมาะสม
6. ทาหาความสามารถของผู้เรียนและสามารถนำไปฝึกด้วยตนเองได้

วรรณ แก้วแพรง (2536 : 33 – 38) ได้กล่าวว่าแบบฝึกที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. เนื้อหาที่จะนำมาต้องเป็นเนื้อหาที่มีอยู่ในบทเรียนหรือสอดคล้องสัมพันธ์กับแบบเรียนทั้งที่เป็นคำ ประโยค ขอบความและเนื้อเรื่อง และมีเนื้อหาตรงตามหลักสูตรกำหนด
2. มีหลายแบบหลายลักษณะ เพื่อไม่ให้เบื่อและเป็นการท้าทายให้อยากทำ
3. ต้องส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ความคิดโดยอาศัยความรู้และความเข้าใจเดิม

เป็นพื้นฐาน

4. ต้องไม่มีลักษณะอย่างขอทดสอบทั่ว ๆ ไป ที่มุ่งวัดความรู้ความเข้าใจอย่างเดียว แต่ต้องมีลักษณะที่จะเร้าความสนใจ ยั่วยุ งูใจให้นักเรียนได้คิดได้พิจารณา และได้ศึกษาจนเกิดความรู้อย่างแท้จริง

มนทิรา ภักดีณรงค์ (2540 : 99 –100) กล่าวว่า การสร้างแบบฝึกที่จะทำให้นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ได้ ต้องมีองค์ประกอบต่อไปนี้

1. นักเรียนต้องได้ฝึกกระทำบ่อย ๆ
2. นักเรียนได้ลงมือฝึกกระทำเอง
3. แบบจับคู่ โดยจับคู่ข้อความ 2 ข้อความให้เรียงเป็นเรื่องเดียวกัน
4. แบบสราง คือ ให้ประโยคแล้วนำคำในวงเล็บท้ายประโยคมาใส่ลงในตำแหน่งที่ถูกต้องในประโยคเดิม
5. แบบให้สรางเป็นประโยคจากคำที่กำหนดให้

เอมเมอร์ล (Emeral. 1964 : 133 - 135) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับแบบฝึกไว้ว่าแบบฝึกที่ดีควรมีรูปภาพเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ พร้อมกับความหมายของคำนั้น

ริเวอร์ (River. 1980 : 97 - 100) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกไว้ดังนี้ คือ

1. ต้องมีการฝึกนักเรียนมากพอในเรื่องหนึ่ง ๆ ก่อนที่จะฝึกเรื่องอื่น ๆ
 2. แต่ละแบบฝึกควรฝึกประโยคเพียงหนึ่งแบบเท่านั้น
 3. ฝึกโครงสร้างใหม่กับสิ่งที่เรียนรู้แล้ว
 4. ประโยคที่ฝึกควรเป็นประโยคสั้น ๆ
 5. ประโยคและคำศัพท์ควรเป็นแบบที่ใช้พูดกันในชีวิตประจำวันที่นักเรียนรู้จักกันดี
- นอกจากนี้ บาร์เรตต์ (Barrett. 1979) มีความเห็นว่า ชุดฝึกที่ดีควรมีลักษณะดัง

ต่อไปนี้

1. มีข้อเสนอแนะการใช้ เปิดโอกาสให้เลือกทำใดหลายวิธี
2. มีกิจกรรมแปลกใหม่ เราความสนใจหาทายความคิด
3. มีการฝึกโดยใช้ระยะเวลาพอสมควรสำหรับแต่ละเรื่องก่อนที่จะฝึกเรื่องต่อไป
4. แต่ละชุดฝึกควรใช้หัวข้อเรื่องเพียงหนึ่งประเด็น
5. มีการฝึกโครงสร้างใหม่กับสิ่งที่เรียนมาแล้ว
6. สิ่งที่น่ามาฝึกควรเป็นเนื้อหาที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน และ

สามารถนำไปใช้ได้

การฝึกหัด (Practice) คือการให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมซ้ำ ๆ เพื่อช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจที่แม่นยำ การพูดภาษาอังกฤษเป็นทักษะจึงต้องมีการฝึกฝนอยู่บ่อย ๆ เพื่อช่วยให้มีทักษะทางการพูดเพิ่มขึ้น ดังนั้นอุปกรณ์ที่จะช่วยในการฝึกทักษะให้ได้นั้นได้แก่แบบฝึกหัดเพราะนอกจากจะช่วยเราให้ผู้ฝึกเกิดความสนใจแล้ว สามารถที่จะพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ

จากลักษณะรูปแบบของแบบฝึกที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่ามีหลายลักษณะและหลายรูปแบบ ทั้งนี้ในการนำไปสร้างแบบฝึกนั้นเราจะต้องนำไปใช้ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาตลอดจนนักเรียนที่จะนำไปฝึกด้วยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อนักเรียนและการใช้ภาษาให้มากที่สุด

จิตวิทยาและทฤษฎีการเรียนรู้ที่เป็นหลักในการสอนภาษา

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษจะสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จำเป็นที่ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักจิตวิทยาการศึกษาต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยพื้นฐานและมีอิทธิพลสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน รวมทั้งกระบวนการและสภาพการเรียนการสอนเพื่อครูจะได้นำปัจจัยเหล่านี้ไปประยุกต์ใช้ในการเตรียมวางแผน และจัดดำเนินการเรียนการสอนได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสมตามความมุ่งหมายของหลักสูตร หลักจิตวิทยาการศึกษาที่ครูผู้สอนภาษาควรทราบและคำนึงถึงมีดังต่อไปนี้ (พิตรวัลย์ โกวิทวที. 2537 : 5)

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual difference) ความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นหลักจิตวิทยาเบื้องต้นที่สำคัญมากสำหรับครูทุกคนและทุก ๆ วิชา หรือรายวิชา ครูผู้สอนจำเป็นต้องทราบ เข้าใจ และตระหนักเป็นอย่างดีอยู่เสมอว่า นักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ความถนัด และอุปนิสัย ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนครูต้องเลือกกิจกรรมที่มีความแตกต่างและเหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคนด้วย

2. ความพร้อม (Readiness) ในแง่ของการเรียนรู้นั้น ความพร้อม หมายถึง สภาพความพร้อมของบุคคลที่จะเรียนรู้สิ่งหนึ่งสิ่งใดได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามที่ควรจะเป็น ธอร์นไดค์ (Thorndike , อ้างถึงใน วรณีย์ โสมประยูร 2539) ได้กล่าวถึงกฎแห่งความพร้อม (law of readiness) เอาไว้ว่า “การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีที่สุดก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจที่จะเรียนและได้เรียนรู้จริง ๆ” ครูจึงควรศึกษาความพร้อม ทางภาษาของเด็กเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อหรืออุปกรณ์ และบรรยากาศให้เหมาะสมกับผู้เรียน

3. การจูงใจ (Motivation) การจูงใจนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลมากต่อการเรียนรู้ และทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ได้ผลอย่างเต็มที่ตามความสามารถของตน แรงจูงใจนี้จัดว่าเป็นเครื่องล่อใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาตามทิศทางที่ต้องการในการเรียนการสอน ครูจึงจำเป็นต้องพยายามสร้างแรงจูงใจให้แก่เด็กเรียนอยู่เสมอ เพื่อให้เด็กเรียนสนใจและตั้งใจเรียนแรงจูงใจ นับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญและมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาอย่างมาก ตัวอย่างการใชแรงจูงใจในการเรียนการสอนทั่วไป ได้แก่ การนำเข้าสู่บทเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมการสร้างความสนใจโดยใชแรงจูงใจทำให้นักเรียนเกิดความตั้งใจ จดจ่อในบทเรียนซึ่งกำลังจะเริ่มขึ้น

4. การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นการทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจหลังจากที่ได้แสดงพฤติกรรมการเรียนรู้เสร็จสิ้นลง เพื่อช่วยให้พฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีกและเพิ่มความคงทนถาวรยิ่งขึ้น กล่าวคือ เมื่อนักเรียนกระทำพฤติกรรมที่พึงประสงค์แล้วครูก็ต้องให้แรงเสริมด้วย จึงจะช่วยให้การเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพมากที่สุด

หลักจิตวิทยาการเรียนรู้ที่นำมาเป็นหลัก ในการจัดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษแก่นักเรียนไทย (สุไร พงษ์ทองเจริญ. 2525 : 19 - 20)

1. ผู้สอนจะต้องรู้พื้นฐานความรู้ของผู้เรียน เพื่อจะได้เปรียบเทียบว่าพื้นฐานความรู้ทางภาษาที่นักเรียนมีอยู่เดิมนั้นเป็นเช่นไร จะต้องหาวิธีฝึกอย่างไร ผู้เรียนจึงจะเกิดความเคยชินกับลักษณะของภาษาอังกฤษ

2. ผู้เรียนแต่ละคนอาจจะมีความสามารถทางภาษาต่างกัน เช่น บางคนอาจจับเสียงได้เร็วแต่เข้าใจประโยคได้ช้า บางคนอาจจะอ่านได้เร็วแต่ต้องใช้เวลานานในการที่จะฝึกใช้คำใน

ประโยค ครูจะต้องหาวิธีที่จะช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เหล่านี้

3. จะต้องฝึกเนื้อหาทางภาษาซ้ำ ๆ เมื่อฝึกครั้งหนึ่งทั้งช่วงเวลาไวระยะ แลวนำย้อนกลับฝึกซ้ำอีก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเคยชินในภาษาอังกฤษ

4. ครูพยายามหาสถานการณ์ต่าง ๆ มาให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาจริง

5. ครูจะต้องบอกให้นักเรียนรู้เมื่อทำแบบฝึกตัวเอง เช่น ให้คำชมเชย หรือให้เพื่อนพูดตาม เพื่อให้ผู้เรียนจะได้รับทราบว่าได้ถูกต้อง

6. อย่าเพิ่งให้นักเรียนฝึกในสิ่งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจความหมายที่ถูกต้อง

7. เมื่อครูให้ตัวอย่างประโยคใหม่หรือเนื้อหาใหม่ พยายามให้นักเรียนสังเกตหรือบอกกฎเกณฑ์อย่างง่าย ๆ เพื่อยึดเป็นหลักในการใช้ภาษาให้ถูกต้อง

8. ครูควรจะช่วยให้นักเรียนถ้อยความรู้ความเข้าใจจากภาษาไทย ไปหาภาษาอังกฤษ ดังนั้นในบางครั้งจึงใช้การอธิบายลักษณะที่เกิดขึ้นในภาษาไทย เพื่อเป็นสะพานไปยังภาษาอังกฤษ

9. การจัดบทเรียนจะต้องเริ่มจากง่ายไปหายาก เพื่อให้ผู้เรียนจะได้ไม่เกิดการเบื่อหน่ายและบทเรียนจะต้องมีลักษณะต่อเนื่องกัน

ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะและประสบความสำเร็จในการเรียน ครูผู้สอนควรนำหลักจิตวิทยา มาปรับใช้ในการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากที่สุด

การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกหรือแบบฝึก

การหาประสิทธิภาพของชุดฝึก หมายถึง การนำแบบฝึกไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อปรับปรุงแล้วก็นำไปทดลองสอนจริง (Trial run) นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข เสร็จแล้วจึงผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2525 : 490) วิธีกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ ทำได้โดยการประเมินผลของผู้เรียน 2 ประเภคือ พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1/E_2 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) E_2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์) การกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้น ให้ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความพอใจ โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำ มักตั้งไว้ 80/80 หรือ 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะหรือเจตนาควรตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 ซึ่งการทดลองหาประสิทธิภาพดำเนินการทดลองโดยเป็นขั้นตอนดังนี้

1. แบบหนึ่งต่อหนึ่ง (Individual Testing) (1 : 1) นำชุดฝึกไปใช้กับผู้เรียนซึ่งมีระดับความรู้แตกต่างกัน คือ เก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 1 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 3 คน แลวนำมาคำนวณหาประสิทธิภาพ เพื่อปรับปรุงแก้ไข

2. แบบกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) (1 : 10) นำชุดฝึกที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีระดับความรู้แตกต่างกัน คือ เก่ง ปานกลาง อ่อน อย่างละ 3 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 9 คน เพื่อปรับปรุงแก้ไข

3. แบบภาคสนาม (Field Try Out) นำชุดฝึกที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างหรือกลุ่มเป้าหมาย

โดยมีการคำนวณค่าสถิติการหาประสิทธิภาพดังต่อไปนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2521 : 131 –132)

75 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการสอนจากชุดฝึก คิดเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน

75 ตัวหลัง หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง ในตัวนักเรียน คิดเป็นร้อยละเฉลี่ยที่นักเรียนได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

การคำนวณหาประสิทธิภาพของชุดฝึกโดยใช้สูตรดังกล่าว หาได้จากการนำคะแนนชุดฝึก หรือผลงานในขณะประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วย และคะแนนสอบหลังเรียน คำนวณด้วยการหาค่า E_1/E_2 เพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 75/75

4. นำผลที่ได้จากการหาประสิทธิภาพมาปรับปรุงแก้ไข

เผชิญ กิจกรรมการ (2544 : 45-51) ได้กล่าวถึงการหาประสิทธิภาพสื่อการเรียนการสอน ที่ควรคำนึงถึงมีดังนี้

1. สื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นต้องมีการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อการเรียนการสอนอย่างชัดเจนและสามารถวัดได้

2. เนื้อหาของบทเรียนที่สร้างขึ้น ต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหาตามจุดประสงค์การเรียนรู้

3. แบบฝึกทักษะและแบบทดสอบต้องมีการประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการสอน จำนวนแบบฝึกหัดและข้อคำถามในแบบทดสอบไม่ควรน้อยกว่าจุดประสงค์การเรียนรู้

วิธีการหาประสิทธิภาพของสื่อที่สร้างขึ้นมี 2 วิธี ดังนี้

1. วิธีหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) กระบวนการนี้เป็นการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักความรู้ และเหตุผลในการตัดสินคุณค่าของสื่อการเรียนการสอน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณาตัดสินคุณค่า ซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมในการนำไปใช้ และผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะนำมาหาค่าประสิทธิภาพต่อไป

2. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) วิธีการนี้จะนำไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนเป้าหมาย เช่น บทเรียนโปรแกรม บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ชุดการสอน แผนการสอน แบบฝึกทักษะ เป็นต้น ส่วนมากใช้วิธีการหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพที่วัดส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียน หรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงค่าตัวเลข 2 ตัว เช่น $E_1/E_2 = 75/75$, $E_1/E_2 = 80/80$, $E_1/E_2 = 85/85$, $E_1/E_2 = 90/90$ เป็นต้น

การตั้งเกณฑ์ประสิทธิภาพเท่าใดนั้น ขึ้นอยู่กับผู้ศึกษาค้นคว้า แต่ไม่ควรตั้งไว้ต่ำ เพราะเกณฑ์เท่าใด มักได้ผลตามนั้น โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ ความจำมักตั้งไว้ 80/80, 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะมักตั้งไว้ 75/75

จะเห็นได้ว่าการคำนวณหาประสิทธิภาพสื่อการเรียนการสอนนี้ เป็นผลรวมของการหาคุณภาพ ทั้งเชิงปริมาณที่แสดงเป็นตัวเลขและเชิงคุณภาพ (Qualitative) ที่แสดงเป็นภาษาที่เข้าใจได้ ดังนั้นประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนในที่นี้จึงเป็นองค์รวมของประสิทธิภาพ ในความหมายของการทำในสิ่งที่ถูกต้องให้เกิดขึ้น หมายถึงผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ถูกต้องถึงระดับเกณฑ์ที่คาดหวัง ทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นจะนำไปสู่การมีคุณภาพซึ่งมักนิยมเรียกรวมกันเป็นที่เข้าใจกันว่า “ประสิทธิภาพ” ของสื่อการเรียนการสอน

การยอมรับประสิทธิภาพของการใช้ชุดฝึกหรือแบบฝึกมี 3 ระดับ คือ

1. สูงกว่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของวิธีการสอนแบบโครงการ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้เกินกว่า 2.5-5% ขึ้นไป
2. เท่ากับเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของวิธีการสอนแบบโครงการ เท่ากับเกณฑ์ที่ตั้งไว้เกิน 5% ไม่ต่ำกว่า 2.5-5%
3. ต่ำกว่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของวิธีการสอนแบบโครงการ ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แต่ไม่ต่ำกว่า 2.5-5% ถือว่ามีประสิทธิภาพยอมรับได้

นักเรียนที่นำมาทดลองใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นเป็นตัวแทนของนักเรียน โดยพิจารณาดังนี้

1. การทดลองเดี่ยว เป็นการทดลองครู 1 คน นักเรียน 1 คน โดยให้ทดลองกับนักเรียนก่อนก่อนทำการปรับปรุงแล้วนำไปทดลองกับนักเรียนปานกลางและเก่ง
2. การทดลองแบบกลุ่ม เป็นการทดลองใช้ครู 1 คน นักเรียน 6-10 คน โดยให้คละกันทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลางและอ่อน
3. การทดลองแบบภาคสนาม เป็นการทดลองใช้ครู 1 คน ต่อนักเรียน 30-50 คน ชั้นที่เลือกมาทดลองต้องมีนักเรียนคละกันเป็นนักเรียนเก่งและอ่อน ไม่ควรเลือกห้องเรียนที่มีนักเรียนเก่งหรืออ่อนทั้งหมด

การทดลองแบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และแบบภาคสนาม หลังจากการชี้แจงให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับจุดประสงค์แล้ว ครูควรดำเนินการ 5 ขั้น ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน
2. นำเข้าสู่บทเรียน
3. นักเรียนทำกิจกรรม
4. สรุปบทเรียน
5. ทดสอบหลังเรียน

สรุปได้ว่า การใช้ชุดฝึกหรือแบบฝึกเป็นการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนโดยมุ่งไปที่ผู้เรียนมากกว่าผู้สอนและผู้สอนควรจัดสภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่วางไว้ ก่อนนำวิธีการสอนไปใช้จริง ผู้สอนสามารถช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายได้ โดยการบูรณาการวิธีการสอนให้เข้ากับกิจกรรมอื่นๆ เช่น การบรรยาย หรือการอภิปราย

แผนการจัดการเรียนรู้

หลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบการสอนก็ควรคำนึงถึงกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ในแผนการจัดการเรียนรู้ควรประกอบด้วย

1. วิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ (โครงการตามสาระการเรียนรู้) เวลาและกิจกรรม
2. หากวิธีการสอน โดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ยึดหลักผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ตามหลักการของกิจกรรมชุดฝึกหรือแบบฝึกทักษะ
3. จัดหาสื่อการเรียนรู้ให้ตามความเหมาะสม เน้นแหล่งความรู้ เป็นที่ปรึกษา
4. การวัดและประเมินผล ควรประเมินในประเด็นของหลักการว่าข้อสอบคือการนำไปสู่ผลการศึกษา หรือผลงาน กิจกรรมการเรียนรู้นำมาซึ่งความรู้ใหม่ นักเรียนที่มีผลงานควรได้รับการประเมินตามสภาพจริงทุกคน
5. ในแผนการจัดการเรียนรู้ ไม่ควรเขียนรายละเอียดเป็นชั่วโมง แต่ควรเขียนรวมๆ โดยมีรายละเอียด ดังนี้
 - 5.1 สาระสำคัญ เป็นความคิดรวบยอด หรือหลักการที่ต้องการให้นักเรียนได้รับรู้หลังจากการเรียนรู้

- 5.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นการบอกให้ทราบว่าผู้สอนต้องการให้นักเรียน
เรียนรู้อะไรบ้าง
- 5.3 เนื้อหา ควรจะสรุปเรื่องที่ต้องการสอน
- 5.4 กิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการจัดสภาพการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การ
เรียนรู้
- 5.5 สื่อการเรียนการสอน เป็นอุปกรณ์ประกอบการเรียน
- 5.6 การวัดผลประเมินผล ควรวัดจากผลการค้นหาความรู้ และสร้างควม
ภาคภูมิใจให้แก่นักเรียน
- 5.7 กิจกรรมเสนอแนะ เป็นข้อเสนอแนะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้
ต่อไป หรืออาจเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม หรือกลวิธีการสอนอื่นประกอบการสอนโครงการ

ส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

- กรมวิชาการ (2546 : 93) ได้กำหนดส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ไว้ดังนี้
1. ชื่อหน่วย และชื่อเรื่อง ชั้นที่สอน เวลาสอน
 2. หน่วยการเรียนรู้จัดเป็นแผนการเรียนรู้ย่อย ก็คือหัวข้อเรื่อง การเรียนรู้ที่กำหนด
ในสาระการเรียนรู้จะเป็นที่แผน ขึ้นอยู่กับหัวข้อการเรียนรู้ที่กำหนดในสาระการเรียนรู้
 3. จุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดมาจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
 4. สาระการเรียนรู้ คือ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่เป็นหัวข้อย่อยที่จะสอน
 5. กระบวนการเรียนรู้คือ การจัดวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูและ
นักเรียนจะต้องปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน
 6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ คือการกำหนดวิธีการวัด และประเมินผล
เช่น การสังเกต การตรวจผลงาน และพฤติกรรมการเรียน ซึ่งเป็นการประเมินจากสภาพจริง
 7. สื่อและแหล่งเรียนรู้ จะกำหนดหนังสือประกอบการเรียน สถานที่ เป็นต้น

ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

ลดาวัลย์ วงศ์เยาว์ (2551 : 24) สรุปขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้
ผู้สอนจะต้องดำเนินการตามลำดับ ดังนี้ คือ ศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระ
การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการวัดและประเมินผล แหล่งการเรียนรู้ ทุก
กระบวนการให้สอดคล้องกับสภาพนักเรียน

สำลี รักสุทธี (2544 : 64-65) ได้เสนอแนะขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ว่ามีขั้นตอนสำคัญ 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดหมวดหมู่ เนื้อหา และประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชาหรือบูรณาการเป็นสหวิทยาการตามความเหมาะสม
2. กำหนดหน่วยการสอน โดยแบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยการสอน ประมาณเนื้อหาวิชาที่จะให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์ หรือสอนได้หน่วยละครึ่ง
3. กำหนดหัวเรื่อง ผู้สอนจะต้องถามตัวเองว่า ในการสอนแต่ละหน่วย ควรให้ประสบการณ์อะไรแก่นักเรียน แล้วกำหนดหัวเรื่องออกมา เป็นหน่วยการสอนย่อย
4. กำหนดหลักการและความคิดรวบยอด หลักการและความคิดรวบยอดที่กำหนดขึ้นจะต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัวข้อเรื่อง โดยสรุปรวมแนวความคิด สารและหลักการที่สำคัญไว้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาการสอนให้สอดคล้องกัน
5. กำหนดจุดประสงค์ให้สอดคล้อง กับหัวข้อเรื่อง เนื้อเรื่อง โดยเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องมีเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไว้ทุกครั้งและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะเป็นแนวทางการเลือกและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ “กิจกรรมการเรียนรู้” หมายถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติ เช่น การอ่านบัตรคำ การตอบคำถาม เขียนภาพ อภิปราย อ่านบท ร้อยกรอง การเล่นเกม เป็นต้น โดยคำนึงถึงการปฏิบัติจริงของผู้เรียนเป็นสำคัญ
7. กำหนดการประเมินผล ต้องประเมินผลให้ตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้แบบทดสอบอิงเกณฑ์ (Criterion Test) เพื่อให้ผู้สอนทราบว่าหลังจากการเรียนรู้จากแผนการจัดการเรียนรู้จบหนึ่งแผนแล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้หรือไม่
8. เลือกและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ วิธีการและอุปกรณ์ ที่ครูใช้ ถือเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละหัวเรื่องแล้ว จัดไว้เป็นรูปเล่ม เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้
9. หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นการประกันว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นนั้น มีประสิทธิภาพ ในการสอนผู้สร้างจำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้น โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเพื่อช่วยให้การเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล
10. การใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นขั้นนำเอาแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ ซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบและปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา

จากขั้นตอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สรุปได้ว่า การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องศึกษาหลักสูตร คู่มือครู และแนวการสอน แล้วนำโครงสร้างเนื้อหาวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้ของกลุ่มประสบการณ์ และจุดประสงค์รายวิชา มากำหนดหัวข้อเนื้อหาหลัก หัวข้อเนื้อหาย่อย กำหนดให้สัมพันธ์กับอัตราเวลาเรียนที่กำหนดให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นการ กำหนดการสอนระยะยาว แล้ววางแผนการสอนระยะสั้นเป็นรายชั่วโมง และควรตรวจสอบและ ปรับปรุงให้แผนการจัดการเรียนรู้ทันสมัย ทันเหตุการณ์ และมีประสิทธิภาพ

ค่าดัชนีประสิทธิผล

เผชิญ กิจระการ (2542 : 1-6) ได้กล่าวถึงดัชนีประสิทธิผลว่า ดัชนีประสิทธิผลคือค่าความ แตกต่างของคะแนนการทดสอบก่อนเรียน และคะแนนการทดสอบหลังเรียน หรือเป็นการทดสอบ ความแตกต่างเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดัชนีประสิทธิผล คำนวณได้จากการหาค่าของความแตกต่างของการทดสอบก่อนการทดลองและการทดสอบ หลัง ทดลองด้วยคะแนนพื้นฐาน (คะแนนทดสอบก่อนเรียน) และคะแนนที่สามารถทำได้สูงสุด ดัชนี ประสิทธิภาพจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงขอบเขตและประสิทธิภาพสูงสุดของสื่อหรือการสอน

$$E.I. = \frac{P_2 - P_1}{100 - P_1}$$

เมื่อ P_1 แทน คะแนนทดสอบก่อนเรียน
 P_2 แทน คะแนนทดสอบหลังเรียน

จำนวนเศษของ E.I. จะเป็นเศษที่ได้จากการวัดระหว่าง การทดสอบก่อนเรียน (P_1) และการ ทดสอบหลังเรียน (P_2) ซึ่งคะแนนทั้ง 2 ชนิด (ประเภท) นี้จะแสดงถึงค่าร้อยละของคะแนนรวมสูงสุดที่ ทำได้ (100%) ตัวหารของดัชนีคือ ความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน (P_1) และคะแนน สูงสุด ที่นักเรียนสามารถทำได้

ดัชนีประสิทธิผลสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อประเมินผลสื่อโดยเริ่มจากการทดสอบก่อน เรียน ซึ่งเป็นตัววัดว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานอยู่ในระดับใด รวมถึงการวัดทางด้านความเชื่อ เจตคติ และความตั้งใจของผู้เรียน นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาแปลงให้เป็นร้อยละ หาค่าคะแนนสูงสุดที่ เป็นไปได้ จากนั้นนำนักเรียนเข้ารับการทดลอง เสร็จแล้วนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนมา หาค่าดัชนีประสิทธิผล โดยนำคะแนนก่อนเรียนไปลบออกจากคะแนนหลังเรียน ได้เท่าใดนำมาหาร ด้วยค่าที่ได้จากค่าทดสอบก่อนเรียนสูงสุด ที่ผู้เรียนสามารถทำได้ ลบด้วยคะแนนทดสอบก่อนเรียน โดยนำไปให้อยู่ในรูปร้อยละ

การคำนวณพบว่าค่าดัชนีประสิทธิผลมีค่าอยู่ระหว่าง -1.00 ถึง 1.00 หากค่าทดสอบก่อนเรียนเป็น 0 และการทดสอบหลังเรียนปรากฏว่า นักเรียนไม่มีการเปลี่ยนแปลง คือได้คะแนน 0 เท่าเดิม

$$E.I. = \frac{P_2 - P_1}{100 - P_1} = \frac{0\% - 0\%}{100\% - 0\%} = \frac{0\%}{100\%} = 0.00$$

แต่ถ้าคะแนนทดสอบก่อนเรียน (P_1) = 0 คะแนนทดสอบหลังเรียนนักเรียนทำได้สูงสุดคือเต็ม (P_2) = 100 ค่า E.I. จะเท่ากับ 1.00

$$E.I. = \frac{P_2 - P_1}{100 - P_1} = \frac{100\% - 0\%}{100\% - 0\%} = \frac{100\%}{100\%} = 1.00$$

และในทางตรงกันข้าม ถ้าคะแนนทดสอบหลังเรียนน้อยกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนค่าที่ได้ออกมาจะมีค่าเป็นลบ เช่น $P_1 = 73\%$ $P_2 = 45\%$ $E.I. = -0.38$

$$E.I. = \frac{P_2 - P_1}{100 - P_1} = \frac{47\% - 73\%}{73\%} = \frac{-28\%}{73\%} = -0.38$$

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับดัชนีประสิทธิผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ยึดเป็นแนวทางในการคำนวณหาความก้าวหน้า จากการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าจากการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ และนำผลไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

ความพึงพอใจ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของความพึงพอใจของบุคคล ที่มีต่อสิ่งที่ได้รับหรือสิ่งที่ตนเองต้องการนั้น ระดับความพึงพอใจขึ้นกับองค์ประกอบที่ต่างกันของบุคคล เช่น ความรู้สึกพึงพอใจ ชอบใจ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนและต้องการดำเนินกิจกรรมนั้นๆ จนบรรลุผลสำเร็จ ได้มีผู้สรุป ให้ความเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจดังนี้

1. ความหมายของความพึงพอใจ

ยุพิน ศรณัฏฐารักษ์ (2550 : 53) ได้ให้ความเห็นว่า ความพึงพอใจหมายถึง ทำที่ ความรู้สึก หรือทัศนคติในทางที่ดีของบุคคลที่มีต่องานที่ปฏิบัติ ร่วมปฏิบัติ หรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ โดยผลตอบแทนที่ได้รับรวมทั้งสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นปัจจัยทำให้เกิดความพึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจ

ปรีชา ติตชัยภูมิ (2550 : 52) ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งต่างๆ ในทางบวก และเป็นความรู้สึกที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้เมื่อเวลาหรือสถานการณ์เปลี่ยน

บังอร บารมีช่วย (2550 : 52) ได้สรุปไว้ว่า ความพึงพอใจในการเรียนและผลการเรียน จะมีความสัมพันธ์กันทางบวก ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย และจิตใจ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดความสมบูรณ์ของ ชีวิตมากนักน้อยเพียงใดนั่นคือ สิ่งที่ครูผู้สอนจะคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ ในการเสริมสร้างความพึงพอใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

สุวิจิ ทิพา (2549 : 31) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือเจตคติที่ดีต่อบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก

พชรพร ยุธยาตร์ (2548 : 8) ได้สรุปไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง องค์ประกอบส่วนหนึ่งของความสำเร็จของการเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนมีความคาดหวังว่าเมื่อตนได้พยายามทำกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย หรือทำงานที่ได้รับผิดชอบให้ประสบผลสำเร็จแล้วย่อมมีความพึงพอใจหรือความรู้สึกดีต่อเรื่องนั้น

พวงเพชร เอี่ยมภุษา (2547 : 39) ได้สรุปความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือเจตคติของบุคคลในการทำงานหรือปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ดังนั้น ความพึงพอใจในการเรียนรู้ จึงหมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนและต้องการดำเนินกิจกรรมนั้นๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

Stauss and Sayles (1960 : 5-6) ให้ความเห็นว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกพอใจในงานที่ทำเต็มใจที่จะปฏิบัติงานนั้นให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

Apple White (1965 : 5-6) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกส่วนตัวของบุคคลในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีความหมายกว้างรวมไปถึงความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพด้วยการมีความสุขที่ทำงานร่วมกับผู้อื่นที่เข้ากันได้มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานด้วย

Good (1963 : 161) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง สภาพหรือระดับความพึงพอใจที่เป็นผลมาจากความสนใจและเจตคติของบุคคลที่มีต่องาน

จากความหมายของความพึงพอใจข้างต้นสรุปได้ว่าความพึงพอใจ หมายถึงระดับความรู้สึกชอบและสนใจของบุคคลที่มีต่อการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่างๆ จนทำให้งาน หรือกิจกรรมนั้นๆ ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

2. ผลของการปฏิบัติงานนำไปสู่ความพึงพอใจ

ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจ และผลการปฏิบัติงาน จะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่นๆ ผลการปฏิบัติงานที่ดี จะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการตอบสนอง ในรูปของรางวัลหรือผลตอบแทนซึ่งแบ่งออกเป็นผลตอบแทนภายใน (Intrinsic Rewards) และผลตอบแทนภายนอก โดยผ่านการรับรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ปริมาณผลตอบแทนที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับนั้นคือ

ความพึงพอใจในงานของผู้ปฏิบัติงานจะถูกกำหนดในความแตกต่างระหว่างผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริง และการรับรู้เรื่องเกี่ยวกับความยุติธรรม ผลตอบแทนที่รับรู้แล้วความพึงพอใจย่อมเกิดขึ้น (สมยศ นาวิการ 2525 : 119)

แนวคิดพื้นฐานดังกล่าว เมื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลตอบแทนภายใน หรือรางวัลภายใน เป็นผลด้านความรู้สึกของผู้เรียนที่เกิดแต่ตัวผู้เรียนเอง เช่น ความรู้สึกต่อความสำเร็จที่เกิดขึ้นเมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่างๆ และสามารถดำเนินงานภายใต้ความยุ่งยากทั้งหลายได้สำเร็จ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ ตลอดจนได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่นส่วนผลตอบแทนภายนอก เป็นรางวัลที่ผู้อื่นจัดทำให้มากกว่าที่ตนเองให้ตนเอง เช่น การได้รับคำยกย่องชมเชยจากครูผู้สอน พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือแม้แต่การได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่น่าพอใจ

จากความพึงพอใจที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่าความพึงพอใจในการเรียนและผลการเรียน จะมีความสัมพันธ์กันทางบวก ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการด้านร่างกายและจิตใจซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดความสมบูรณ์ของชีวิต มากน้อยเพียงใดนั่นคือสิ่งที่ครูผู้สอนจะคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ ในการส่งเสริมความพึงพอใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

3. แหล่งที่เกิดความพึงพอใจ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2540 : 141)

1. การอบรมตั้งแต่เล็กๆ เป็นไปในลักษณะค่อยๆ ดัดนิสัยจากการเลียนแบบพ่อแม่และคนข้างเคียง ไม่ต้องมีใครสอน ดังนั้นความพึงพอใจ จึงเป็นเรื่องของการเรียนรู้

2. ประสบการณ์ของบุคคล

3. การรับถ่ายทอดจากความพึงพอใจที่มีอยู่แล้ว

4. สื่อมวลชน

4. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ในการปฏิบัติงานใดๆ ก็ตามการที่ผู้ปฏิบัติงาน จะเกิดความพึงพอใจต่อการทำงานนั้น มากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจในการทำงานที่มีอยู่ การสร้างสิ่งจูงใจหรือแรงกระตุ้นให้เกิดกับผู้ปฏิบัติงานจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นๆ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้มีนักการศึกษาในสาขาต่างๆ ทำการศึกษาค้นคว้าและตั้งทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานไว้ดังนี้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2540 : 141-144) ได้กล่าวถึงการแบ่งความต้องการของมนุษย์ ตามทฤษฎีของแมคคลีแลนด์ ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Needs for Achievement) เป็นพฤติกรรมที่จะกระทำการใดๆ ให้เป็นผลสำเร็จดีเลิศ มาตรฐานเป็นแรงขับที่นำไปสู่ความเป็นเลิศ

2. ความต้องการสัมพันธ์ (Needs for Affiliation) เป็นความปรารถนาที่จะสร้างมิตรภาพและมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น

3. ความต้องการอำนาจ (Needs for Power) เป็นความต้องการควบคุมผู้อื่น มีอิทธิพลต่อผู้อื่น

Scott (1970 : 124) ได้เสนอแนวคิดในเรื่องการจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อการทำงานที่จะให้ผลเชิงปฏิบัติ มีลักษณะดังนี้

1. งานควรมีความสัมพันธ์กับความปรารถนาส่วนตัว งานนั้นจะมีความหมายสำหรับผู้ทำ

2. งานนั้นต้องมีการวางแผนและวัดความสำเร็จ โดยใช้ระบบการทำงานและการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ

3. เพื่อให้ได้ผลในการจูงใจภายในเป้าหมายของงาน จะต้องมียุทธศาสตร์ดังนี้

3.1 คนทำงานมีส่วนในการตั้งเป้าหมาย

3.2 ผู้ปฏิบัติได้รับทราบผลสำเร็จในการทำงานโดยตรง

3.3 งานนั้นสามารถทำให้สำเร็จได้

เมื่อนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีส่วนในการเลือกเรียนตามความสนใจ และมีโอกาสร่วมกันตั้งจุดประสงค์หรือความมุ่งหมายในการทำกิจกรรมได้เลือกวิธีแสวงหาความรู้ด้วยวิธีที่ผู้เรียนถนัดและสามารถค้นหาคำตอบได้

Herzberg (1959 : 113-115) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี ที่เป็นมูลเหตุที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ เรียกว่า The Motivation Hygiene Theory ทฤษฎีนี้ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยกระตุ้น (Motivation Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับการทำงาน ซึ่งมีผลก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น ความสำเร็จของงาน การได้รับการยอมรับนับถือลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน

2. ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในการทำงานและมีหน้าที่ให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น เงินเดือน โอกาสที่จะก้าวหน้าในอนาคต สถานะของอาชีพ สภาพการทำงาน เป็นต้น

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ความพึงพอใจต่อการทำงานนั้นเป็นสิ่งสำคัญ ความพึงพอใจจะมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจในการทำงาน และสิ่งที่มีอยู่ การสร้างสิ่งจูงใจหรือแรงกระตุ้นให้เกิดกับผู้ปฏิบัติงานจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นๆ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร

ประวัติอำเภอโพธิ์ไทร

อำเภอโพธิ์ไทร เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี อยู่ริมแม่น้ำโขง เมื่อประมาณปี 2321-2322 ท้าวคำผง ท้าวทิตพรม และท้าวกำ บบุตรของพระวอ พระตา ได้หนีสงคราม พระเจ้าสิริบุญสาร เจ้านครเจียงจันทน์ เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ได้มาสร้างเมืองขึ้นที่บริเวณ "ดงอู่ผึ้ง" ใกล้ลำน้ำมูล ซึ่งในปัจจุบันคือ ที่ตั้งของจังหวัดอุบลราชธานี ต่อมาได้มีกลุ่มคน ได้อพยพเข้ามาอยู่ในท้องที่ของอำเภอเขมราฐ โดยตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านซัง บ้านเก่า อยู่ห่างจาก บ้านโพธิ์ไทรไปทางทิศตะวันตกประมาณ 1 กิโลเมตร เมื่อมีผู้คนมากขึ้น จึงได้เคลื่อนย้าย มาตั้งรกรากอยู่ที่บ้านกลาง บ้านหนองคูณ เมื่อประมาณปี พ.ศ.2365 และตั้งชื่อบ้านว่า "บ้านโพธิ์ไทร" โดยถือเอา ความศักดิ์สิทธิ์ และความสำคัญของต้นโพธิ์ ต้นไทร ซึ่งอยู่ที่วัดศรีบุญเรือง บ้านโพธิ์ไทร ตำบลโพธิ์ไทร อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี

เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2521 ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย แบ่งท้องที่อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งเป็นกิ่งอำเภอโพธิ์ไทร ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกา ตั้งอำเภอพญามังราย อำเภอพบพระ อำเภอทับคล้อ อำเภอบ้านโคก และอำเภอโพธิ์ไทร เมื่อปี พ.ศ.2530 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ ลงวันที่ 12 สิงหาคม 2530 ให้ตั้งกิ่งอำเภอโพธิ์ไทร อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี เป็นอำเภอโพธิ์ไทร

คำขวัญ

"เสาเฉลียงสูงสง่า หน้าผาสูงชัน มากพันธุ์ผลไม้ โพธิ์ไทรร่มรื่น ชื่นตาชายโขง"

ลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศ

ภูมิประเทศ

อำเภอโพธิ์ไทร ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดอุบลราชธานี ระยะทางห่างจากจังหวัดอุบลราชธานี 96 กิโลเมตร เป็นพื้นที่อำเภอชายแดน อยู่ริมแม่น้ำโขงติดกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ภูมิอากาศ

ภูมิอากาศโดยทั่วไปคล้ายกับอำเภออื่น ๆ ในจังหวัดอุบลราชธานี คือ มีอากาศร้อนจัดในฤดูร้อน และอากาศค่อนข้างหนาวในฤดูหนาว ส่วนในฤดูฝนจะมีฝนตกชุกในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกันยายน

อาณาเขต

อำเภอโพธิ์ไทรตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดอุบลราชธานี ห่างจาก

ตัวจังหวัด 96 กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพมหานคร 725 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่การปกครองข้างเคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับ กิ่งอำเภอนาตาล, อำเภอเขมราฐ จังหวัดอำนาจเจริญ

ทิศใต้ ติดกับ อำเภอศรีเมืองใหม่, อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี

ทิศตะวันออก ติดกับ แม่น้ำโขง , สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ทิศตะวันตก ติดกับ อำเภุกุดข้าวปุ้น, อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

แหล่งท่องเที่ยว

สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของอำเภอโพธิ์ไทร มีหลายแห่ง ได้แก่

1. สามพันโบก

สามพันโบก ตั้งอยู่ที่บ้านโป่งเป่า ตำบลเหล่างาม อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี อีกหนึ่งสถานที่ท่องเที่ยว ที่รังสรรค์โดยธรรมชาติ "สามพันโบก" ซึ่งเป็นแก่งหินขนาดใหญ่ ถูกกัดเซาะกลายเป็นแอ่งและหลุมมากมาย โดยผลงานของแม่น้ำโขงที่กัดเซาะแก่งหินนี้ ในช่วงฤดูน้ำหลากทุกๆปี ซึ่งเป็นความมหัศจรรย์ของธรรมชาติ ที่ทำให้เกิดเป็นแอ่งมากมายมากกว่า 3,000 โบก และฝั่งตรงข้ามที่ห่างไปไม่กี่เมตรก็เป็นฝั่งของประเทศเพื่อนบ้านของไทยเรานั้นคือประเทศลาว นอกจากจะมาเที่ยวสามพันโบกได้เห็นความงามของธรรมชาติแล้ว ยังได้เห็นวิถีชีวิตของการอยู่ร่วมกันระหว่างชาวไทยและชาวลาวริมฝั่งโขงในช่วงหน้าแล้ง สามพันโบก จะโผล่ให้เห็นเป็นเนินแก่งหินขนาดใหญ่กลางลำน้ำโขง ความสวยงามตระการตาของหินที่ถูกน้ำเซาะมองเห็นเป็นภาพศิลปะ บางแห่งใหญ่ขนาดเป็นสระว่ายน้ำ บางแอ่งขนาดเล็ก มีรูปร่างลักษณะที่แตกต่างกันออกไป เช่น รูปดาว วงรี มิกกี้เมาส์ และหินที่ถูกน้ำกัดเซาะจนคล้ายรูปหัวสุนัขพูเติล มีความสวยงามแกรนด์แคนยอน ลักษณะแกรนด์แคนยอนในรูปแบบของสามพันโบก มีลักษณะเป็นหน้าผา 2 ฝั่ง ถ้ามองให้ลึกเข้าไปอีกจะเห็นความละเอียดของการกัดเซาะจากลำน้ำโขงจะมีลักษณะเป็นรูป ใหญ่เล็กตามโขดหินริมหน้าผา ซึ่งจะทำให้ผู้พบเห็นเกิดความมหัศจรรย์ที่ธรรมชาติได้รังสรรค์ออกมาเป็นของขวัญให้กับมนุษย์ "ตำนานปู่จกปู่" หลุมโบกที่เกิดขึ้นมากมาย ก่อเกิดเรื่องเล่า ปู่พาหลานมาจับปลาบริเวณถ้ำถ้อน (ตอนเป็นเครื่องมือดักปลาของคนอีสาน) บังเอิญไม่สามารถจับปลาได้จึงใช้มือล้วงปู่หินริมน้ำโขงจนเกิดโบกจำนวนมาก ซึ่งโบกในภาษาไทย แปลว่า หลุม นั้นจึงแปลว่า สามพันหลุม

การเดินทาง

1. รถยนต์ส่วนตัว

จากตัวเมืองอุบลราชธานี วิ่งตามทางหลวงหมายเลข 2050 ผ่านอำเภอตระการพืชผล ไปยังอำเภอโพธิ์ไทร ระยะทางประมาณ 97 กิโลเมตร และเดินทางต่อไปยังบ้านสองคอนเข้าไปในหมู่บ้านอีกประมาณ 3 กิโลเมตร

2. รถโดยสารประจำทาง

มีรถทัวร์ปรับอากาศของบริษัท เชิดชัยทัวร์จากกรุงเทพฯ - สองคอน ลงที่สองคอน หลังจากนั้นก็โทรแจ้งให้รถสอร์ทซ์มารับ (เสียค่าใช้จ่ายแล้วแต่ตกลง) หรือ อาจจะอาศัยโบกรถของชาวบ้านมาลงแถวนี้

2. หาดสลิ้ง

หาดสลิ้งเป็นที่ท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อแห่งหนึ่งของ อ.โพธิ์ไทร หาดสลิ้ง ตั้งอยู่ที่บ้านสองคอน ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ไทร ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 115 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 2050 (อุบลฯ - ตระการพืชผล - โพธิ์ไทร) จุดเด่นของหาดสลิ้งคือ เมื่อหน้าแล้วหรือว่าช่วงสงกรานต์นั้นจะมีการเล่นสงกรานต์ที่นี่ รวมถึงแม่น้ำโขงน้ำล้นจะมองเห็นหาดทรายขาว ทรายเม็ดเล็ก รวมถึงยังเป็นจุดชมวิวที่สามารถถ่ายภาพประเทศลาวได้ด้วยรถลากให้บริการสำหรับท่านที่อยากขึ้น-ลง หาดสบายๆหาดสลิ้งยังมีที่พักมากมาย และร้านอาหาร รวมถึงสามารถเดินทางไปต่อที่สามพันโบกได้อีกด้วยเพราะบ้านสองคอนนั้นเกือบจะเป็นระยะทางครึ่งหนึ่งของโพธิ์ไทรกับสามพันโบกนั่นเอง เนื่องจากสามพันโบกยังมีที่พักน้อย ดังนั้นจึงแนะนำหาที่พักที่นี่สำรองไว้นอกจากนี้ยังมีร้านอาหารให้บริการ และร้านขายของที่ระลึกอีกด้วยถ้าพูดถึงหาดใน อ.โพธิ์ไทรแล้ว หาดสลิ้ง บ้านปากกะหลาง ตำบลสองคอนเป็นหาดที่สวยงามที่สุดแถมยังสามารถเดินทางไปต่อได้อีกหลายทาง เช่น สามพันโบก เสาเฉลียง ผาชัน โขงเจียมรวมถึงเดินทางกลับเข้าเมืองด้วยเส้นทางนี้อีกด้วย ดังนั้นการเริ่มต้นเที่ยวอ.โพธิ์ไทรต้องมาถึงบ้านสองคอนก่อนนั่นเอง

การเดินทาง

หาดสลิ้ง ตั้งอยู่ที่บ้านสองคอน ตำบลสองคอน อำเภอโพธิ์ไทร ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 115 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 2050 (อุบลฯ - ตระการพืชผล - โพธิ์ไทร)

3. ภูสุมย

ชื่อของภูสุมยนั้นละม้ายคล้ายกับเกาะสวยแห่งหนึ่งที่โด่งดัง ของทะเลสุราษฎร์ธานี เพียงแต่สุมยแห่งนี้ คือภูเขาที่อยู่ในทางตอนเหนือของอุทยานแห่งชาติผาแต้ม บนยอดภูสุมยและรอบ ๆ นั้น มีสถานที่ท่องเที่ยวที่โดดเด่นทั้งจุดชมวิวและทุ่งดอกไม้ ด้วยความสูงถึง 1,400 เมตรจากระดับน้ำทะเล จึงเหมาะกับการนอนเต็นท์ทำลมหนาวได้ไม่แพ้ดอยสูงในภาคเหนือเลยทีเดียว

ที่ตั้ง บ้านสำโรง อำเภอโพธิ์ไทร บนทางหมายเลข 2112 (โพธิ์ไทร-โขงเจียม) ห่างจากตัวเมืองอุบลราชธานีประมาณ 130 กิโลเมตร ช่วงเวลาที่เหมาะสม ปลายฤดูฝนต้นฤดูหนาว ประมาณเดือนตุลาคม – ธันวาคม

การเดินทาง ตัวเมืองอุบลราชธานี เดินทางด้วยหมายเลข 2050 (อุบลฯ - เขมราฐ) ผ่านอำเภอตระการพืชผล จนถึงอำเภอโพธิ์ไทรแล้วใช้ทางหลวงหมายเลข 2112 เส้นทางสายยุทธศาสตร์โขงเจียม - เขมราฐ) ประมาณกิโลเมตรที่ 63 ถึงที่ทำการ อบต. สำโรง รวมระยะทางประมาณ 130 กิโลเมตร

ภูสุมย ขึ้นนี้แม้ว่าจะเขียนเหมือนกับเกาะสุมย ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี แต่อ่านออกเสียงว่า สะ-มุย ปัจจุบันอยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโพธิ์ไทร ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 106 ตารางกิโลเมตร ด้วยพื้นที่ที่กว้างใหญ่ของอุทยานแห่งชาติผาแต้มที่ครอบคลุม 3 อำเภอ คือ อำเภอโขงเจียม อำเภอศรีเมืองใหม่ และอำเภอโพธิ์ไทร ภูสุมย จึงเป็นภูเขาที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติผาแต้ม ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของที่ทำการอุทยานฯ โดยมีอาณาเขตติดต่อกัน ทิศเหนือติดกับตำบลสองคอน ทิศใต้ติดกับตำบลเหล่างาม ทิศตะวันตกติดกับตำบลสารภี และทิศตะวันออกติดกับแม่น้ำโขงเส้นพรมแดนระหว่างไทย – ลาว

สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปในเขตภูสุมย เป็นที่ราบสูงสลับกับภูเขาสูงชันในแถบริมแม่น้ำโขง พื้นที่โดยส่วนใหญ่จะเป็นลายหินกระจายอยู่ทั่วไป รวมถึงเสาหินที่เกิดจากการกัดเซาะของลมและฝนจนมีลักษณะที่พิเศษและรูปร่างที่แปลกตาอยู่มากมาย พื้นที่ป่าส่วนใหญ่เป็นป่าเต็งรัง ยกเว้นบริเวณใกล้ๆ กับลานหินจะเป็นป่าโปร่ง ต้นไม้ใหญ่ที่สำคัญในพื้นที่คือ เต็ง รัง ประดู่ เหียง กะบาก เป็นต้น นอกจากนี้ในช่วงปลายฤดูฝน ต้นฤดูหนาว ประมาณเดือนตุลาคม-ปลายพฤศจิกายน จะมีดอกไม้ป่ารวมถึงทุ่งดอกไม้บนลานหินออกดอกบานสะพรั่ง เช่น ดอกดุสิตา สร้อยสุวรรณา กระดุมเงิน เป็นต้น ประกอบกับความสูงของยอดภูสุมยที่สูงถึง 1,400 เมตรจากระดับน้ำทะเล จึงทำให้มีสภาพอากาศที่หนาวเย็นในฤดูหนาว เป็นที่ชื่นชอบของนักท่องเที่ยวประเภทนิยมการค้างแรมที่จะเดินทางมาเที่ยวชมกันตั้งแต่เดือนตุลาคมไปจนถึงสิ้นปี สถานที่ท่องเที่ยวเด่นๆ บนยอดภูสุมยนอกจากการกางเต็นท์พักแรมทำลมหนาวแล้ว ยังมีลานหินที่เต็มไปด้วยทุ่งดอกไม้ต้นเล็ก ๆ ที่สวยงามมาก รวมถึงจุดชมวิวที่สามารถชมพระอาทิตย์ขึ้นและตกได้ ในเขตท้องที่รับผิดชอบของ อบต. สำโรง ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจอีกเช่น เสาเฉลียงใหญ่ ถ้ำโง้งโบราณ ถ้ำมิด เสาหินตั้ง และการนั่งเรือชมทิวทัศน์ในแม่น้ำโขง

เส้นทางท่องเที่ยวภูสุมย

การท่องเที่ยวบนภูสุมยนั้น เป็นเส้นทางเดินป่าซึ่งต้องมีการค้างแรมด้วย นักท่องเที่ยวสามารถเลือกจุดพักแรมได้ 3 จุด คือ

เส้นทางที่ 1

เริ่มต้นจากเสาเฉลียง ถ้ำโลงโบราณ เสาหินตั้ง ถ้ำมิด พักแรมที่บริเวณลานหินสวย ชมธรรมชาติยามเช้าด้วยทางเรือ (เริ่มล่องเรือที่บ้านผาชันไปขึ้นที่บ้านดงนา อำเภอสว่างเมืองใหม่) แล้วกลับมาเริ่มต้นเดินขึ้นภูที่บ้านผาชัน

เส้นทางที่ 2

คล้ายกับเส้นทางที่ 1 แต่เปลี่ยนจุดพักแรมมาเป็นบริเวณเสาเฉลียง

เส้นทางที่ 3

เริ่มต้นจากภูสมุย ระยะทางเดินขึ้นภู 1.5 กิโลเมตร ชมภาพเขียนสีศึกษาธรรมชาติ ชมทุ่งดอกไม้ป่า ชมพระอาทิตย์ตกที่ผานางคอย พักแรมบนภูสมุย ชมพระอาทิตย์ขึ้นที่ผาหุบกำพร้าว ชมทุ่งดอกไม้แห่งที่สองและเดินทางกลับเส้นทางที่ 1 และ 2 นั้น ระยะทางค่อนข้างไกลจึงไม่เป็นที่นิยมนัก นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเลือกเส้นทางที่ 3 เพราะระยะทางใกล้ เมื่อเที่ยวบนภูสมุยแล้ว จึงค่อยเดินทางเที่ยวรอบ ๆ ภูสมุย ซึ่งจากที่ทำการ อบต. สำโรง มีจุดเริ่มต้นเท้าที่บ้านสะเอ็งทอง

สถานที่ท่องเที่ยวบนภูสมุย

ผานางคอย

อยู่ห่างจากจุดที่ขึ้นมาสักประมาณ 100 เมตร มีเส้นทางเดินเท้าตัดออกมาทางทิศตะวันตก ลักษณะเป็นลานหินโล่งที่อยู่ริมหน้าผา ผานางคอยเป็นจุดชมวิวกว้างสามารถมองเห็นทิวทัศน์ได้กว้างไกลในเขตอำเภอโพธิ์ไทร และวิวแม่น้ำโขง นอกจากนี้ยังเป็นจุดชมพระอาทิตย์ตกที่สวยงามอีกด้วย

วังกิ้งรี

อยู่ห่างจากผานางคอยประมาณ 300 เมตร บริเวณนี้มีลักษณะเป็นลานหินกว้างมาก ตรงกลางลานหินนี้มีลำธารไหลผ่านก่อนจะไหลลงสู่บริเวณแอ่งน้ำขนาดใหญ่ ในแอ่งน้ำนี้มีน้ำมากในช่วงฤดูฝนและน้ำน้อยในฤดูแล้ง วังกิ้งรีอยู่ไม่ไกลจากจุดพักแรมมากนัก ตรงข้ามกับแอ่งน้ำนี้ คือ กลุ่มเสาหินที่มองดูคล้ายกับเศียรพญานาค

ถ้ำแต้ม

อยู่ห่างจากวังกิ้งรีประมาณ 100 เมตร ถ้ำแต้มนั้นเป็นเพิงหินที่ปรากฏภาพเขียนสีของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ซึ่งมีการสันนิษฐานว่าน่าจะมีอายุร่วมสมัยเดียวกับภาพเขียนสีที่อุทยานแห่งชาติผาแต้ม แม้ว่าภาพเขียนสีนี้จะเลือนรางแต่ก็พอสังเกตเห็นได้

จุดพักแรม อยู่ห่างจากถ้ำแต้มเพียง 150 เมตร จุดนี้เป็นจุดกึ่งกลางของยอดภูสมุย ลักษณะเป็นลานหินโล่ง พื้นที่กว้างขวางและอยู่ไม่ไกลจากลำธาร นักท่องเที่ยวที่เริ่มต้นเดินขึ้นภูสมุยจะพักแรมกันที่นี่ เมื่อรับประทานอาหารกลางวันเสร็จแล้ว จะเตรียมเต็นท์และอาหารสำหรับมือเย็นกันที่นี่ด้วย หากยังไม่สามารถเดินไปชมทุ่งดอกไม้บนลานหิน ที่อยู่ห่างออกไปเพียง 100 เมตรได้ หรือจะเดินย้อนกลับไปรอชมพระอาทิตย์ตกที่ผานางคอยก็ได้

ทุ่งดอกไม้ป่า

อยู่ห่างจากจุดพักแรม 100 เมตร ลักษณะเป็นลานหินโล่ง ๆ สลับกับก้อนหินและเสาหินที่มีลักษณะแปลกตามากมาย เช่น หินรูปปลาฉลาม หินรูปหัวจระเข้ หินโยกเยกที่ม้วนซัดเข้าด้วยกันได้ เป็นต้น ส่วนดอกไม้ที่พบบนลานหินได้แก่ ดอกไม้ดินต่าง ๆ เช่น ดอกกระดุมเงิน ดุสิตา จอกวาวาย หล้าหมื่นดาว สร้อยสุวรรณา ทิพเกสร รวมถึงกล้วยไม้แดงอุบล ซึ่งเป็นกล้วยไม้เฉพาะถิ่นที่พบในจังหวัดอุบลราชธานี

จุดชมวิวกาฬาร

อยู่ถัดจากลานดอกไม้ไปทางทิศตะวันออกประมาณ 150 เมตร กาฬารเป็นลานหินที่ไม่กว้างนัก ด้านหน้าเป็นหน้าผาโล่งที่สามารถชมวิวกาฬารได้อย่างสวยงาม นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะตื่นแต่เช้า เพื่อเดินมาชมพระอาทิตย์ขึ้นที่หน้าผานี้ หากเป็นช่วงฤดูหนาวยังมีทะเลหมอกสวย ๆ ให้ชมด้วย

สะพานหินธรรมชาติ

อยู่บริเวณเดียวกับกาฬาร ลักษณะเป็นแผ่นหินบาง ๆ ยกตัวโค้งคล้ายสะพานยาวประมาณ 10 รอบ ๆ ยังเต็มไปด้วยต้นเฟิร์นขนาดต่าง ๆ จากกาฬารเดินเลียบขอบภูมาไม่ไกลนัก

จุดชมวิวกาฬาร

จากขอบภูบริเวณกาฬารเดินมาทางขวามือไม่ไกลนัก จะพบกับผานกเขา ลักษณะเป็นลานหินกว้างเช่นเดียวกับกาฬาร แต่กว้างกว่า เป็นจุดที่สามารถชมวิวกาฬารได้อย่างสวยงาม เช่นเดียวกันกับกาฬาร

4. เสาเฉลียง

เสาเฉลียง ตั้งอยู่ที่บ้านผาชัน ตำบลสำโรง อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี เป็นประติมากรรมหินธรรมชาติ ที่มีลักษณะคล้ายดอกเห็ด เกิดจากกระบวนการผุพังอยู่กับที่ และการกร่อนของหินทราย อายุประมาณ 100 ล้านปี ที่ชั้นหินที่มีความหนาแน่นแตกต่างกัน ส่วนที่เป็นชั้นหินที่อ่อนกว่า จะถูกกัดกร่อนมากกว่า จึงหลงเหลือเป็นส่วนคล้ายโคนเห็ด ในขณะที่ชั้นหินส่วนที่แข็งกว่า จะถูกกัดกร่อนน้อยกว่า จึงหลงเหลือเป็นส่วนคล้ายดอกเห็ด วางแปะอยู่ด้านบน เสาเฉลียงยักษ์เป็นเสาเฉลียงที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีความสูงประมาณ 20 เมตร กว้างประมาณ 10 เมตร

5. ผาสามหมื่นรู

สามหมื่นรู (30,000 รู) ตั้งอยู่ที่บ้านผาชัน ตำบลสำโรง อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี พื้นที่เป็นหินทรายสีเทา สีเทาอมม่วง จัดอยู่ในหมวดหินภูพาน อายุประมาณ 100 ล้านปี มีลักษณะเป็นรูพรุน ที่เกิดจากกระบวนการผุพังอยู่กับที่ (weathering) และการกร่อน (erosion) โดยกระแสลม ทำให้เกิดเป็นรูพรุนตามแนวชั้น และแนวชั้นเฉียง ระดับของชั้นหินซึ่งเป็นจุดที่ทนต่อการกร่อนดังกล่าวได้น้อยกว่าส่วนอื่น รวมทั้งเกิดจากเม็ดกรวดที่มีอยู่ทั่วไปในเนื้อหินหลุดออกไป และถูกกัดกร่อนเป็นรูมากมาย และรอยแตกรอยแยกของหิน เกิดจากการสร้างสรรค์ของธรรมชาติ เป็นความ

มหัศจรรย์เล็กๆ ริมฝั่งโขงที่หาชมไม่ได้ง่ายๆ เลย สามหมื่นรู มีลักษณะเป็นหน้าผายาวประมาณ 100 เมตร ลึกราว 70 เมตร ตลอดแนวหน้าผาถูกน้ำกัดเซาะ ถูกกรวด-หิน ทำปฏิกิริยาเป็นร่องเป็นรู มากมายมหาศาลทั้งที่อยู่เหนือน้ำและใต้น้ำ มองเห็นเป็นประติมากรรมรูน้ำต่าฝีมือธรรมชาติรูปร่าง แปลกตาพรุนไปทั่วทั้งแนวผา ยิ่งน้ำลดมากเท่าไร ก็ยิ่งเห็นร่อง-รูมากขึ้น เกินกว่า กว่า 30,000 รู ตามชื่อเรียกขานมากนัก สำหรับสามหมื่นรูนั้นมีความเหมือนกับสามพันโบกประการหนึ่งคือ เดิมจุดนี้ ไม่ได้เรียกว่าสามหมื่นรู แต่ชาวบ้านเรียกกันทั่วไปว่า“ผารู” หรือบางคนก็เรียกว่า “ผาวัวตก” เพราะ เคยมีวัว-ควาย มากินหญ้าแล้วพลัดตกหน้าผาที่นี้ตาย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการพัฒนาชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ผู้วิจัยได้ ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

อัญญา ราศี (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง – การพูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยว และความสนใจในการเรียนของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนตามหลักการจัดกิจกรรมเพื่อการสื่อสารของ คีธ จอห์นสัน และตามแบบคู่มือครู โดยนำความรู้เกี่ยวกับการจัดการด้านการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว ศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม มาสร้าง เนื้อหาโดยยึดจุดประสงค์ของหลักสูตร วิชาภาษาอังกฤษเสริมทักษะ 1 – 2 (อ 021 – 022) กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2537 โดยจัดเป็นสองกลุ่มได้ แก่ กลุ่มทดลองจำนวน 35 คน ที่ได้รับการสอนตามหลักการสื่อสารของ คีธ จอห์นสัน และ กลุ่มควบคุมมีความสามารถในการฟัง – พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และพบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประสิทธิ์ กัลปพฤกษ์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการพูด ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเชิงในพิทยาคาร จังหวัดอุบลราชธานี ผล การศึกษาพบว่า การใช้กิจกรรมคู่ในชั้นเรียนทำให้นักเรียนมีการพัฒนาพฤติกรรมการพูดภาษาอังกฤษ ในเรื่องความสนใจ ในการสื่อสาร ความพยายามที่จะสื่อสารโดยใช้ทั้งภาษาพูดและภาษาทาง อยู่ในระดับ ดีมาก และมีการพัฒนาระดับความสามารถทางทักษะการพูดภาษาอังกฤษในเรื่องความคล่องแคล่ว สามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ คุณภาพของข้อความที่นำมาสื่อสารและสำเนียงในการพูดอยู่ในระดับมาก

ธมนนัญ บุรุษภักดี (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยการพัฒนาความสามารถทางการสื่อสารด้านการพูดแก่นักศึกษาปีที่ 1 โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ปีการศึกษา 2/2545 สถาบันราชภัฏอุดรธานี จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง พบว่านักศึกษาที่ได้เรียนพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้บทบาทสมมติพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ดีขึ้น นักศึกษามีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียนและมี ทักษะที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้บทบาทสมมุติดังนั้น การใช้กิจกรรมใดก็ตามมาฝึกการ สื่อสารด้านการพูดสามารถพัฒนาความสามารถทางการสื่อสารและช่วยให้มีความมั่นใจในการพูด ภาษาอังกฤษยิ่งขึ้น

ณัฐกานต์ ต้นทิพย์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้ถึงเกณฑ์ร้อยละ 70 และเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัย พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 คือ ร้อยละ 86.25 ความพึงพอใจของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อชุด กิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับมากที่สุด

รัตนา วงศ์ยะรา (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกการอ่านและการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานพบว่า นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องการให้มีการพัฒนาชุดฝึกการอ่านและการพูดภาษาอังกฤษที่มีรูปแบบหลากหลาย โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี มีภาพประกอบ สี สวยงามและนักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านและการพูดเพื่อการสื่อสาร ผลการศึกษาชุดฝึกพบว่าชุดฝึกการอ่านและการพูดภาษาอังกฤษประกอบด้วย คำชี้แจง วัตถุประสงค์ แผนการจัดการเรียนรู้ ใบความรู้ ใบงานและแบบทดสอบ โดยจัดทำเป็น 6 เรื่องจำนวน 6 ชุดคือ ชุดที่1 เรื่อง Ratchaburi Attractions ชุดที่ 2 เรื่อง Khao Chongpran ชุดที่ 3 Wat Karon Nang Yai ชุดที่ 4 Khao Bin Cave ชุดที่ 5 Damern Saduak Floating Market ชุดที่ 6 Visiting Ratchaburi Attractions ชุดฝึกมีประสิทธิภาพ 76.10/80.10 ผลการทดลองใช้ชุดฝึก โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนด้วยตนเอง พบว่า นักเรียนสนใจสามารถอ่านเรื่อง ตอบคำถาม และพูดแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวได้ระหว่างฝึก ผลการประเมินชุดฝึก พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยหลังการใช้ชุดฝึกนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการพูดสูงกว่าก่อนใช้ชุดฝึก และนักเรียนเห็นด้วยอย่างมากต่อการเรียนโดยใช้ชุดฝึกการอ่านและการพูดภาษาอังกฤษดังนี้ คือ มีความคิดเห็นด้านบรรยากาศ นักเรียนมีความสนุกสนาน ด้านกิจกรรม นักเรียนอ่านและพูดได้อย่างมีจุดหมายมากขึ้น ด้านประโยชน์ นักเรียนนำความรู้จากชุดฝึกไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ควรมีการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนโดยใช้กระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่ม

ปวราร์ย เรื่องมณี (2549 ; บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาบทเรียน ภาษาอังกฤษที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมความสามารถทางการพูดและความรู้ในเนื้อหา ท้องถิ่น พบว่า บทเรียนที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่นมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด นักเรียนมี ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้นและมีความรู้ในเนื้อหาท้องถิ่นอยู่ในระดับที่สูงขึ้น

สุนันทา แก้วพันธ์ช่วง (2550: 4) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการพูด ภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร พบว่าหลังจาก นักเรียนได้รับการ สอน โดยใช้กิจกรรมทางภาษาเพื่อการสื่อสาร นักเรียนมีความสามารถด้านการพูด ภาษาอังกฤษ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

แสงเดือน อ่องสว่าง (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างชุดกิจกรรมเสริมทักษะ การสื่อสารภาษาอังกฤษเรื่อง Our Town โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองเหนือ (แสงศรีวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาแพร่ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเรื่อง Our Town โดยใช้ทฤษฎี การเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพโดยเฉลี่ย 85.06/84.38 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80/80 และนักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อชุดกิจกรรมเสริมทักษะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษเรื่อง Our Town โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 อยู่ในระดับดีมาก

จมานนธ์ บุตรชาดา (2560 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้ชุดกิจกรรมพัฒนา ทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ด้วยข้อมูลท้องถิ่นอ่างทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่4 พบว่า ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์เรื่องข้อมูลและสารสนเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพ และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.16/80.89 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูง กว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี และความพึงพอใจ ของนักเรียนต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ เรื่องข้อมูลและสารสนเทศของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก

ภัทรกร บุญศรี (2562 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการพูด ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันโดยใช้บทฝึกการสนทนาภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาที่ลงทะเบียน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม พบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมในกิจกรรมการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยภาพรวมมี ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนการทดลอง ที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.75 และหลัง การ ทดลอง มีค่าเฉลี่ย 4.98 โดยพบว่า นักศึกษาที่มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารอยู่ใน ระดับดีร้อยละ 3.33 หลังการทดลองพบว่านักศึกษาสามารถพูดภาษาอังกฤษได้ดีมาก ร้อยละ 100.0 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษา ก่อนและหลัง การทดลองพบว่า หลังการทดลองนักศึกษาสามารถพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ดีขึ้น โดยมี

ความสามารถในการพูดเพื่อการ สื่อสารหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

งานวิจัยต่างประเทศ

เออร์ (Ur, 1998) กล่าวว่าสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนภาษาที่สองไม่ประสบความสำเร็จในการพูด ภาษาที่สอง นั้นมีหลายประการ เช่น มีการกังวลว่าจะพูดผิด กลัวเสียหน้า ไม่รู้ว่าจะพูดอย่างไรหรือ อะไร และมักจะใช้ภาษาแม่ (Mother Language) แทนที่จะใช้ภาษาเป้าหมาย (Target Language) ในขณะฝึกพูดในชั้นเรียน และจากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ พบว่า นักเรียนมีปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไช่มุก ภาควิม (2554: 31-33) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการพูดหน้าชั้นเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะทางการพูดสำหรับ นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประชาบำรุงมีความสามารถในการพูดดีขึ้นร้อยละ 87.91

โรบินสัน (Robinson, 1997: 199-197) ได้ศึกษาความแตกต่างระหว่างครูที่สอน โดยใช้การ สอนแบบ Communicative Approach และการสอนแบบ Non Communicative Approach ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนโปรแกรมภาษาต่างประเทศ โดยทำการสำรวจจากการสอบถาม จากทางโทรศัพท์จากครูผู้สอนจำนวน 300 คนที่สอนในระดับมัธยม ผลการสอบถามครู ที่ใช้การสอน แบบ Communicative Approach สนใจเรื่องการสื่อสารการเรียนรู้, กิจกรรมและการ จัดกลุ่ม นักเรียน มากกว่าที่ครูที่สอนแบบ Non Communicative Approach

หวาง เชน จุน (Wang Cheng-Jun, 2006 :56-80) ได้ศึกษาผลการออกแบบ กิจกรรมเพื่อการ สื่อสารในวิชาภาษาอังกฤษ โดยทาการศึกษาปัญหา พบว่ามี 2 สาเหตุหลักคือ การใช้ภาษาของนักศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์และเกิดความล้มเหลวในการสื่อสารขั้นพื้นฐานโดย เปรียบเทียบผลการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาชาวจีน ระดับชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยของกิง นอร์มอล จ านวน 2 กลุ่มๆ ละ 38 และ 36 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนกิจกรรมเพื่อการสื่อสาร และกลุ่มควบคุม สอนแบบเดิม ผลการทดสอบพบว่านักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีพัฒนาการแตกต่างกัน กลุ่มที่สอนโดยใช้ กิจกรรมเพื่อการสื่อสารทำให้นักศึกษามีพัฒนาการด้านการสื่อสารสูงขึ้นอย่างมีนัย ทางสถิติ

สรุป

ในการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ซึ่งได้แก่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย หลักการจุดหมายกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ความสำคัญทำไมต้องเรียนภาษาต่างประเทศ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ คุณภาพ ผู้เรียน ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง อภิธานศัพท์ โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คำอธิบายรายวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ แหล่งการเรียนรู้ ทั้งนี้ ได้กล่าวถึงแนวนโยบายในการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในวงชั้นที่ 3 คือระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ให้มีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร และเป็นการบูรณาการความรู้วิชาภาษาอังกฤษกับเรื่องราวในท้องถิ่น ให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกิดความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน สามารถพูดแนะนำชักชวนเป็นบทสนทนาสั้น ๆ เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทรได้ และเพื่อตอบสนองตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การพัฒนาชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ตามความเหมาะสมกับระดับชั้น ทั้งนี้ การพัฒนาชุดฝึกได้ยึดทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วยความหมาย ลักษณะ กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แนวการสอนเพื่อการสื่อสารและบทบาทครูในการสอนภาษาอังกฤษ ทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องแนวคิด ขั้นตอนการสอนพูด กิจกรรม การพูดเพื่อการสื่อสาร การจัดกิจกรรมการพูดตามแนวทฤษฎีเพื่อการสื่อสาร โดยใช้เนื้อหาสาระเกี่ยวกับเรื่องราวที่ใกล้ตัว ในท้องถิ่นของตน คือแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร และเน้นให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติบทสนทนาบทเรียนหลังการเรียนด้วยชุดฝึก

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกการอ่านภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร เป็นการศึกษาค้นคว้าและพัฒนา (Research and Development) โดยมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. แบบแผนการทดลอง
5. ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 180 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
 - 1.1 ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร จำนวน 5 ชุด ได้แก่
 - 1.1.1 เรื่องที่ 1 Going to Had Salueng
 - 1.1.2 เรื่องที่ 2 Let's go to Sam Phan Bok "The Grand canyon of Thailand"
 - 1.1.3 เรื่องที่ 3 Let's see the giant rock pillars "Sao Chaliang"
 - 1.1.4 เรื่องที่ 4 Visiting Pha Sam Meun Ru
 - 1.1.5 เรื่องที่ 5 Camping at Phu Samui

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาการใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร รายวิชา อ23102 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 มีทั้งหมด 5 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 ชั่วโมง ได้แก่

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง Going to Had Salueng

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง Let's go to Sam Phan Bok "The Grand canyon of Thailand"

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Let's see the giant rock pillars "Sao Chaliang"

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง Visiting Pha Sam Meun Ru

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง Camping at Phu Samui

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนได้แก่

แบบทดสอบการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร

2.2 แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ของชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษ เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีของ ลิเคิร์ท จำนวน 15 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดฝึกการพูดอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารและมาตรฐานการเรียนรู้ คุณภาพผู้เรียน วิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง การวัดและประเมินผล

1.2 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง วิธีสร้างชุดฝึก เนื้อหาสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) คำอธิบายรายวิชา หนังสือแบบเรียนต่าง ๆ และคู่มือการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างชุดฝึก เรื่อง ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร

1.3 กำหนดขอบเขตและเนื้อหาสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อสร้างชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ผู้วิจัย ได้จัดทำ เนื้อหาในสาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร และ สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง Phosai Attractions

1.4 ดำเนินการสร้างชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ฉบับร่าง จำนวน 5 ชุด
ได้แก่

- 1.4.1 ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเรื่องที่ 1 เรื่อง Going to Had Salueng
- 1.4.2 ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเรื่องที่ 2 เรื่อง Let's go to Sam Phan Bok "The Grand canyon of Thailand"
- 1.4.3 ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเรื่องที่ 3 เรื่อง Let's see the giant rock pillars "Sao Chaliang"
- 1.4.4 ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเรื่องที่ 4 เรื่อง Visiting Pha Sam Meun Ru
- 1.4.5 ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเรื่องที่ 5 เรื่อง Camping at Phu Samui ซึ่งแต่ละชุดฝึกประกอบด้วย คำนำ คำชี้แจงการใช้ชุดฝึก จุดประสงค์การเรียนรู้ ใ้ความรู้ ใ้กิจกรรม แบบทดสอบการพูด และเอกสารอ้างอิง
- 1.5 นำชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษฉบับร่างที่สร้างขึ้นเสนอต่อ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แลวนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อหาตัดสินความสอดคล้อง (IOC)
- 1.6 นำชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปหาประสิทธิภาพ
- 1.7 นำชุดฝึกที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 ซึ่งการทดสอบหาประสิทธิภาพโดยทำการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร อำเภอโพธิ์ไทร โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้
- 1.7.1 แบบรายบุคคล (Individual Tryout) นำชุดฝึกไปใช้กับผู้เรียนซึ่งมีระดับความรู้แตกต่างกัน คือ เก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน และอ่อน 1 คน รวม 3 คน เพื่อดูความเหมาะสมของเนื้อหา ความยากง่ายของภาษา นำไปหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 ให้ได้ตามเกณฑ์ 60/60 และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
- 1.7.2 แบบกลุ่มย่อย (Small Group Tryout) นำชุดฝึกที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีความรู้แตกต่างกัน คือ อ่อน 3 คน ปานกลาง 3 คน และเก่ง 3 คน รวม 9 คน นำผลที่ได้จากการคำนวณไปหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 ให้ได้ตามเกณฑ์ 70/70 แลวนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
- 1.7.3 แบบกลุ่มภาคสนาม (Field Tryout) นำชุดฝึกที่ปรับปรุงแก้ไขจากขั้นทดลองแบบกลุ่มย่อยแล้วไปทดลองใช้ เหมือนจริงกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร อำเภอโพธิ์ไทร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ซึ่งเป็นนักเรียนทั้งห้อง จำนวน 35 คน นำผลที่ได้จากการคำนวณไปหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 ให้ได้ตามเกณฑ์ 75/75 แลวนำผลที่ได้จากการหาประสิทธิภาพมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ที่สุดก่อนนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย
- 1.7.4 นำชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้ว ไปจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร อำเภอโพธิ์ไทร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำนวน 30 คน

2. การสร้างและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาการใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร รายวิชา อ23102 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษารายละเอียดของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้เข้าใจหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง สาระสำคัญและมาตรฐานการเรียนรู้ แนวทางการดำเนินการ การวัดและประเมินผล

2.2 ศึกษาค้นคว้า วิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สาระสำคัญ คำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ หนังสือแบบเรียนและคู่มือการจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ

2.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

2.3.1 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

2.3.2 สาระสำคัญ

2.3.3 จุดประสงค์การเรียนรู้

2.3.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

2.3.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.3.6 ชิ้นงาน/ภาระงาน

2.3.7 สาระการเรียนรู้

2.3.8 ขั้นตอนกิจกรรม

2.3.9 สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

2.3.10 การวัดและประเมินผล

2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 74)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	เหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการประเมินพบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 4.74 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมมากที่สุด

2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองพร้อมกับชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 34 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ใช้เวลา 10 ชั่วโมง

3. การสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ดังนี้

แบบทดสอบการพูดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- เป็นแบบทดสอบการพูด 20 คะแนน ให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนการพูด

ระดับ คะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก/ ความสำคัญ	คะแนน รวม
	4	3	2	1		
ความถูกต้อง	ออกเสียงคำศัพท์และประโยคได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียงออกเสียงเน้นหนักในคำ/ประโยคอย่างสมบูรณ์	ออกเสียงคำศัพท์และประโยคได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียงมีเสียงเน้นหนักในคำ/ประโยคเป็นส่วนใหญ่	ออกเสียงคำศัพท์และประโยคได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ขาดการออกเสียงเน้นหนัก	ออกเสียงคำ/ประโยคผิดหลักการออกเสียงทำให้สื่อสารไม่ได้	2	8

เกณฑ์การให้คะแนนการพูด (ต่อ)

ระดับ คะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก/ ความสำคัญ	คะแนน รวม
	4	3	2	1		
ความ คล่องแคล่ว	พูด ต่อเนื่อง ไม่ติดขัด พูดชัดเจน ทำให้ สื่อสารได้	พูดตะกุก ตะกักบ้าง แต่ ยังพอ สื่อสารได้	พูดเป็นคำ ๆ หยุดเป็น ช่วงๆ เพื่อทำให้ สื่อสารได้ ไม่ ชัดเจน	พูดได้บางคำ ทำให้สื่อ ความหมาย ไม่ได้	2	8
การแสดง ท่าทาง/ น้ำเสียง ประกอบ การพูด	แสดง ท่าทาง และพูด ด้วย น้ำเสียง เหมาะสม กับบท บรรยาย	พูดด้วย น้ำเสียง เหมาะสม กับ บท บรรยาย แต่ไม่มี ท่าทาง ประกอบ	พูดเหมือน อ่าน ไม่เป็น ธรรมชาติ ขาดความ น่าสนใจ	พูดได้น้อย มาก	1	4
รวม					5	20

ระดับคะแนน	คำอธิบาย
17-20	ระดับดีมาก
13-16	ระดับดี
10-12	ระดับพอใช้
1-9	ระดับควรปรับปรุง

หมายเหตุ: เกณฑ์ผ่านการประเมินตั้งแต่ระดับพอใช้ ขึ้นไป

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามลำดับ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล เทคนิคการสร้างแบบทดสอบเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบการอ่าน และการเขียนข้อสอบภาษาอังกฤษ

3.2 วิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหา เพื่อนำไปสร้างแบบทดสอบจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โดยให้ความยากง่ายอยู่ในระดับเดียวกับเนื้อหาที่ใช้ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ จากนั้นผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับใช้ในการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และทดสอบหลังเรียน (Post-test) ซึ่งข้อสอบเป็นแบบทดสอบการพูดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร เป็นข้อสอบชุดเดียวกัน คือ มีการวัดในจุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาเดิม

3.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน คือแบบทดสอบการพูดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน คือแบบทดสอบการพูดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ที่ผู้วิจัยปรับปรุงแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับตัวชี้วัด (IOC) ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินดังนี้ (สมนึก ภัทธิยธนี. 2546 : 218-220)

เมื่อแน่ใจว่าสอดคล้อง	ให้คะแนน +1
เมื่อไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง	ให้คะแนน 0
เมื่อแน่ใจว่าไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน -1

3.5 วิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ระหว่างแบบทดสอบกับตัวชี้วัดโดยใช้สูตร IOC (สมนึก ภัทธิยธนี. 2544 : 220) ผลจากการประเมิน พบว่า แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เข้าเกณฑ์การประเมินทุกข้อ โดยมีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.80-1.00

3.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่สร้างขึ้น

ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ที่ไม่ไขว่คว้าตัวอย่าง แล้วนำคะแนน ที่นักเรียนแต่ละคนสอบมาวิเคราะห์ หาความยากง่าย (P) ซึ่งเกณฑ์ความยากง่ายของแบบทดสอบอยู่ที่ระหว่าง 0.30 - 0.86 และค่าอำนาจจำแนก (B) โดยค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ที่กำหนดคือมีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป นำแบบทดสอบที่ไม่ถึงเกณฑ์มาปรับปรุงแก้ไขจนได้ข้อสอบที่มีประสิทธิภาพ

3.7 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร อำเภอโพธิ์ไทร ที่ไม่ไขว่คว้าตัวอย่าง จำนวน 34 คน แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ ซึ่งใช้สูตรของเพียร์สัน ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.834

3.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่หาความเชื่อมั่นแล้วนำไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร อำเภอโพธิ์ไทร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4. การสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ศึกษาความหมาย องค์ประกอบ และการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

4.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และการแปลความหมายคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 57)

4.2.1 เกณฑ์การให้คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

พึงพอใจมากที่สุด	เท่ากับ 5 คะแนน
พึงพอใจมาก	เท่ากับ 4 คะแนน
พึงพอใจปานกลาง	เท่ากับ 3 คะแนน
พึงพอใจน้อย	เท่ากับ 2 คะแนน
พึงพอใจน้อยที่สุด	เท่ากับ 1 คะแนน

4.2.2 การแปลความหมายคะแนน การแปลความหมายคะแนนจากค่าเฉลี่ยการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง พึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจดังกล่าวเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความ

ถูกต้องตามเนื้อหาและโครงสร้าง และนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร อำเภอโพธิ์ไทร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และผ่านการทดลองใช้ในภาคสนามมาแล้ว

4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจดังกล่าว ซึ่งทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในข้อ 4.4 จำนวน 15 ข้อ ไปหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ดังนี้

4.5.1 หาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้วิธีการของการแจกแจงที (t-distribution) การหาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามที่เป็นแบบสอบถามมาตรฐานจัดอันดับ โดยจะแบ่งกลุ่มที่ได้น้ำหนักคะแนนสูงออกมาเป็น 25 % เป็นกลุ่มสูง และกลุ่มที่ได้น้ำหนักคะแนนต่ำออกมา 25 % เป็นกลุ่มต่ำ แล้วคำนวณหาค่าคะแนนเฉลี่ยและคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละกลุ่ม และแทนค่าในสูตรหาค่า t (Edwards. 1957 : 152-154 อ้างอิงใน ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 215-216) คัดเลือกข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ปรากฏว่าได้ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.16 ถึง 7.72

4.5.2 หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach) ซึ่งเป็นสูตรที่ดัดแปลงมาจากสูตรของ KR-20 เมื่อปี ค.ศ. 1951 ทั้งนี้เพราะจะได้ใช้หาค่าความเชื่อมั่นกับเครื่องมือที่ไม่ได้ตรวจให้คะแนน 1 กับ 0 ได้ เพราะสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา นี้เครื่องมือไม่จำเป็นจะต้องตรวจให้คะแนนเป็น 1 กับ 0 เสมอไป จะตรวจให้คะแนนลักษณะใดก็ได้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 200-201) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

4.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการทดลองจริงต่อไป

แบบแผนการทดลอง

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษากึ่งทดลอง (Quasi Experiment Research) โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test-Post-test Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 55) โดยมีแบบแผนการทดลองดังตาราง 2

ตาราง 2 แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test-Post-test Design

กลุ่มทดลอง	สอบก่อน (Pre-test)	การใช้นวัตกรรม (Treatment)	สอบหลัง (Post-test)
	T_1	X	T_2

X แทน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับ

แหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร

T₁ แทน การทดสอบก่อนเรียน

T₂ แทน การทดสอบหลังเรียน

ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา

การศึกษครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร อำเภอโพธิ์ไทร ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร มีทั้งหมดจำนวน 5 ชุด ใช้เวลาสอน 10 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบการพูดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร คะแนน 20 คะแนน

ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ในวันที่ 28-29 ธันวาคม 2564

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร 4 ในระหว่างวันที่ 4 มกราคม 2565 – 5 กุมภาพันธ์ 2565 โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้

3. เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร เสร็จสิ้นแล้ว ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post-test) ในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2565 โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดสอบเมื่อนักเรียนทำชุดฝึกครบทั้ง 5 ชุด โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน แต่สลับตัวเลือกและสลับข้อกัน และวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร รวบรวมคะแนนที่ได้ทั้งหมดไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

รายละเอียดของระยะเวลาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ปรากฏดังในตารางปฏิทินการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ปฏิทินการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

วันที่	เรื่อง	เวลา (ชม.)	วิธีการเรียนรู้	ผู้ดำเนิน กิจกรรม
28-29 ธ.ค. 2564	- แนะนำชุดฝึกการพูด ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่ง ท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร - ทดสอบก่อนเรียน	2	- ครูแนะนำชุดฝึกการพูด ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่ง ท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร - ทดสอบก่อนการใช้ชุดฝึก	ผู้วิจัย
4-5 ม.ค. 2565	Going to Had Salueng	2	- ทำแบบทดสอบก่อนเรียน - สอนคำศัพท์ - อ่านและฟังเรื่อง Had Salueng - อ่านและฟัง dialogue - ฝึกพูดเลียนแบบ - ทำชุดฝึก - ทำแบบทดสอบหลังเรียน	ผู้วิจัย
11-12 ม.ค. 2565	Let's go to Sam Phan Bok "The Grand canyon of Thailand"	2	- ทำแบบทดสอบก่อนเรียน - สอนคำศัพท์ - อ่านและฟังเรื่อง Sam Phan Bok - อ่านและฟัง dialogue - ฝึกพูดเลียนแบบ - ทำชุดฝึก - ทำแบบทดสอบหลังเรียน	ผู้วิจัย

ปฏิทินการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล (ต่อ)

วันที่	เรื่อง	เวลา (ชม.)	วิธีการเรียนรู้	ผู้ดำเนิน กิจกรรม
18-19 ม.ค. 2565	Let's see the giant rock pillars "Sao Chaliang"	2	- ทำแบบทดสอบก่อนเรียน - สอนคำศัพท์และไวยากรณ์ How about + Ving.....? I'd rather..... - อ่านและฟังเรื่อง Sao Chaliang - ทำชุดฝึก - ทำแบบทดสอบหลังเรียน	ผู้วิจัย
25-26 ม.ค. 2565	Visiting Pha Sam Meun Ru	2	- ทำแบบทดสอบก่อนเรียน - สอนคำศัพท์ - อ่านและฟังเรื่อง Pha Sam Meun Ru - ทำชุดฝึก - ทำแบบทดสอบหลังเรียน	ผู้วิจัย
1-2 ก.พ. 2565	Camping at Phu Samui	2	- ทำแบบทดสอบก่อนเรียน - สอนคำศัพท์และไวยากรณ์ - อ่านและฟังเรื่อง Phu Samui - ทำชุดฝึก - ทำแบบทดสอบหลังเรียน	ผู้วิจัย
4 ก.พ. 2565	ทดสอบหลังเรียน	1	ทดสอบหลังการใช้ชุดฝึก	ผู้วิจัย
5 ก.พ. 2565	- ประเมินทักษะการพูด - ประเมินผลความพึงพอใจ ของนักเรียน	1	- ประเมินทักษะการพูด - ประเมินผลความพึงพอใจ ของนักเรียน	ผู้วิจัย
รวม		14		

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดย

1.1 หาค่าความเที่ยงตรงของข้อสอบ โดยการหาค่าเฉลี่ยเพื่อดูค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence)

1.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยวิธีของ แบรินแนน (Brannan)

1.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยวิธีของโลเวท (Lovett)

2. หาประสิทธิภาพของชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ตามเกณฑ์ 75/75 โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละ

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร โดยใช้สถิติ t-test (Dependent Sample)

4. หาค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร โดยใช้วิธีของ กูดแมนและชไนเดอร์ (Goodman, Fletcher and Schneider. 1980: 30-34, อ้างถึงใน เฟซิณกิจระการ. 2545 : 1-3)

5. หาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจ ดังนี้

5.1 หาค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีการทดสอบค่า t

5.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจทั้งฉบับโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบาช (Cronbach)

6. หาระดับความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร โดยใช้เกณฑ์แปลความหมาย ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้วิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ มีดังนี้

1.1 หาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) (สมนึก ภัทธิยธนี. 2546 : 218-220)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีของ เบรนแนน (B-Index หรือ Brennan Index) จากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 90)

$$B = \frac{\mu}{n_1} - \frac{L}{n_2}$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนก

μ แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก

L แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก

n_1 แทน จำนวนผู้รอบรู้หรือผู้ที่สอบผ่านเกณฑ์

n_2 แทน จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือผู้ที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์

1.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการโดยสูตรสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน จากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)

$$r_{tt} = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2] [N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงเกณฑ์

N แทน จำนวนข้อสอบทั้งหมด

X แทน คะแนนของนักเรียนแต่ละคน

Y แทน คะแนนเกณฑ์ หรือจุดตัดของแบบทดสอบ

1.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach) จากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99-93)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α คือ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 n คือ จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
 S_i^2 คือ คะแนนความแปรปรวนรายข้อ
 S_t^2 คือ คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือวัดนั้นทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 104) ดังนี้

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
 N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด 2545: 105) ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด 2545 : 106) ดังนี้

$$s = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนดิบแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	Σ	แทน	ผลรวมของคะแนน

3. การหาประสิทธิภาพของชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร โดยการหาค่า โดยใช้สูตร E_1/E_2 ดังนี้ (เผชญิ กิจระการ 2544 : 49) ดังนี้

$$\text{สูตรที่ 1} \quad E_1 = \frac{\frac{\Sigma X}{N}}{A} \times 100 \text{ หรือ}$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	ΣX	แทน	คะแนนของแบบฝึกทุกชุดรวมกัน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกทุกชุดรวมกัน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$\text{สูตรที่ 2} \quad E_2 = \frac{\frac{\Sigma X}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	ΣX	แทน	คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

4. การหาค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index: E.I) ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร โดยใช้วิธีของกูดแมน เฟลทเชอร์ และชไนเดอร์ (Goodman Fletcher and Schneider. 1980 : 30 – 34, อ้างถึงใน เผชญิ กิจระการ. 2545 : 1-3) ดังนี้

$$\text{ค่าดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{ผลรวมคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

5. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการทดสอบ t-test (Dependent Samples) มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 87-88)

$$t = \frac{\frac{\sum D}{N}}{\sqrt{\frac{\sum D^2 - (\sum D)^2}{N(N-1)}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤต เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
D แทน ความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่
N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

- 1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายของข้อมูล และความสะดวกในการนำเสนอข้อมูล ผู้รายงานได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มเป้าหมาย
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X$	แทน	ผลรวม
E.I.	แทน	ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index)
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
Df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)
$\sum D$	แทน	ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังเรียน
$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังเรียนแต่ละตัวยกกำลังสอง
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบแบบที (t – test) ที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับและแปลความหมายตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ตามเกณฑ์ 75/75

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ตามเกณฑ์ 75/75 ปรากฏผล ดังตาราง 4

ตาราง 4 คะแนนจากการทดสอบการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอ
 โปธิ์ไทรจากแบบทดสอบการพูดภาษาอังกฤษท้ายชุดฝึกทั้ง 5 ชุด (E_1) และ
 คะแนนจากการประเมินจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้านการพูด
 ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโปธิ์ไทรหลังเรียน (E_2)

นักเรียน	คะแนนแบบทดสอบท้ายชุดฝึก (คะแนน)					คะแนนรวม (100)	คะแนนทดสอบ หลังเรียน (20)
	ชุดที่ 1 (20)	ชุดที่ 2 (20)	ชุดที่ 3 (20)	ชุดที่ 4 (20)	ชุดที่ 5 (20)		
1	15	14	16	17	16	78	15
2	16	16	15	14	15	76	15
3	14	15	16	17	17	79	16
4	17	14	16	15	16	78	17
5	14	16	15	14	15	74	15
6	15	15	14	16	16	76	16
7	14	15	16	14	14	73	15
8	16	14	15	16	16	77	17
9	15	15	14	14	15	73	16
10	16	15	14	14	16	75	17
11	15	15	17	16	16	79	15
12	14	14	15	14	17	74	15
13	15	14	16	15	16	76	18
14	17	13	16	15	14	75	15
15	15	12	14	16	13	70	16
16	16	16	15	17	16	80	16
17	14	15	16	14	15	74	18
18	15	14	16	15	14	74	16
19	16	14	15	14	17	76	17

ตาราง 4 (ต่อ)

นักเรียน	คะแนนแบบทดสอบท้ายชุดฝึก (คะแนน)					คะแนนรวม (100)	คะแนนทดสอบ หลังเรียน (20)
	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่		
	1 (20)	2 (20)	3 (20)	4 (20)	5 (20)		
20	14	15	15	15	14	73	18
21	14	15	16	17	15	77	18
22	14	15	17	12	14	72	17
23	16	16	15	15	16	78	15
24	15	13	17	14	15	74	18
25	16	14	16	14	16	76	16
26	15	16	16	15	17	79	16
27	14	15	15	16	17	77	18
28	17	16	16	15	16	80	16
29	16	14	16	15	17	78	18
30	15	15	15	14	16	75	15
รวม	455	440	465	449	467	2276	490
$\bar{X}$	15.2	14.7	15.5	15.0	15.6	75.9	16.3
S.D.	0.99	0.99	0.86	1.19	1.10	2.49	1.15
ร้อยละ	75.8	73.3	77.5	74.8	77.8	75.9	81.7

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดอำเภอโพธิ์ไทร จากการทำแบบทดสอบการพูดท้ายชุดฝึกทั้ง 5 ชุด ได้คะแนนเฉลี่ย 75.9 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 75.9 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.9 ดังนั้น E_1 ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร มีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.9 และผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้คะแนนเฉลี่ย 16.3 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.7 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.7 ดังนั้น E_2 ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.7

จึงสรุปได้ว่าประสิทธิภาพของชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร มีประสิทธิภาพ 75.9/81.7 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร

ผู้วิจัยได้นำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร มาหาค่าเฉลี่ยและเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ t-test (Dependent Samples) ในกรณีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน ปรากฏดังตาราง 5 และ 6

ตาราง 5 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้านการพูด
ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร โดยใช้ชุดผลการพูด
ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน (20)	คะแนนหลังเรียน (20)	D	D2
1	9	15	7	49
2	7	15	8	64
3	8	16	6	36
4	10	17	7	49
5	12	15	3	9
6	13	16	3	9
7	12	15	3	9
8	10	17	7	49
9	13	16	3	9
10	12	17	5	25
11	14	15	1	1
12	12	15	3	9
13	14	18	4	16
14	10	15	5	25
15	9	16	7	49
16	8	16	8	64
17	13	18	5	25
18	13	16	3	9
19	11	17	6	36
20	12	18	6	36
21	16	18	2	4
22	14	17	3	9

ตาราง 5 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน (20)	คะแนนหลังเรียน (20)	D	D2
23	12	15	3	9
24	12	18	6	36
25	14	16	2	4
26	10	16	6	36
27	15	18	3	9
28	14	16	2	4
29	13	18	5	25
30	12	15	3	9
Σx	354	490	135	723
$\bar{X}$	11.80	16.30	4.50	24.10
S.D.	2.20	1.15	-	-

จากตาราง 5 พบว่า ผลการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ที่เรียนด้วยชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ก่อนเรียน มีคะแนนรวมเท่ากับ 354 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 11.80 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.20 และคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนมีคะแนนรวม เท่ากับ 490 คะแนน คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 16.30 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.15

ตาราง 6 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร โดยใช้สถิติ t-test (Dependent Samples) ในกรณีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน

ผลสัมฤทธิ์	N	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ΣD	ΣD^2
ก่อนเรียน	30	20	11.80	2.20	135	723
หลังเรียน	30	20	16.30	1.15		

จากตารางที่ 6 ได้นำมาทดสอบเพื่อหาค่าทางสถิติดังต่อไปนี้

สมมติฐาน $H_0 : \mu_1 = \mu_2$

$H_1 : \mu_1 \neq \mu_2$

จากสูตร t-test แบบ Dependent (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2540 : 166)

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N \Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{n-1}}}$$

$$t = \frac{135}{\sqrt{\frac{30(723) - (135)^2}{30-1}}}$$

$$t = \frac{135}{\sqrt{\frac{(21690) - (18225)}{29}}}$$

$$t = \frac{135}{\sqrt{\frac{3465}{29}}}$$

$$t = \frac{135}{2.03}$$

$$t = 66.50$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากคะแนนที่คำนวณได้ เนื่องจากค่า t ที่คำนวณได้ตกอยู่ในเขตปฏิเสธสมมติฐาน H_0 จึงยอมรับสมมติฐาน H_1 กล่าวคือ คะแนนการพูดหลังใช้ชุดฝึกกับคะแนนการพูดก่อนใช้ชุดฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนการพูดหลังใช้ชุดฝึกสูงกว่าคะแนนการพูดก่อนใช้ชุดฝึก

จากตารางที่ 6 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการทดลองใช้สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนทดลองใช้ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาข้อที่ 2

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร โดยใช้วิธีการของกูดแมน เฟลทเชอร์ และชไนเดอร์ (Goodman Fletcher and Schneider. 1980 : 30 – 34, อ้างถึงใน เพลชญ์ กิจระการ. 2545 : 1-3) ปรากฏผลดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ค่าดัชนีประสิทธิผล} &= \frac{\text{ผลรวมคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}} \\ &= \frac{490 - 354}{(30 \times 20) - 354} \\ &= \frac{490 - 354}{600 - 354} \end{aligned}$$

$$= \frac{136}{246}$$

$$= 0.553$$

ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร มีค่าประสิทธิผลเท่ากับ 0.553 แสดงว่านักเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.553 หรือคิดเป็นร้อยละ 55.30

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร

เมื่อนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร จำนวน 15 ข้อ ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษ เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ชุดฝึกมีรูปแบบที่น่าสนใจช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจอยากเรียนรู้	4.03	0.41	มาก	7
2. การเรียนด้วยชุดฝึกช่วยทำให้นักเรียนมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน	4.00	0.83	มาก	9
3. การเรียนด้วยชุดฝึกช่วยทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้จากการปฏิบัติกิจกรรม	4.16	0.59	มาก	4
4. การเรียนด้วยชุดฝึกเปิดโอกาสให้นักเรียนศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน	3.60	0.67	มาก	15
5. ชุดฝึกช่วยทำให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน	3.63	0.71	มาก	14
6. ชุดฝึกทำให้นักเรียนใช้กระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่ม	3.70	0.70	มาก	12
7. ขนาดของรูปเล่มมีความเหมาะสม	3.64	0.81	มาก	13
8. ชุดฝึกทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง	4.02	0.66	มาก	8
9. เนื้อหาของชุดฝึกมีความน่าสนใจ	4.06	0.84	มาก	6
10. เนื้อหาของชุดฝึกไม่ยากเกินไป	4.13	0.63	มาก	5
11. กิจกรรมก่อนการฝึก ช่วยทำให้นักเรียนอยากทำกิจกรรมอื่นต่อไป	4.46	0.46	มาก	2
12. กิจกรรมระหว่างการพูด ช่วยทำให้นักเรียนมีความสามารถในการพูด ได้อย่างมีจุดมุ่งหมายมากขึ้น	4.30	0.53	มาก	3
13. กิจกรรมหลังการพูด ช่วยทำให้นักเรียน ใช้ภาษาอย่างมีอิสระและสร้างสรรค์	4.62	0.51	มากที่สุด	1
14. กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	3.96	0.71	มาก	10
15. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น	3.93	0.73	มาก	11
รวม	4.02	0.65	มาก	

จากตาราง 9 พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.65) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการศึกษาข้อที่ 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก กิจกรรมระหว่างการอ่าน ช่วยทำให้นักเรียนมีความสามารถในการพูด ได้อย่างมีจุดหมายมากขึ้น ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.51) รองลงมาคือ กิจกรรมก่อนการฝึกช่วยทำให้นักเรียนอยากทำกิจกรรมอื่นต่อไป ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.46) และ กิจกรรมระหว่างการฝึก ช่วยทำให้นักเรียนมีความสามารถในการพูด ได้อย่างมีจุดหมายมากขึ้น ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.53) และข้อที่มีค่าเฉลี่ย 3 ลำดับสุดท้ายคือ ขนาดของรูปเล่มมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.81) ชุดฝึกช่วยทำให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.71) และการเรียนด้วยชุดฝึกเปิดโอกาสให้นักเรียนศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.67)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลพัฒนาชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ซึ่งจากการศึกษาสามารถสรุปผลการศึกษาและขอเสนอแนะ ได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร
3. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยผลการพัฒนาชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ปรากฏผลเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้คือ

1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร มีประสิทธิภาพของ

กระบวนการ (E_1) ร้อยละ 75.9 และประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ทางการเรียน (E_2) ร้อยละ 81.7 แสดงว่ามีประสิทธิภาพ 75.9/81.7 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้านการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ระหว่างก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.553 ซึ่งหมายถึงโดยภาพรวมนักเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.553 หรือคิดเป็นร้อยละ 55.30 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าสามารถนำไปสู่การอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.9/81.7 หมายความว่านักเรียนทั้งหมดได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบย่อยทั้ง 5 ชุด ร้อยละ 75.9 และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 81.7 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 75/75 และเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ได้ผ่านการทดลองหาประสิทธิภาพตามกระบวนการที่ถูกต้อง คือ การหาประสิทธิภาพแบบรายบุคคล (Individual Tryout) กับนักเรียน 3 คน มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 60/60 โดยมีประสิทธิภาพเท่ากับ 66.33 / 66.65 การหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มย่อย (Small group Tryout) กับนักเรียน 9 คน มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 70/70 โดยมีประสิทธิภาพเท่ากับ 70.66 / 72.75 และการหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มภาคสนามกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 34 คน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 77.3/81.3 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75 ผู้วิจัยได้นำผลการทดลองหา

ประสิทธิภาพ มาปรับปรุง ด้านภาษา เนื้อหา ไวยากรณ์ การสะกดคำ เพื่อให้ถูกต้อง และง่ายแก่การเข้าใจ ปรับปรุงตัวอักษรให้ชัดเจนถูกต้อง มีรูปภาพประกอบชุดฝึก กอนนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร พบว่ามีประสิทธิภาพ 79.5/81.7 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 75/75 แสดงว่าชุดฝึกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสมมติฐานการศึกษาค้นคว้าข้อที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนา วงศ์ยะรา (2548 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกการอ่านและการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 คน ผลการศึกษาพบว่า ชุดฝึกมีประสิทธิภาพ 76.10/80.10 สอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงเดือน อ่องสว่าง (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างชุดกิจกรรมเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเรื่อง Our Town โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองเหนือ (แสงศรีวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาแพร่เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเรื่อง Our Town โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพโดยเฉลี่ย 85.06/84.38 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จมานนท์ บุตรชาดา (2560 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ด้วยข้อมูลท้องถิ่นอ่างทอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์เรื่องข้อมูลและสารสนเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.16/80.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ผลการทดลองใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนด้วยตนเอง พบว่า นักเรียนสนใจ สามารถสนทนาถามตอบข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว และพูดแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวได้ ระหว่างฝึก ผลการประเมินชุดฝึกพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้านการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยหลังการใช้ชุดฝึกนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการพูดสูงกว่าก่อนใช้ชุดฝึก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนสามารถจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ได้แม่นยำ ง่ายต่อการเรียนรู้ อีกทั้งการได้ฝึกอ่าน ฝึกพูดจากประสบการณ์ตรง จะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจกระตือรือร้นในการเรียน และสนุกสนานเพลิดเพลิน ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ว่าการจัดการศึกษาต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การจัดการศึกษา จึงต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ใกล้ตัวและไกลตัวเพื่อ ให้ผู้เรียนได้รับ

การพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและสังคม เพื่อให้มีทักษะคือความชำนาญ แขนงในบทเรียนและก่อให้เกิดการเรียนรู้เรื่องราวในชุมชน ดังนั้นการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ด้วยการนำชุดฝึกมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษจึงมีความเหมาะสมที่สุด ผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดของนักเรียนหลังใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนใช้ชุดฝึก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าด้านการพูดเนื้อหาเป็นเรื่องราวในท้องถิ่นที่ใกล้ตัว นักเรียนมีความสนใจ ต้องการจะเรียนรู้เนื้อหาไม่ยาก เหมาะสมกับวัยของนักเรียน อีกทั้งได้ฝึกอ่านและตอบคำถามจากกิจกรรม (Activity) จนมีความรู้และความเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ รัตนา วงศ์ยะรา (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกการอ่านและการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานพบว่า นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องการให้มีการพัฒนาชุดฝึกการอ่านและการพูดภาษาอังกฤษที่มีรูปแบบหลากหลาย โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี มีภาพประกอบ สี สวยงามและนักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านและการพูดเพื่อการสื่อสาร ผลการศึกษาชุดฝึกพบว่าชุดฝึกการอ่านและการพูดภาษาอังกฤษประกอบด้วย คำชี้แจง วัตถุประสงค์ แผนการจัดการเรียนรู้ ใบความรู้ ใบงานและแบบทดสอบ โดยจัดทำเป็น 6 เรื่องจำนวน 6 ชุดคือ ชุดที่ 1 เรื่อง Ratchaburi Attractions ชุดที่ 2 เรื่อง Khao Chongpran ชุดที่ 3 Wat Kanon Nang Yai ชุดที่ 4 Khao Bin Cave ชุดที่ 5 Damnern Saduak Floating Market ชุดที่ 6 Visiting Ratchaburi Attractions ชุดฝึกมีประสิทธิภาพ 76.10/80.10 ผลการทดลองใช้ชุดฝึก โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนด้วยตนเอง พบว่านักเรียนสนใจสามารถอ่านเรื่อง ตอบคำถาม และพูดแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวได้ระหว่างฝึก ผลการประเมินชุดฝึก พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านและการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยหลังการใช้ชุดฝึกนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการพูดสูงกว่าก่อนใช้ชุดฝึก

ผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดของนักเรียนหลังการใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนใช้ชุดฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่าหลังใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร นักเรียนมีทักษะการพูดอยู่ในเกณฑ์ดีมาก จำนวน 12 คน และอยู่ในระดับดี จำนวน 18 คน โดยนักเรียนสามารถพูดนำเสนอเนื้อหาเรื่องได้ระดับสูงสุด รองลงมาคือการออกเสียง การแสดงท่าทางประกอบและความคล่องแคล่ว ตามลำดับทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนมีระยะเวลาในการฝึกจำกัด กิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมคู่ ใช้สุมเป็นบางกลุ่ม บางคู่ จึงทำให้นักเรียนพูดได้ไม่คล่องแคล่ว ส่วนการพูดนำเสนอเรื่องเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว พบว่านักเรียนกล้าพูดกล้าแสดงออก ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนได้ฝึกพูดจากกิจกรรมในชุดฝึกซ้ำ ๆ จดจำเนื้อหาเรื่องได้ มีความมั่นใจในเนื้อหาและสามารถถ่ายทอดมาใช้ในการพูดได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ

ประสิทธิ์ กัลปพฤษ (2542 : 63) ที่ศึกษา การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า การใช้กิจกรรมคู่ในชั้นเรียนทำให้นักเรียนมีการพัฒนาพฤติกรรม การพูด
ภาษาอังกฤษในเรื่องความสามารถในการสื่อสาร ความพยายามที่จะสื่อสารโดยใช้ทั้ง ภาษาพูดและท
าทาง อยู่ในระดับดีมากและมีการพัฒนาระดับความสามารถทางทักษะการพูดภาษาอังกฤษในเรื่อง
ความคล่องแคล่ว ความสามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ คุณภาพของข้อความที่นำมาสื่อสารและสำเนียงใน
การพูดอยู่ในระดับมากจะเห็นได้ว่าชุดฝึกทักษะการอ่านและการพูดภาษาอังกฤษนั้นมีประโยชน์ และ
มีคุณค่าในการจัดการเรียนการสอน ชุดฝึกที่สร้างขึ้นยังเป็นสื่อที่ตอบสนองความต้องการของครูและ
นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พรสวรรค์ คำบุญ (2534 : 17) ที่ว่าการฝึกฝนกิจกรรมที่สำคัญ
ที่ทำให้ผู้เรียนมีความชำนาญ แม่นยำในบทเรียนเกิดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้ฝึกเกิดความคล่องแคล่ว จำได้
แม่นยำ รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ อุดุลย ภูปลี
(2539 : 24-25) ที่ว่าชุดฝึกทำให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความ
สนุกสนานและเข้าใจบทเรียน จดจำเนื้อหา คำศัพท์ต่าง ๆ ได้คงทน อีกทั้งยังสอดคล้องกับ มนทิรา
ภักดีณรงค์ (2540 : 99 -100) ที่ว่าการฝึกทักษะการอ่านและการพูดภาษาอังกฤษ จำเป็นต้องอาศัย
การฝึกกระทำบ่อย ๆ ลงมือกระทำเอง ดังนั้นสื่อชุดฝึกจึงเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพในการนำมาใช้
พัฒนาทักษะการอ่านและการพูดภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

3. ดัชนีประสิทธิผลของชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร
มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.553 ซึ่งหมายถึงโดยภาพรวมนักเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.553
หรือคิดเป็นร้อยละ 55.30 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวาทะประกอบของ
ชุดฝึกช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถพัฒนาทักษะด้านการพูดได้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้
นอกจากนั้น ชุดฝึกช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นลำดับ ตามขั้นตอน มีการใช้สื่อ
เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้สามารถพัฒนาการพูดได้บรรลุตามวัตถุประสงค์
ตรงตามผลการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์
(2537 : 490) ที่ว่า ชุดฝึกควรมีองค์ประกอบคือ คำชี้แจง ใบแนะนำทาง แผนการจัดการเรียนรู้
(ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียน สื่อการสอนและประเมินผล) และใบเฉลย สอดคล้อง
กับงานวิจัยของอารีย์ วาสนอานวย (2545 : บทคัดย่อ) ที่ว่าแบบฝึกที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย
คำอธิบายการใช้แบบฝึก ชื่อแบบฝึก จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอนและแบบทดสอบ
รายจุดประสงค์ และควรมีหลักจิตวิทยาการเรียนรู้และพัฒนารูปแบบของนักเรียนในแต่ละวัย จัดเนื้อหา
ให้ตรงกับจุดประสงค์ มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัย เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก มีคำชี้แจงที่
เข้าใจง่าย มีรูปแบบที่หลากหลาย มีรูปภาพประกอบ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ อารีย์ บัวคุ้มภัย
(2540 : 21 – 22) ที่ว่า ควรมีความถูกต้องด้านเนื้อหา ซึ่งทำได้โดยการตรวจสอบหรือทดลองใช้
ก่อนที่จะนำไปใช้จริง มีรูปภาพประกอบ เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความ

สนใจในการอ่านเรื่องจากใบความรู้ ช่วยกันคิดอภิปรายเพื่อตอบคำถามจากภาพวาดสถานที่ในภาพ คือสถานที่ใด มีสิ่งใดน่าสนใจ รวมมือกันปฏิบัติกิจกรรม ได้ศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ด้วยความสนุกสนาน มีความมั่นใจ กล่าวพูด กล่าวแสดงออก สามารถนำเรื่องที่อ่านมาพูดแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ การเดินทางและเรื่องราวที่น่าสนใจ ในเรื่องระยะเวลาในการฝึกควรได้รับการฝึกเพิ่มเติมทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียนทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเนื้อหาในชุดฝึกเป็นเรื่องราวในท้องถิ่นที่ใกล้ตัวของนักเรียน ที่นักเรียนมีความสนใจต้องการจะเรียนรู้ เนื้อเรื่องไม่ยาก เหมาะสมกับวัย นอกจากนั้นนักเรียนได้เข้าร่วมทำกิจกรรมจนคล่องแคล่วทั้งกิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมคู่และเป็นรายบุคคล ได้ฝึกอ่านฝึกพูดซ้ำ ๆ จนเกิดความเคยชิน ทำให้สามารถตอบคำถาม และพูดแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุไร พงษ์ทองเจริญ (2525:19 – 20) ที่ว่าการจัดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษแก่นักเรียนไทยจะต้องฝึกเนื้อหาทางภาษาซ้ำ ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเคยชินในภาษาอังกฤษหาสถานการณ์ต่าง ๆ มาให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาจริง ให้นักเรียนสังเกตและบอกกฎเกณฑ์อย่างง่าย ๆ เพื่อเป็นหลักในการใช้ภาษาให้ถูกต้อง ช่วยให้นักเรียนถ้อยทอดความรู้ ความเข้าใจจากภาษาไทยไปหาภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ชันธชัย มหาโพธิ์ (2532 : 20) ที่ว่าการจัดกิจกรรมการฝึกควรเหมาะสมกับระดับวัยหรือความสามารถของนักเรียน ใช้เวลาที่เหมาะสมและท้าทายความสามารถของผู้เรียนและสามารถนำไปฝึกด้วยตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับ มณฑิรา ภักดีณรงค์ (2540 : 99-100) ที่ว่านักเรียนจะมีความคงทนในการเรียนรู้ได้ ต้องได้ฝึกกระทำบ่อย ๆ และได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และสอดคล้องกับ แนวคิดของ ริเวอร์ (River 1968 : 97-100) ที่ว่าต้องมีการฝึกนักเรียนมากพอในเรื่องหนึ่ง ๆ ก่อนที่จะฝึกเรื่องอื่น ๆ ฝึกโครงสร้างใหม่กับสิ่งที่เรียนรู้แล้ว ประโยคที่ฝึกควรสั้น ๆ ประโยคและคำศัพท์ควรใช้แบบที่พูดกันในชีวิตประจำวัน

4. ผลการประเมินด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร โดยภาพรวม พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กิจกรรมก่อนการฝึก ช่วยทำให้นักเรียนอยากทำกิจกรรมอื่นต่อไป กิจกรรมระหว่างการพูด ช่วยทำให้นักเรียนมีความสามารถในการพูด ได้อย่างมีจุดหมายมากขึ้น และกิจกรรมหลังการพูด ช่วยทำให้นักเรียน ใช้ภาษาอย่างมีอิสระและสร้างสรรค์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีส่วนร่วมในการฝึกกิจกรรมต่าง ๆ ชุดฝึกมีกิจกรรมหลากหลาย มีรูปภาพประกอบที่สวยงาม น่าสนใจ เนื้อหาน่าสนใจ ไม่ยาก และเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น ได้รับการฝึกซ้ำ ๆ จนจดจำเนื้อหาได้แม่นยำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาค้นคว้าของ แสงเดือน อ่องสว่าง (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างชุดกิจกรรมเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเรื่อง Our Town โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองเหนือ (แสงศรีวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเรื่อง Our

Town โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพโดยเฉลี่ย 85.06/84.38 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80/80 และนักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อชุดกิจกรรมเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเรื่อง Our Town โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 อยู่ในระดับดีมาก

จากผลการศึกษาค้นคว้าของ ศศิธร วิสุทธิแพทย์ (2528 : 72) พบว่าแบบฝึกที่ดีควรใช้หลักจิตวิทยาในการสร้าง โดยมีภาพประกอบที่สวยงาม มีเนื้อหาที่น่าสนใจกิจกรรมในแบบฝึกควรมีหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรสนุกสนานในการทำแบบฝึกไม่เกิดความเบื่อหน่าย เป็นสิ่งที่มีความหมายและประโยชน์ต่อผู้ฝึก สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ผู้เรียนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับชุดฝึก ในระดับปานกลางคือขนาดของรูปเล่มชุดฝึกมีความเหมาะสม ชุดฝึกช่วยทำให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน และการเรียนด้วยชุดฝึกเปิดโอกาสให้นักเรียนศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน อยู่ในลำดับน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าข้อจำกัดในเรื่องเวลาในการแสดงความคิดเห็น อภิปรายเพื่อตอบคำถามมีน้อยเกินไป การใช้กระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่ม ใช้สุมให้แสดงผลงานได้เป็นบางกลุ่มในเวลาจำกัด

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนาชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ผู้วิจัยได้สรุปแนวคิด กิจกรรมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นต่อไปนี้ คือข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาค้นคว้า โดยมีรายละเอียดดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษไปใช้

จากการค้นพบข้อศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษาค้นคว้ามียข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร ไปใช้ดังต่อไปนี้

1. จากการศึกษาค้นคว้าพบว่าชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร มีประสิทธิภาพ ดังนั้นครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ควรนำรูปแบบและกิจกรรมต่าง ๆ ของชุดฝึกไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเรื่องอื่น ๆ ต่อไป

2. จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า การที่นักเรียนได้ใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ทำให้ผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้น ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้พัฒนาสื่อการ

เรียนการสอนประเภทชุดฝึกเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนให้สูงขึ้น

3. จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนจากการเรียนรู้ด้วยชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร ทำให้นักเรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน กระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียน นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ แต่ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษก็ยังช่วยให้นักเรียนใช้กระบวนการคิดและกระบวนการกลุมน้อยกว่าความคิดเห็นด้านอื่น ๆ ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรใช้วิธีสอนที่ฝึกให้นักเรียนรู้จักกระบวนการคิด วิเคราะห์และฝึกให้นักเรียนได้มีการเรียนรู้เป็นกลุ่มรวมกัน เพื่อพัฒนาให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิดและการทำงานกลุ่มเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนต่อไป

ขอเสนอแนะเพื่อการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป

การพัฒนาชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร เป็นแนวทางในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนั้น ในการพัฒนาชุดฝึกควรมีการศึกษาเพิ่มเติมและทำการศึกษาค้นคว้าในประเด็นต่อไปนี้

1. ควรมีการพัฒนาชุดฝึกภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น ในระดับชั้นมัธยมศึกษาในท้องถิ่นอื่น ๆ ตามบริบทของท้องถิ่นและความสนใจของผู้เรียน
2. ควรมีการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาชุดฝึกโดยบูรณาการไศครบทั้ง 4 ทักษะคือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน หรือเน้นเฉพาะทักษะ
3. ควรมีการศึกษาค้นคว้าเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกกับวิธีสอนแบบอื่น ๆ เช่น วิธีสอนแบบเรียนรู้ร่วมกัน

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. **คู่มือการสร้างเครื่องมือวัดภาคปฏิบัติวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา.**
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2539.
- กรมวิชาการ. **คู่มือการสร้างเครื่องมือวัดภาคปฏิบัติวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา.**
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.
- กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ. **หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.
- กรมวิชาการ. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551.** สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน, 2551.
- กระทรวงศึกษาธิการ. **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551.** กลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้, สำนักวิชาการและมาตรฐาน
การศึกษา, 2559.
- กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2559.
- _____. กรมวิชาการ. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.** กรุงเทพมหานคร:
วัฒนาพานิช, 2545.
- กาญจนา คุณารักษ์. **การออกแบบการสอน.** นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2539.
- กาญจนา ปราบพาล. **“กิจกรรมการใช้ภาษาในห้องเรียนเพื่อการสื่อสาร.”** มิตรครู 35,16
(สิงหาคม 2527) : 9-11.
- ชั้นชัย มหาโพธิ์. **“รายงานการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลการเขียนสะกดคำของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี โดยใช้
แบบฝึกการเขียนสะกดคำกับการเขียนตามคำบอก.”** อุดรธานี : หน่วยงานนิเทศ
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี, 2535.
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2536.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. **“ประสิทธิภาพของสื่อการสอนระดับปฐมวัย.”** ใน เอกสารการสอน
แบบฝึกปฏิบัติ ชุดวิชาสื่อการสอนระดับประถมวัย หน่วยที่ 13-15
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 92. นนทบุรี : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2537.
- _____. **ระบบสื่อการสอน.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2550). **พื้นฐานการวิจัยการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กทม. สันติ : ประสานการพิมพ์.

เผชิญ กิจระการ. (2544). **การวิจัยและเทคโนโลยีการศึกษา**. มหาสารคาม : ภาควิชาเทคโนโลยี-
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

_____. (2545). **ดัชนีประสิทธิผล**. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เผชิญ กิจระการ และสมนึก ภัททิยธนี. (2544). “ดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index :
E.I),” **วารสารการวัดผลการศึกษา**. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 7 : 40-51 ; กรกฎาคม.

มนทิรา ภักดีณรงค์. “**การศึกษาแบบฝึกเสริมทักษะกิจกรรมขั้นตอนที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพและ
ความคงทนในการเรียนรู้ เรื่องยังไม่สายเกินไป วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โดยการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา**.” **ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**, 2540.

รัตนา วงศ์ยะรา. “**การพัฒนาชุดฝึกการอ่านและการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวใน
จังหวัดราชบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**.” **วิทยานิพนธ์ปริญญการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร**,
2548.

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2526**. พิมพ์ครั้งที่ 5.
กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2526.

วารสารการวิจัยทางการศึกษา 23, 2 (เมษายน - มิถุนายน 2536) : 33-44.

ศศิธร วิสุทธิแพทย์. “**แบบฝึกหัดสำหรับการสอนเรื่องวลีในภาษาไทย ระดับประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษา**.” **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**, 2528.

สุไร พงษ์ทองเจริญ. **วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ ประสานมิตร, 2525.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. **ผลการวัดและประเมินคุณภาพการศึกษา
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2540 ระดับประเทศ**. ม.ป.ท., 2540.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2537). **เอกสารเสริมความรู้สำหรับครู
การสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2**. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพริกหวาน
กราฟฟิค, 2542 .

อารีย์ บัวคุ้มภัย. “**การสรางแบบฝึกเพื่อเสริมทักษะการใช้ถ้อยคำในงานเขียนร้อยแก้ว
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**.” **วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร**, 2540.

อารีย์ วาสนอานวย. “**การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจตามแนวการสอน
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่5**.” **วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร**, 2545.

Barret, Thomas C. **Taxnomy of Reading Comprehension, How to teach Reading.**

New York : Rineheart abd Winston, 1979.

Miller, Petricis. **The Characteristics of good Teacher.** English Teaching Forum 19,1

(1987) : 40 – 41.

Rivers, Wilga M. **Teaching Foreign Language Skills.** Chicago : The University of

Chicago Press, 1980.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

Speaking Test

Directions: Look at the following tourist attractions in Phosai District. Have you ever been to any of them? If not, which ones would you like to go? Why?

คำสั่ง: ให้นักเรียนพูดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวที่นักเรียนสนใจเพียง 1 แห่ง และพูดไม่น้อยกว่า 10 ประโยค

Phosai Attractions

Sam Phan Bok

Haad Saleung

Sao Chaliang

Phu Samui

Pha Sam Meun Ru

Source: <https://www.tripadvisor.com>.

My favorite tourist attraction in Phosai district is.....
which is located in.....
It is about.....kilometers from the city of Ubon Ratchathani
and it is about.....kilometers from the district.
It is about.....kilometers away from the village.

.....
.....
.....
.....

(Give more details about this place as you possibly can.)

Possible answer

Speaking Test

Sam Phan Bok

My favorite tourist attraction in Phosai district is Sam Phan Bok. It is located in Pong Pao village, Lao Ngam sub-district, Pho Sai district, Ubon Ratchathani province. It is about **120** kilometers from the city of Ubon Ratchathani and it is about **22** kilometers from Phosai district. It is about **2** kilometers away from the village. It is a large rock islet in the Khong River. During flood season, this islet will submerge under the water. It is eroded by eddy current, resulting in more than **3,000** small basins.

(The answers will vary.)

Haad Salung

My favorite tourist attraction in Phosai district is Haad Salung. It is located in Songkon village, Songkon sub-district, Phosai district, Ubon Ratchathani province. It is about 115 kilometers from the city of Ubon Ratchathani and it is about 15 kilometers from Phosai district. It is about 100 meters away from the village. This is a place that Khong River crashes the Poopan Mountain, created a strange-look topography like Grand Canyon in USA.

(The answers will vary.)

Sao Chaliang

My favorite tourist attraction in Phosai district is Sao Chaliang. It is located in Pha Chan village, Samrong sub-district, Phosai district, Ubon Ratchathani province. It is about 137 kilometers from the city of Ubon Ratchathani and it is about 35 kilometers from Phosai district. It is about 3 kilometers away from the village. It means 'stone tower'. It is the giant rock pillars, were formed by differential weathering and erosion of over million years sandstone beds.

(The answers will vary.)

Phu Samui

My favorite tourist attraction in Phosai district is Phu Samui. It is in Sa Erng Thong village, Samrong sub-district, Phosai district, Ubon Ratchathani. It is about **130** kilometers from Ubon Ratchathani city and it is about **37** kilometers from Phosai district. It is about **1.5** kilometers away from the village. It is a popular place for tourists who fascinate the real adventure. There are many outstanding geological features which can be found in compact area, such as swaying rock, rock pillars, sunrise, sunset and view point.

(The answers will vary.)

Pha Sam Meun Ru

My favorite tourist attraction in Phosai district is Pha Sam Muen Ru. It is located in Pha Chan village, Samrong sub-district, Phosai district, Ubon Ratchathani province. It is about **140** kilometers from the city of Ubon Ratchathani and it is about **48** kilometers from Phosai district. It is about **10** kilometers away from the village. It is about **100** meters long, and **70** meters deep. It is from the creation of nature. It is a small miracle on the banks of the Mekong river. In the evening, tourist can boat along the Mekong river, enjoy the scenery on both sides to explore Pha Sam Meun Ru.

(The answers will vary.)

ภาคผนวก ข
เกณฑ์การประเมินการให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนการพูดสนทนา
- การพูดสนทนา 20 คะแนน ให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน : การพูดสนทนา

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน				คะแนนรวม
	4	3	2	1	
คำศัพท์ สำนวน และโครงสร้าง ภาษา	ใช้คำศัพท์ สำนวน อย่าง หลากหลาย และ โครงสร้าง ภาษาถูกต้อง เหมาะสม กับ เรื่องที่พูด	ใช้คำศัพท์ สำนวน และ โครงสร้าง ประโยค ถูกต้องเป็น ส่วนใหญ่แต่ ไม่ หลากหลาย	ใช้คำศัพท์ สำนวน และ โครงสร้าง ประโยค แบบ ง่ายๆ และมี ข้อผิดพลาด ไม่เกิน 3 แห่ง	ใช้คำศัพท์ สำนวน และ โครงสร้าง ประโยค แบบ ง่ายๆ และมี ข้อผิดพลาด เกิน 4 แห่ง	4
การออกเสียง	ออกเสียง คำศัพท์และ ประโยคได้ ถูกต้องตาม หลักการออก เสียง ออก เสียงเน้นหนัก ในคำ/ ประโยคอย่าง สมบูรณ์	ออกเสียง คำศัพท์และ ประโยคได้ ถูกต้องตาม หลักการออก เสียงเป็น ส่วนใหญ่	ออกเสียง คำศัพท์ และ ประโยคได้ ถูกต้องเป็น บางส่วนแต่ พอเข้าใจ	ออกเสียง คำศัพท์ และ ประโยคไม่ ถูกต้องทำ ให้สื่อสาร ไม่ได้	4

เกณฑ์การให้คะแนน : การพูดสนทนา (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน				คะแนนรวม
	4	3	2	1	
เนื้อหา	เนื้อหาถูกต้อง มีรายละเอียดครบถ้วน สมบูรณ์ สื่อสารได้ตรงเรื่อง	เนื้อหาถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เนื้อหาถูกต้องเป็นบางส่วน	เนื้อหาไม่ถูกต้องหรือมีข้อผิดพลาดมาก	4
ความคล่องแคล่ว/การใช้เวลา	พูดต่อเนื่องไม่ติดขัด พูดชัดเจนสื่อสารได้ดี ใช้เวลาตามที่กำหนดให้	พูดตะกุกตะกักบ้าง แต่ยังพอสื่อสารได้ ใช้เวลาขาด/เกินเวลาที่กำหนด ± 30 วินาที	พูดเป็นคำ ๆ หยุดเป็นช่วง ๆ ทำให้สื่อสารได้ไม่ชัดเจนใช้เวลาขาด/เกินเวลาที่กำหนด ± 1 นาที	พูดเป็นคำ ๆ เว้นช่วง นาน ทำให้สื่อความไม่ได้ใช้เวลาขาด/เกินเวลาที่กำหนด ± 2 นาที	4

เกณฑ์การให้คะแนน : การพูดสนทนา (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน				คะแนนรวม
	4	3	2	1	
การแสดง ท่าทาง/ น้ำเสียง ประกอบการพูด	แสดงท่าทางประกอบและพูดด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์ดีมาก	แสดงท่าทางประกอบบ้างและพูดด้วยน้ำเสียงเหมาะสมกับบทบาท และสถานการณ์ในระดับดี	พูดโดยไม่แสดงท่าทางประกอบน้ำเสียงคล้ายการอ่านหรือท่องจำ	พูดโดยไม่แสดงท่าทางประกอบน้ำเสียงเป็นการพูดแบบท่องจำ	4
					20

ระดับคะแนน	คำอธิบาย
17-20	ระดับดีมาก
13-16	ระดับดี
10-12	ระดับพอใช้
1-9	ระดับควรปรับปรุง

หมายเหตุ: เกณฑ์ผ่านการประเมินตั้งแต่ระดับดี ขึ้นไป

เกณฑ์การให้คะแนนการพูด

- การพูด 20 คะแนน ให้คะแนน ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนการพูด

ระดับ คะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก/ ความสำคัญ	คะแนน รวม
	4	3	2	1		
ความถูกต้อง	ออกเสียง คำศัพท์ และ ประโยคได้ ถูกต้อง ตามหลัก การออก เสียง ออกเสียง เน้น หนักใน คำ/ ประโยค อย่าง สมบูรณ์	ออกเสียง คำศัพท์ และ ประโยคได้ ถูกต้อง ตาม หลักการ ออกเสียงมี เสียง เน้นหนัก ในคำ/ ประโยค เป็นส่วน ใหญ่	ออกเสียง คำศัพท์ และ ประโยคได้ ถูกต้องเป็น ส่วนใหญ่ ขาดการ ออกเสียง เน้นหนัก	ออกเสียง คำ/ประโยค ผิดหลักการ ออกเสียงทำ ให้ สื่อสารไม่ได้	2	8

เกณฑ์การให้คะแนนการพูด (ต่อ)

ระดับ คะแนน ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก/ ความสำคัญ	คะแนน รวม
	4	3	2	1		
ความ คล่องแคล่ว	พูด ต่อเนื่อง ไม่ติดขัด พูดชัดเจน ทำให้ สื่อสารได้	พูดตะกุก ตะกักบ้าง แต่ ยังพอ สื่อสารได้	พูดเป็นคำ ๆ หยุดเป็น ช่วงๆ เพื่อทำให้ สื่อสารได้ ไม่ ชัดเจน	พูดได้บางคำ ทำให้สื่อ ความหมาย ไม่ได้	2	8
การแสดง ท่าทาง/ น้ำเสียง ประกอบ การพูด	แสดง ท่าทาง และพูด ด้วย น้ำเสียง เหมาะสม กับบท บรรยาย	พูดด้วย น้ำเสียง เหมาะสม กับ บท บรรยาย แต่ไม่มี ท่าทาง ประกอบ	พูดเหมือน อ่าน ไม่เป็น ธรรมชาติ ขาดความ น่าสนใจ	พูดได้น้อย มาก	1	4
รวม					5	20

ระดับคะแนน	คำอธิบาย
17-20	ระดับดีมาก
13-16	ระดับดี
10-12	ระดับพอใช้
1-9	ระดับควรปรับปรุง

หมายเหตุ: เกณฑ์ผ่านการประเมินตั้งแต่ระดับพอใช้ ขึ้นไป

ภาคผนวก ค

แบบประเมินชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษและแผนการจัดการเรียนรู้

แบบประเมินชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษ
เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

เหมาะสมมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้	4	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้	2	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. จุดประสงค์การเรียนรู้ 1.1 สอดคล้องกับเนื้อหา 1.2 ภาษาที่ใช้ชัดเจนเข้าใจง่าย 1.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้ชัดเจน					
2. เนื้อหาของเรื่อง 2.1 เนื้อหาให้ความรู้ที่ถูกต้อง 2.2 เนื้อหาให้ความรู้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน 2.3 เนื้อหาให้ความเพลิดเพลิน 2.4 เนื้อหามีความยาวเหมาะสมกับวัยผู้เรียน					
3. รูปแบบ รูปเล่ม ของชุดฝึกการอ่านและการพูด 3.1 ลักษณะรูปเล่มน่าสนใจ 3.2 มีภาพประกอบชัดเจน สวยงาม เหมาะสม 3.3 ขนาดตัวอักษร ชัดเจน เหมาะสม 3.4 การออกแบบสอดคล้องกับเนื้อหา					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3.5 การจัดวางภาพประกอบและข้อความเหมาะสม 3.6 ภาพประกอบก่อให้เกิดอารมณ์ร่วมกับเนื้อหาที่น่าสนใจ					
4. การนำเสนอการเรียนการสอน 4.1 ได้รับความสนใจของผู้เรียน 4.2 สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหา 4.3 กิจกรรมเป็นไปตามลำดับขั้นตอนความยากง่าย 4.4 ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง					
5. การใช้ภาษา 5.1 สำนวนภาษามีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 5.2 ภาษาที่ใช้ชัดเจนเข้าใจง่าย 5.3 ภาษาที่ใช้มีความถูกต้องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง					
รวมทั้งสิ้น					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

ตาราง 8 คะแนนประเมินชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว
ในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร
ของผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
1. จุดประสงค์การเรียนรู้						
1.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	4	4	4	5	4	4.20
1.2 ภาษาที่ใช้ชัดเจนเข้าใจง่าย	4	5	4	5	4	4.40
1.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้ชัดเจน	4	4	4	4	1	4.00
2. เนื้อหาของเรื่อง						
2.1 เนื้อหาให้ความรู้ที่ถูกต้อง	5	5	5	5	4	4.80
2.2 เนื้อหาให้ความรู้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน	4	5	4	5	4	4.40
2.3 เนื้อหาให้ความเพลิดเพลิน	5	4	4	4	4	4.20
2.4 เนื้อหามีความยาวเหมาะสมกับวัยผู้เรียน	5	5	4	4	5	4.80
3. รูปแบบ รูปเล่ม ของชุดฝึกการอ่านและการพูด						
3.1 ลักษณะรูปเล่มน่าสนใจ	4	5	4	5	5	4.60
3.2 มีภาพประกอบชัดเจน สวยงาม เหมาะสม	5	4	4	5	4	4.40
3.3 ขนาดตัวอักษร ชัดเจน เหมาะสม	5	4	5	5	5	4.80
3.4 การออกแบบสอดคล้องกับเนื้อหา	4	5	4	5	4	4.40

ตาราง 8 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
3.5 การจัดวางภาพประกอบและข้อความ เหมาะสม	5 4	4 4	4 4	4 4	4 4	4.20 4.00
3.6 ภาพประกอบก่อให้เกิดอารมณ์ร่วมกับ เนื้อหาที่น่าสนใจ						
4. การนำเสนอการเรียนการสอน						
4.1 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	4	4	4	4	4	4.00
4.2 สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหา	5	5	4	5	4	4.60
4.3 กิจกรรมเป็นไปตามลำดับขั้นตอนความยาก ง่าย	5 5	5 5	4 5	5 5	4 5	4.60 5.00
4.4 ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง						
5. การใช้ภาษา						
5.1 สำนวนภาษามีความเหมาะสมกับวัยของ ผู้เรียน	4	4	4	5	4	4.20
5.2 ภาษาที่ใช้ชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	4	5	4	4.40
5.3 ภาษาที่ใช้มีความถูกต้องสอดคล้องกับเนื้อ เรื่อง	5	5	4	5	4	4.60
เฉลี่ย	4.50	4.44	4.13	4.75	4.19	4.40

ตาราง 9 คะแนนเฉลี่ยแบบประเมินชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว
ในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร
ของผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
	$\bar{X}$	ความหมาย
1. จุดประสงค์การเรียนรู้		
1.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.20	เหมาะสมมาก
1.2 ภาษาที่ใช้ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.40	เหมาะสมมาก
1.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้ชัดเจน	4.00	เหมาะสมมาก
2. เนื้อหาของเรื่อง		
2.1 เนื้อหาให้ความรู้ที่ถูกต้อง	4.80	เหมาะสมมากที่สุด
2.2 เนื้อหาให้ความรู้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน	4.40	เหมาะสมมาก
2.3 เนื้อหาให้ความเพลิดเพลิน	4.20	เหมาะสมมาก
2.4 เนื้อหามีความยาวเหมาะสมกับวัยผู้เรียน	4.80	เหมาะสมมากที่สุด
3. รูปแบบ รูปเล่ม ของชุดฝึกการอ่านและการพูด		
3.1 ลักษณะรูปเล่มน่าสนใจ	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
3.2 มีภาพประกอบชัดเจน สวยงาม เหมาะสม	4.40	เหมาะสมมาก
3.3 ขนาดตัวอักษร ชัดเจน เหมาะสม	4.80	เหมาะสมมากที่สุด
3.4 การออกแบบสอดคล้องกับเนื้อหา	4.40	เหมาะสมมาก

ตาราง 9 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
	$\bar{X}$	ความหมาย
3.5 การจัดวางภาพประกอบและข้อความเหมาะสม	4.20	เหมาะสมมาก
3.6 ภาพประกอบก่อให้เกิดอารมณ์ร่วมกับเนื้อหาที่น่าสนใจ	4.00	เหมาะสมมาก
4. การนำเสนอการเรียนการสอน		
4.1 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	4.00	เหมาะสม
4.2 สอดคล้องเหมาะสมกับเนื้อหา	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
4.3 กิจกรรมเป็นไปตามลำดับขั้นตอนความยากง่าย	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
4.4 ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง	5.00	เหมาะสมมากที่สุด
5. การใช้ภาษา		
5.1 สำนวนภาษามีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.20	เหมาะสมมาก
5.2 ภาษาที่ใช้ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.40	เหมาะสมมาก
5.3 ภาษาที่ใช้มีความถูกต้องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	4.60	เหมาะสมมากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.40	เหมาะสม

เกณฑ์การประเมิน

เหมาะสมมากที่สุด	=	4.51 – 5.00	คะแนน
เหมาะสมมาก	=	3.51 – 4.50	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	=	2.51 – 3.50	คะแนน
เหมาะสมน้อย	=	1.51 – 2.50	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	=	1.00 – 1.50	คะแนน

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

การพัฒนาการใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร

รายวิชา อ23102 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง 5	เห็นด้วย 4	ไม่แน่ใจ 3	ไม่เห็น ด้วย 2	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง 1
1. สารสำคัญ 1.1 ความถูกต้อง 1.2 เหมาะสมกับวัยผู้เรียน 1.3 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ 2.1 ประเมินผลได้ 2.2 ข้อความชัดเจนเข้าใจได้ 2.3 เหมาะสมกับวัยผู้เรียน 2.4 สามารถสอนให้บรรลุพฤติกรรม					
3. เนื้อหาสาระ 3.1 ใจความถูกต้อง 3.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด 3.3 เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน 3.4 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา 3.5 มีความชัดเจน ไม่สับสน และ น่าสนใจ					

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง 5	เห็นด้วย 4	ไม่แน่ใจ 3	ไม่เห็น ด้วย 2	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง 1
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 4.1 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม 4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ 4.3 สอดคล้องกับตัวชี้วัด 4.4 เหมาะสมกับเวลาที่สอน 4.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับกิจกรรม					
5. สื่อการเรียนการสอน 5.1 สามารถทำขึ้นเองได้ 5.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ 5.3 สมองตัวชี้วัด 5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ 5.5 ช่วยประหยัดเวลาในการสอน					
6. การประเมินผลการเรียนรู้ 6.1 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ 6.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด 6.3 ใช้เครื่องมือวัดผลได้เหมาะสม					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ตาราง 10 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาการใช้ชุดฝึกการพูด
ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร
รายวิชา อ23102 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
1. สารสำคัญ						
1.1 ความถูกต้อง	5	5	5	5	5	5.00
1.2 เหมาะสมกับวัยผู้เรียน	5	5	4	4	5	4.60
1.3 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	5	4	4	5	4.60
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 ประเมินผลได้	5	4	4	4	4	4.20
2.2 ข้อความชัดเจนเข้าใจได้	5	4	4	4	5	4.40
2.3 เหมาะสมกับวัยผู้เรียน	5	5	5	5	5	5.00
2.4 สามารถสอนให้บรรลุพฤติกรรม	5	5	4	4	4	4.40
3. เนื้อหาสาระ						
3.1 ใจความถูกต้อง	5	5	5	5	5	5.00
3.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	5	5	5	5	5	5.00
3.3 เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	5	5	5	5	5	5.00
3.4 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	5	5	4	4	5	4.40
3.5 มีความชัดเจน ไม่สับสน และ น่าสนใจ	5	5	4	5	4	4.40

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						
4.1 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	5	5	5	5	5	5.00
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	5	5	5	5	5	5.00
4.3 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	5	5	5	5	5	5.00
4.4 เหมาะสมกับเวลาที่สอน	5	5	4	5	4	4.60
4.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับกิจกรรม	5	4	4	5	5	4.40
5. สื่อการเรียนการสอน						
5.1 สามารถทำขึ้นเองได้	5	5	5	5	5	5.00
5.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	5	5	5	5	5	5.00
5.3 สนองตัวชี้วัด	5	5	5	5	5	5.00
5.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ	4	4	4	4	4	4.00
5.5 ช่วยประหยัดเวลาในการสอน	5	5	5	5	5	5.00
6. การประเมินผลการเรียนรู้						
6.1 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	5	5	5	5	5	5.00
6.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	5	5	5	5	5	5.00
6.3 ใช้เครื่องมือวัดผลได้เหมาะสม	5	5	4	4	4	4.40
รวม	124	121	114	117	119	118.4
รวมเฉลี่ย	4.96	4.84	4.56	4.68	4.76	4.74

ตาราง 11 คะแนนเฉลี่ยแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาการใช้ชุดฝึกการพูด
ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนโพธิ์ไทรพิทยาคาร รายวิชา อ23102 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน

รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
	$\bar{X}$	ความหมาย
1. สารสำคัญ		
1.1 ความถูกต้อง	5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.2 เหมาะสมกับวัยผู้เรียน	4.60	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1.3 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.60	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. จุดประสงค์การเรียนรู้		
2.1 ประเมินผลได้	4.20	เห็นด้วย
2.2 ข้อความชัดเจนเข้าใจได้	4.40	เห็นด้วย
2.3 เหมาะสมกับวัยผู้เรียน	5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2.4 สามารถสอนให้บรรลุพฤติกรรม	4.40	เห็นด้วย
3. เนื้อหาสาระ		
3.1 ใจความถูกต้อง	5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.3 เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.4 เวลาเรียนเหมาะสมกับเนื้อหา	4.40	เห็นด้วย
3.5 มีความชัดเจน ไม่สับสน และน่าสนใจ	4.40	เห็นด้วย
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		
4.1 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม	5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4.3 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4.4 เหมาะสมกับเวลาที่สอน	4.60	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4.5 ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับกิจกรรม	4.40	เห็นด้วย

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมิน	
	$\bar{X}$	ความหมาย
. การประเมินผลการเรียนรู้		
6.1 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	5.00	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6.3 ใช้เครื่องมือวัดผลได้เหมาะสม	4.40	เห็นด้วย
รวมเฉลี่ย	4.74	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เกณฑ์การประเมิน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	4.51 – 5.00	คะแนน
เห็นด้วย	=	3.51 – 4.50	คะแนน
ไม่แน่ใจ	=	2.51 – 3.50	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	=	1.51 – 2.50	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	1.00 – 1.50	คะแนน

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามความพึงพอใจ
ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (B) และค่าความเชื่อมั่น (r_{tt})

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร
รายวิชา อ23102 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () ที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร รายวิชา อ23102 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอโพธิ์ไทร รายวิชา อ23102 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามรายการต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใดโปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องระดับความพึงพอใจระดับเดียวใน 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีความพึงพอใจ ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีความพึงพอใจ ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีความพึงพอใจ ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีความพึงพอใจ ในระดับ น้อย

1 หมายถึง มีความพึงพอใจ ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. ชุดฝึกมีรูปแบบที่น่าสนใจช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิด ความสนใจอยากเรียนรู้					
2. การเรียนด้วยชุดฝึกช่วยทำให้นักเรียนมีความ สนุกสนานเพลิดเพลิน					
3. การเรียนด้วยชุดฝึกช่วยทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้จากการ ปฏิบัติกิจกรรม					
4. การเรียนด้วยชุดฝึกเปิดโอกาสให้นักเรียนศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน					
5. ชุดฝึกช่วยทำให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน					
6. ชุดฝึกทำให้นักเรียนใช้กระบวนการคิดและ กระบวนการกลุ่ม					
7. ขนาดของรูปเล่มมีความเหมาะสม					
8. ชุดฝึกทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วย ตนเอง					
9. เนื้อหาของชุดฝึกมีความน่าสนใจ					
10. เนื้อหาของชุดฝึกไม่ยากเกินไป					
11. กิจกรรมก่อนการฝึก ช่วยทำให้นักเรียนอยากทำ กิจกรรมอื่นต่อไป					
12. กิจกรรมระหว่างการพูด ช่วยทำให้นักเรียนมี ความสามารถในการอ่านและพูด ได้อย่างมีจุดมุ่งหมาย มากขึ้น					
13. กิจกรรมหลังการพูด ช่วยทำให้นักเรียน ใช้ภาษา อย่างมีอิสระและสร้างสรรค์					
14. กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ					
15. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจใน การเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากขึ้น					

ตาราง 12 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (B) และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (r_{tt})

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
1	4.25
2	2.69
3	3.74
4	5.46
5	5.02
6	5.64
7	4.44
8	3.36
9	3.86
10	7.72
11	5.46
12	5.60
13	4.43
14	5.58
15	2.16

ค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) = 0.95

ภาคผนวก จ

ผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึก

คะแนนการทดสอบการพูดภาษาอังกฤษจากชุดฝึกทั้ง 5 ชุด

ตาราง 13 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกชั้นเดียว

นักเรียน	คะแนนแบบทดสอบท้ายชุดฝึก (คะแนน)					คะแนนรวม 100	คะแนนทดสอบ หลังเรียน 20
	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่		
	1	2	3	4	5		
	20	20	20	20	20		
1	12	11	13	14	17	67	14
2	10	11	15	14	16	66	13
3	11	13	13	14	15	66	13
รวม						$\Sigma x = 199$	$\Sigma F = 40$

$$\Sigma x = 199$$

$$E_1 = 66.33$$

$$\Sigma F = 40$$

$$E_2 = 66.65$$

ตาราง 14 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกชั้นกลุ่ม

นักเรียน	คะแนนแบบทดสอบท้ายชุดฝึก (คะแนน)					คะแนนรวม 100	คะแนนทดสอบ หลังเรียน 20
	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่		
	1	2	3	4	5		
	20	20	20	20	20		
1	12	13	12	14	15	66	15
2	11	14	15	14	17	71	14
3	11	13	16	14	15	69	16
4	12	14	15	12	17	70	14
5	13	12	14	15	16	70	13
6	14	13	16	17	14	74	17
7	16	14	13	14	16	73	15
8	12	13	14	13	17	69	14
9	13	15	16	15	15	74	13
รวม						$\Sigma x = 636$	$\Sigma F = 131$

$$\Sigma x = 636$$

$$E_1 = 70.66$$

$$\Sigma F = 131$$

$$E_2 = 72.75$$

ตาราง 15 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของชุดฝึกในชั้นสนามกับนักเรียนจำนวน 34 คน

นักเรียน	คะแนนแบบทดสอบท้ายชุดฝึก (คะแนน)					คะแนนรวม 100	คะแนนทดสอบ หลังเรียน 20
	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่		
	1 20	2 20	3 20	4 20	5 20		
1	9	13	16	12	12	62	15
2	7	15	15	14	14	65	15
3	8	14	16	13	12	63	16
4	10	14	16	14	16	70	14
5	12	15	15	14	15	71	15
6	13	16	14	13	16	72	16
7	12	15	12	14	14	67	15
8	10	12	12	15	12	61	13
9	13	16	14	14	13	70	16
10	12	14	10	14	16	66	15
11	14	15	17	12	12	70	15
12	12	15	15	12	14	68	15
13	14	18	16	12	16	76	18
14	10	14	13	15	14	66	15
15	9	14	14	16	13	66	16
16	8	13	15	12	16	64	12
17	13	12	16	14	15	70	14
18	13	11	16	15	14	69	12
19	11	12	15	14	17	69	14
20	12	12	14	15	14	67	13
21	16	14	12	17	15	74	14
22	14	13	16	12	14	69	16

ตาราง 15 (ต่อ)

นักเรียน	คะแนนแบบทดสอบท้ายชุดฝึก (คะแนน)					คะแนนรวม 100	คะแนนทดสอบ หลังเรียน 20
	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่	ชุดที่		
	1	2	3	4	5		
	20	20	20	20	20		
23	12	15	15	15	14	71	15
24	12	16	14	14	15	71	13
25	14	16	16	14	14	74	14
26	10	16	12	15	15	68	12
27	12	15	15	12	12	66	15
28	12	16	12	13	15	68	14
29	14	13	16	14	12	69	15
30	10	14	13	12	14	63	14
31	15	14	15	16	13	73	12
32	14	13	13	15	16	71	12
33	13	12	12	12	13	62	14
34	12	13	12	14	16	67	14
รวม						$\Sigma x = 2318$	$\Sigma F = 488$

$$\Sigma x = 2318$$

$$E_1 = 77.3$$

$$\Sigma F = 488$$

$$E_2 = 81.3$$

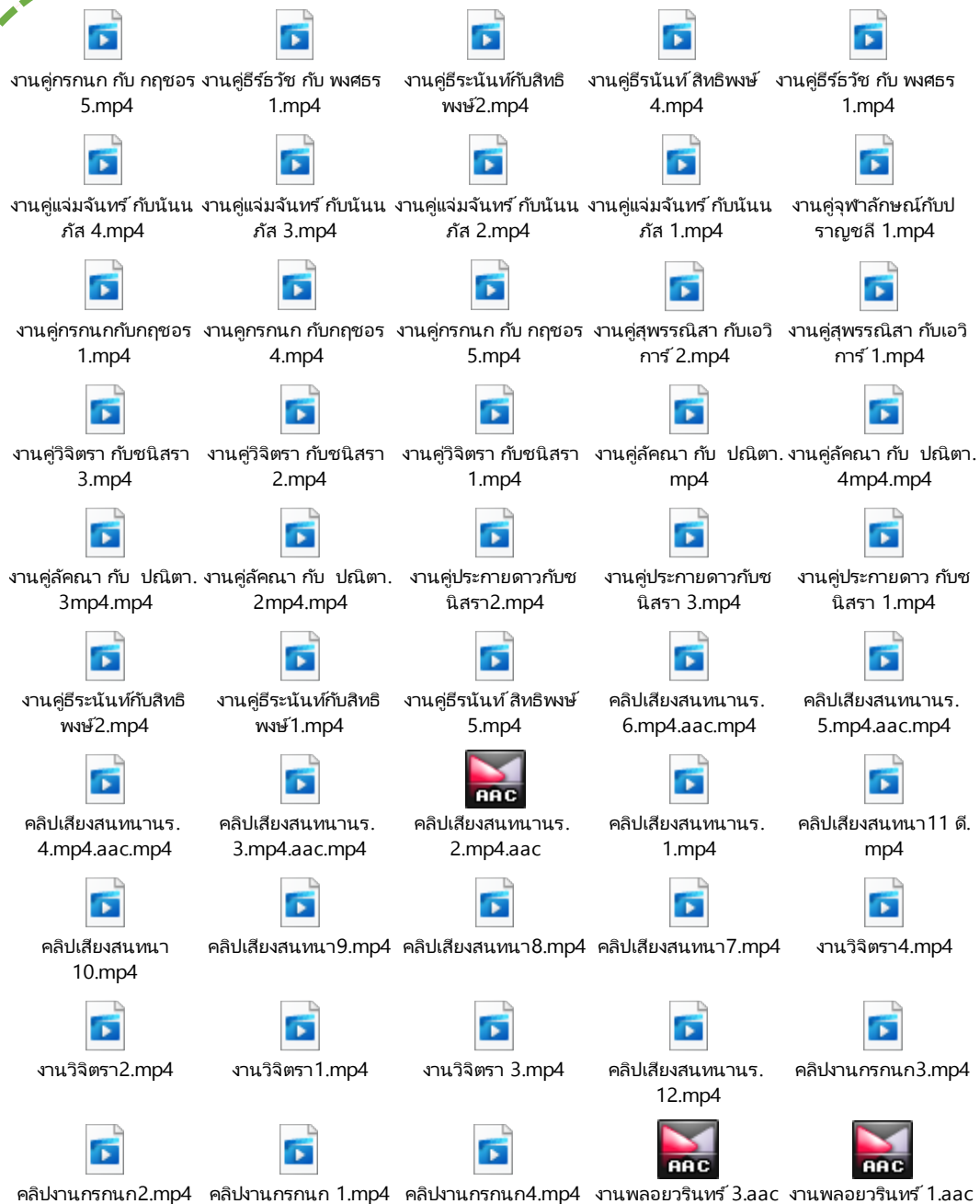
ภาคผนวก จ

ตัวอย่างสื่อ นวัตกรรม และผลงานนักเรียน

ตัวอย่างสื่อ นวัตกรรม และผลงานนักเรียน

<https://youtu.be/5oPCah2P5PA>

<https://youtu.be/nkj0GGjWf9g>

งานพลอยวรินทร์2.aac

งานแจ่มจันทร์3.mp4

งานแจ่มจันทร์2.mp4

งานแจ่มจันทร์1.mp4

งานลัดดา 1.m4a

งานลัดดา 2 ยังไม่แก้ไข.m4a

งานแจ่มจันทร์4.mp4

งานวรรณวิชา4.m4a

งานวรรณวิชา3.m4a

งานวรรณวิชา2.m4a

งานวรรณวิชา1.m4a

งานวรรณวิชา5.m4a

งานชนิสรา4.aac

งานชนิสรา3.aac

งานชนิสรา1.aac

งานชนิสรา6.aac

งานธีระนันท์4.mp4

งานธีระนันท์3.mp4

งานธีระนันท์2.mp4

งานธีระนันท์1.mp4

ธีระนันท์ & สิทธิพงษ์ 10:10 น.

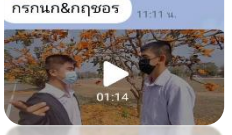
กรกนก & กฤษกร 10:14 น.

นภสร & บัณฑิต 10:18 น.

กรกนก & กฤษกร 11:11 น.

กรกนก & กฤษกร 11:11 น.

กรกนก & กฤษกร 11:11 น.

งานชนิสรา4.aac

งานชนิสรา3.aac

งานชนิสรา1.aac

งานชนิสรา6.aac

งานประกายดาว 2.aac

งานประกายดาว1.aac

งานสุพรรณิศา1.mp4

งานสิทธิพงษ์1.mp4

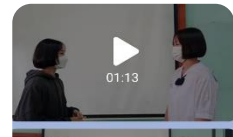
ลัดดา ประเสริฐศรี, ปณิดา
ฉวีวงศ์ 3/1 ค่ะ

ลัดดา ประเสริฐศรี, ปณิดา
ฉวีวงศ์ 3/1 ค่ะ

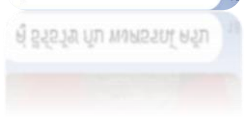
ลัดดา ประเสริฐศรี, ปณิดา
ฉวีวงศ์ 3/1 ค่ะ

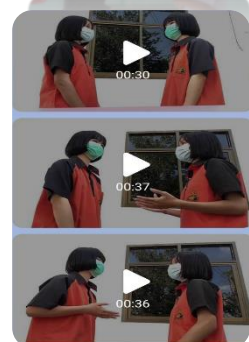
ลัดดา ประเสริฐศรี, ปณิดา
ฉวีวงศ์ 3/1 ค่ะ

คู่ธีระนันท์ กับ พงศธรณ์ ครับ

คู่ธีระนันท์ กับ พงศธรณ์ ครับ

คู่ธีระนันท์ กับ พงศธรณ์ ครับ

Activity 1

Discuss the questions given

Directions: Look at the pictures and discuss the following questions.

Source: <https://www.tourismthailand.org>.

1. S1: Where is this place?
S2:
2. S1: How far is it from the city center of Ubon Ratchathani?
S2:
3. S1: Why is this place called Sam Phan Bok?
S2:
4. S1: Which season can you see amazing basins?
S2:
5. S1: What are the shapes of indented rock islets?
S2:

Let's talk with your friend!

The more you talk, the more you feel confident.

Activity 4

Build dialogue

Directions: Read these sentences, then complete the questions.

Situation: You meet a foreigner on the road in Phosai district. He would like to go to Sam Phan Bok. This is a conversation between the foreigner and you.

You: Hello.1..... I help you?

A foreigner: Yes, I'd like to go2..... Sam Phan Bok.

You: Of course. Please tell me!3..... do you want to know?

A foreigner:4..... is it?

You: It is located in Pong Pao village, Lao Ngam sub-district.

A foreigner:5..... can I get there?

You: You can get there6..... your own car.

A foreigner:7..... does it take from Phosai district?

You: It takes about 30 minutes8..... car.

A foreigner: What can I9..... there?

You: You can see more than 3,000 small basins or Boks and an amazing natural wonder in the middle of the Khong River

A foreigner:10.....

You: You're welcome.

Activity 5
Act the interview in pair

Directions: Read and listen to the dialogue and then act the interview in pair.

Situation: Your friend wants to go to Sam Phan Bok. This is a conversation between your friend and you.

How can I get there?

*You can get there by
your own car.*

You: Hello. Can I help you?

Your friend: Yes, I'd like to go to Sam Phan Bok.

You: Of course. Please tell me! What do you want to know?

Your friend: Where is it?

You: It is located in Pong Pao village, Lao Ngam sub-district.

Your friend: How can I get there?

You: You can get there by your own car.

Your friend: How long does it take from Phosai district?

You: It takes about 30 minutes by car.

Your friend: What can I see there?

You: You can see more than 3,000 small basins or Boks and an amazing natural wonder in the middle of the Khong River

Your friend: Thank you very much.

You: You're welcome.

Practice makes perfects!

Activity 6

Talk about Sam Phan Bok

Directions: Work in pair. Talk about Sam Phan Bok by using the following guidelines.

Source: <https://www.tourismthailand.org>.

S1: I am going to.....by.....
Which is located.....It's about.....
kilometers from.....to.....
I would like to go there because.....
.....

S2: I am going to.....by.....
Which is located.....It's about.....
kilometers from.....to.....
I would like to go there because.....

Practice makes perfect!

